

בפני כב' הנשיאה אסתר הלמן – אב"ד
כב' השופטת יפעת שטרית
כב' השופט סאאב דבור

המאשימה מדינת ישראל
נגד
הנאשם פאדי אמארה (עציר)

נוכחים:

מטעם המאשימה: עו"ד עמוס דניאלי
מטעם הנאשם: עו"ד עלאא עתאמנה מטעם הסנגוריה הציבורית
הנאשם: הובא באמצעות ליווי שב"ס
מטעם משפחת המנוח עו"ד סרוג'י איסלאם, מהלשכה לסיוע המשפטי

הכרעת דין

השופט סאאב דבור:

עובדות כתב האישום

1. עניין לנו בכתב אישום המייחס לנאשם ביצוען של עבירות אלה: רצח, עבירה לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין, התשל"ז – 1977; שיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין; הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין וכן עבירה של נהיגה בפסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש].
2. בהתאם לעובדות כתב האישום, גאזי אמארה ז"ל (להלן: "המנוח") היה אחיינו של הנאשם. בבעלות משפחתם של הנאשם והמנוח מפעל ברזל בכפר כנא (להלן: "המפעל"). המנוח שימש בתפקידו כמנהל המפעל.
3. בתאריך 12.09.20, בשעות הבוקר, הגיע עו"ד מחמוד חלאילה (להלן: "עורך הדין") למפעל, במטרה לפגוש שם את אבי המנוח ואת כל אחיו, לרבות הנאשם, ולהחתימם על מסמכים משפטיים בקשר למקרקעין שבבעלותם.
4. עורך הדין התקשר לנאשם וביקש ממנו להגיע למפעל. הנאשם הגיע למפעל סמוך לשעה 11:30, כשהוא נוהג ברכב מסוג יונדאי. הנאשם נהג ברכב הנ"ל אף שרישיון הנהיגה שלו נפסל על ידי בית המשפט לתעבורה בנצרת, בהתאם לגזר הדין שניתן במסגרת תיק פ"ל 13396-05-20.

5. הנאשם נכנס למפעל ועלה לקומת המשרדים. אותה עת, ישב המנוח במשרדו אשר בצידה האחד של קומת המשרדים, בחברת לקוחות. הנאשם פגש בעורך הדין במשרד המזכירה, בצידה האחר של קומת המשרדים. בין משרדו של המנוח למשרד המזכירה מפריד מסדרון, ובו כניסות למטבחון (להלן: "המסדרון" ו- "המטבחון" ו/או "המטבח" בהתאמה) ולשירותים.
6. עורך הדין הציג לנאשם מסמכים וביקש ממנו לחתום עליהם. הנאשם רגז על עורך הדין, וצעק עליו כי לא הסביר לו על מה הוא חותם, ומה חלקו במקרקעין וברכוש המשפחתי. מאחר ובאותה עת היו מספר לקוחות בקומת המשרדים, יצא המנוח ממשרדו, הגיע למשרד המזכירה וביקש מהנאשם להנמיך את קולו. לאחר מכן שב המנוח למשרדו, אולם הנאשם הוסיף לצעוק במשרד המזכירה.
7. משכך, יצא המנוח פעם נוספת ממשרדו ודרש מהנאשם לעזוב את המפעל. הנאשם, אשר חש כי המנוח פגע בכבודו, קם לכיוון המנוח והחל לצעוק עליו. השניים נפגשו במסדרון. המנוח אחז בידו של הנאשם וניסה להוליכו לעבר המדרגות המוליכות אל מחוץ למפעל (להלן: "המדרגות"). בתגובה, נגח הנאשם בפניו של המנוח.
8. המנוח הוסיף לדרוש מהנאשם לצאת מהמפעל, אולם הנאשם סירב לצאת והדף את המנוח באמצעות ידיו. לאחר מספר שניות יצא הנאשם לחדר המדרגות, כשהמנוח ואחיו, מוחמד אמארה (להלן: "מוחמד") בעקבותיו. הנאשם והמנוח הוסיפו להתווכח בצעקות. המנוח הניח ידיו על הנאשם וניסה להוליכו במורד המדרגות. הנאשם התנגד וניסה לנגוח שנית במנוח. בתגובה, נשך המנוח את הנאשם באפו, והנאשם החל לדמם.
9. בשלב זה יצאו לחדר המדרגות בני משפחה נוספים, בהם אחיו של הנאשם, נזמי אמארה (להלן: "נזמי") וכן עורך הדין ומספר לקוחות. בני המשפחה הפצירו בנאשם להירגע ולשטוף את פניו.
10. הנאשם נכנס למטבחון במטרה לשטוף את פניו. המנוח, מוחמד ונזמי נכנסו אחריו למטבחון. הנאשם הגיע לכיור במטבחון ושטף את פניו. בין הנאשם למנוח פרץ עימות מילולי בתוך המטבחון, כשכל אחד מהם האשים את השני בכך שתקף אותו.
11. בשלב זה, אחז הנאשם בסכין מטבח שהייתה מונחת על השיש במטבחון, ואורך להבה כ- 20 ס"מ (להלן: "הסכין"). הנאשם פנה לעבר המנוח, ונעץ את הסכין בצדו השמאלי של חזהו, עד לעומק של כ- 14 ס"מ. זאת עשה הנאשם בשוויון נפש לאפשרות כי יגרום במעשהו זה למותו של המנוח.

להב הסכין חדרה לחלל החזה של המנוח, עברה דרך ליבו, וחדרה לריאתו השמאלית. המנוח יצא מהמטבחון למסדרון בעודו פצוע, הספיק לקרוא לעזרה ולצעוד מספר צעדים לעבר המדרגות. לאחר מספר שניות התמוטט על המדרגות ואיבד את הכרתו.

12. בני המשפחה הזמינו אמבולנס. אולם, לאחר מספר דקות, כשנוכחו לדעת שמצבו של המנוח קשה, לקחו אותו, כשהוא מחוסר הכרה, לרכבו של עורך הדין והבהילו אותו למרפאה בכפר כנא.

13. המנוח הובא למרפאה כשהוא ללא הכרה, ללא נשימה וללא דופק. במרפאה בוצעו בו פעולות החייאה על ידי צוות המרפאה, צוותי מד"א וניידת טיפול נמרץ אשר נקראו למרפאה, אולם ללא הצלחה. לאחר מכן פונה המנוח באמבולנס, תוך המשך פעולות החייאה, לבית החולים "האיטלקי" בנצרת, כשהוא עדיין ללא דופק וללא נשימה. גם בבית החולים בוצעו במנוח פעולות החייאה, אולם ללא הצלחה. מותו של המנוח נקבע בבית החולים; זאת כתוצאה מדקירתו בידי הנאשם. המוות נגרם עקב הלם תת נפחי בעקבות אובדן דם נרחב.

14. מיד לאחר דקירת המנוח המתוארת לעיל, נותר הנאשם לבדו במטבחון. הנאשם נעל את דלת המטבחון מבפנים, ובמטרה להעלים ראיות ולמנוע או להכשיל הליך שיפוטי, הסתיר הוא את הסכין מעל לאריחי התקרה האקוסטית במטבחון, והמתין לבואם של כוחות המשטרה למקום.

15. משהגיעו שוטרים לזירה ועצרו את הנאשם, שאלו אותו השוטרים היכן הסכין ששימשה אותו לדקירה. במטרה להפריע לשוטרים במילוי תפקידם, ובמטרה להעלים ראיות ולמנוע או להכשיל הליך שיפוטי, הנאשם השיב לשוטרים בכזב, כי אינו יודע היכן הסכין, וכי ייתכן ומישהו לקח אותה.

16. במעשיו האמורים, גרם הנאשם באדישות למותו של המנוח. בנוסף, עשה דבר בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי על דרך של העלמת ראיות וכן, עשה מעשה בכוונה להפריע לשוטרים או להכשילם במילוי תפקידם כחוק. בנוסף, נהג הנאשם ברכב בתקופה בה נפסל מלהחזיק רישיון נהיגה.

התשובה לכתב האישום

17. בדיון מיום 09.12.20, מסר הנאשם תשובה מטעמו באשר למעשי העבירה המיוחסים לו. הוא הודה, כי ביום האירוע, קרי ביום 12/9/20, הגיע למפעל, שם פגש את עורך הדין ואת המנוח. לטענת הנאשם, המנוח התערב בשיחה שהתנהלה בינו לבין עורך הדין, דבר שהצית ויכוח בין הנאשם לבין המנוח. בעקבות אותו ויכוח, המנוח נשך את הנאשם באפו, וגרם לו חבלה, זאת על אף שהנאשם היה בדרכו אל מחוץ למפעל. כפי הטענה, הנאשם התכוון לצאת מחוץ למפעל, או אז המנוח רדף אחריו, תפס אותו ונשך אותו באפו.

בעקבות החבלה שגרם המנוח לנאשם, זה האחרון חזר למטבח על מנת לשטוף את פניו. המנוח ועוד שלושה אנשים מאלה שהיו במקום רדפו אחריו למטבחון. הנאשם חש סכנה והרגיש מאוים, ובהיותו שרוי בסיטואציה זו, כשכל רצונו היה להרחיק את הסכנה שנשקפה לו, הוא נטל סכין, ואיבד את השליטה על מעשיו כל זאת מבלי שהתכוון לפגוע במנוח.

18. מטעם הנאשם לא הועלתה טענת אליבי ואף לא טענת זוטא. עוד נטען, שכל האירוע מתועד בסרטוני וידאו, למעט החלק שהתרחש בתוך המטבחון.

19. באשר לאקט הנהיגה, הנאשם הודה, כי נהג ברכב בזמן פסילה.

20. באותו שלב, לא העלה הנאשם טענה להגנה עצמית. לפי טענתו, לכל היותר, ניתן לייחס לו יסוד נפשי של קלות דעת.

מהלך הדיונים בתיק

21. שמיעת הראיות נפרסה על פני מספר ישיבות, במהלכן נשמעו מספר עדי תביעה, הן עדי ראיה שנכחו בזירת האירוע, והן שוטרים, חוקרים ואנשי רפואה. נוסף על כך, הוגשו מספר מסמכים ומוצגים בהסכמה.

22. מצד ההגנה לא הובאו עדים. יתר על כן, לאחר שהוסברו לנאשם זכויותיו, הוא בחר שלא להעיד.

23. בהמשך, נקבע מועד להגשת סיכומי טענות הצדדים בכתב וכן להשלמת סיכומים בעל פה.

סיכומי טענות המאשימה

24. במסגרת סיכומיה, ביקשה המאשימה לקבוע, כי הוכחו כל עובדות כתב האישום וכי הוכח קיומו של היסוד הנפשי הנדרש. מכאן, היא עתרה להרשיע את הנאשם במיוחס לו בכתב האישום.

25. תחילה, עמדה המאשימה על שלל גרסאות הנאשם, כפי שהשתקפו במסגרת חקירותיו במשטרה. מהנאשם נגבו 3 הודעות במשטרה: הראשונה מיד בסמוך למעצרו, ביום 12.09.20 (ת/84). לאחר חקירה זו ביצע הנאשם הובלה והצבעה (ת/59). הודעה שניה נגבתה מהנאשם ביום 20.09.20 (ת/33) וביום 07.10.20 נגבתה ממנו הודעה נוספת (ת/34).

26. לגישת המאשימה, גרסתו הראשונה של הנאשם, מורכבת מהודעתו הראשונה ומהשחזור שנערך בסמוך לאחר מכן. בהתאם לאותה גרסה, הוא נדחף/הובל לתוך המטבחון על ידי

המנוח, אביו, אחיו ושניים נוספים, ושם, על מנת להדוף את כל אלה (אף שלא פירט כיצד הותקף), תפס את הסכין וביצע תנועת הרחקה, אשר ייתכן ופגעה במנוח.

27. אל מול גרסה זו, צצה גרסה שניה ונוספת של הנאשם המורכבת משתי הודעותיו האחרונות של הנאשם במשטרה; גרסה השונה באופן מהותי מהגרסה הראשונה (כך לגישת המאשימה), בשני היבטים: ראשית, בגרסה זו תיאר הנאשם סיטואציה של תקיפה ברוטלית שלו על ידי מספר אנשים, בהם המנוח, עד כדי כך שחש סכנה לחייו. שנית, הנאשם מזער עוד יותר, ואף גימד והעלים לגמרי, את תנועת הנפת הסכין שביצע, וטען שכלל אינו יודע איך פגעה הסכין במנוח (אם בכלל).

28. נוסף על האמור לעיל, עמדה המאשימה על תשובת הנאשם לכתב האישום בצינה, כי, מאותו מענה ניתן ללמוד, כי הנאשם לא הודה במפורש, כי פגע במנוח באמצעות הסכין, הגם שלא שלל אפשרות זו. כן, לא ניתן להתעלם מכך שהכפירה המפורטת שנמסרה מפיו, טומנת בחובה שתי טענות בדבר סייגים לאחריות פלילית: האחת, היא טענת הגנה עצמית (חש מאוים ופעל מפאת הסכנה) והשנייה, טענה בדבר קיומו של "קנטור" (אובדן שליטה כתוצאה מהתגרות).

29. המאשימה עמדה על אותן שתי טענות בדבר הגנה עצמית וקנטור, וביקשה לדחותן, בהסתמך על הממצאים והראיות שהונחו על שולחנו של בית המשפט ובהתבסס על העובדה שהנאשם בחר שלא להעיד להגנתו. המאשימה לא פסחה על טענת ההגנה לפיה, יש לייחס לנאשם לכל היותר יסוד נפשי של קלות דעת, להבדיל מאדישות. לטעמה של המאשימה, על דרך הכלל, עבירות אלימות-חמורה, ובפרט אלו המבוצעות אגב שימוש בנשק קר או חם, לא יכולות להיות מבוצעות בקלות דעת, שכן קשה לדמיון כיצד אדם עושה שימוש בנשק קטלני כלפי אדם אחר, מתוך תקווה שלא לגרום למותו. במקרה עסקינן, גם אם תתקבל גרסתו המופרכת של הנאשם לפיה - הוא רק נטל את הסכין שאורך להבה כ- 20 ס"מ, ונופף בה לעבר המנוח ממרחק קצר, הרי שאין לראות בכך משום "תקווה למנוע תוצאה קטלנית". יתרה מכך, מעשיו של הנאשם לאחר הדקירה (הסתרת הסכין בתקרה) וגרסתו המיתממת בחקירתו לפיה - כלל לא הרגיש שפגע במנוח עם הסכין, מלמדים, כי הנאשם לא פעל בקלות דעת.

30. בשלב לאחר מכן, פנתה המאשימה לבחינת הראיות בתיק והפנתה לממצאים פורנזיים שאינם שנויים במחלוקת. בתוך כך, הפנתה לתוצרי מצלמות האבטחה של מפעל הברזל אשר נתפסו, המשקפים בזמן אמת את אשר אירע במפעל; כלי הרצח - הסכין אשר נתפסה בזירה וכן לחוות הדעת הפתולוגית אשר הוגשה ומסקנותיה, העומדות בסתירה ישירה לכלל גרסאותיו של הנאשם במשטרה לעניין אופן ביצוע הדקירה ולגרסתו כפי שזו נמסרה במענה לכתב האישום.

31. בבחינת סיכום ביניים, ציינה המאשימה כך: על רקע עימות מילולי ופיזי עם המנוח ואחרים, הנאשם נטל סכין באורך של כ- 20 ס"מ ונעץ כשני שלישים ממנה בחזהו של

המנוח. הנאשם עשה שימוש בסכין ללא הסבר המניח את הדעת לכך. כאמור, גרסתו לגבי התרחשות הדברים איננה מתקבלת על הדעת, בין אם על פי מבחן ההיגיון ובין אם במבחן חוות דעת המומחים. הנאשם לא העיד להגנתו וממילא לא הוכיח קיומו של סייג לאחריות פלילית, ואף לא קיומן של נסיבות מקלות אחרות (קנטור). המסקנה האחת והיחידה המתבקשת הינה, כי הנאשם גרם למותו של המנוח באדישות (לכל הפחות).

32. המאשימה המשיכה ובחנה לעומק את דבריהם של עדי התביעה, בין אם שוטרים ואנשי רפואה, ובין אם עדי ראיה אשר נכחו בזירה. המאשימה התייחסה לסתירות הקיימות בין גרסאותיהם של עדי הראייה ולדידה, הסתירות המהותיות אינן מתייחסות לאירוע הדקירה עצמו, שבנוגע אליו מוסרים עדי הראייה תיאור כמעט אחיד, אלא עיקר הסתירות מתמקדות במיקומם של יתר עדי הראייה בזמן הדקירה.

33. בין היתר, ביקשה המאשימה לתת את מלוא המשקל לעדותו של עורך הדין, מר מחמוד חלאילה. שכן, עד זה העיד באופן אובייקטיבי ומסר תיאור מדויק והגיוני של הדברים.

34. זאת ועוד; המאשימה הוסיפה בהדגישה, כי גרסתם של עדי הראייה, מתיישבת היטב עם הממצאים הפתולוגיים, וזאת בשונה מגרסתו הדהויה של הנאשם. העדים כולם תיארו בגרסתם דקירה "ישירה" מלמעלה למטה, כשהלהב מאונך. זאת ועוד, אף אחד מהעדים לא תמך בטענת הנאשם לפיה הוא, כביכול, הותקף במטבח, בין אם על ידי המנוח ובין אם על ידי אחרים, וודאי שלא תמך בגרסתו האחרת/השנייה של הנאשם, לפיה הוא כביכול הותקף ב"מעל 50 מכות" על ידי 4-5 אנשים. יתרה מכך, איש מהעדים לא תיאר, כי הנאשם איבד עשתונות, פעל בחוסר שליטה, או שהיה נסער באופן חריג.

35. המאשימה ביקשה לראות בהתנהגות הנאשם לאחר המעשה, עת הודה באקט הדקירה באוזני אשתו, וכאשר פעל להסתרת הסכין, כפעולה שיש בה כדי ללמד על הלך המחשבה שלו ועל היסוד הנפשי שלו במהלך ביצוע העבירה.

36. באשר להימנעות הנאשם מלהעיד להגנתו; המאשימה ביקשה לייחס זאת לחובתו של הנאשם. יריעת המחלוקת בתיק זה הינה צרה ומתמצה למעשה ביסוד הנפשי של הנאשם ובהתקיימות או אי התקיימות סייג או קרבה לסייג לאחריות פלילית. משכך, ושעה שהנאשם הציג בחקירתו במשטרה גרסאות מסוימות, ובמענה לכתב האישום העלה טענות עמומות בדבר יסוד נפשי חלופי, קנטור וקרבה לסייג של אחריות פלילית, חלה עליו, כך לשיטת המאשימה, חובה מוגברת להעיד להגנתו. הימנעות הנאשם מלהעיד ולשפוך אור על טענות ההגנה שהוא עצמו העלה, ולהעמיד במבחן החקירה הנגדית, מהות בעיני המאשימה ניסיון של ההגנה לחסום את עיני בית המשפט מלהגיע אל שורש האמת.

37. לטענת המאשימה, מקבץ הראיות שהוכח מלמד, כי האמת העובדתית ברורה, וזאת אף אם בית המשפט יבחר שלא להעניק את מלוא המשקל לכל גרסאות עדי הראייה.

38. מכאן, ביקשה המאשימה לקבוע, כי הוכחו מעל לכל ספק סביר כל עובדות כתב האישום ומשכך, מוצדק יהא להרשיע את הנאשם בעבירות אשר יוחסו לו.

סיכומי טענות ההגנה

39. לאחר שעמד הסניגור על עובדות כתב האישום ועל הכפירה המפורטת אשר נשמעה מפיו, הוא הציג רשימת פלוגתאות ומוסכמות (פרק ב' לסיכומיו) כאשר, הוא סיכם את המחלוקת בין הצדדים כך שהיא נסובה סביב השאלות הבאות:

א. האם הנאשם פעל מתוך הגנה עצמית או לחילופין - האם פעל תחת יסוד נפשי של אדישות או של קלות דעת בעת דקירת המנוח?

ב. האם הנאשם הסתיר את הסכין ובכך ניסה להכשיל שוטר בשעת מילוי תפקידו וכן להעלים ראיות ולמנוע או להכשיל הליך שיפוטי?

40. הסניגור חזר והדגיש, כי אין מחלוקת בין הצדדים אשר לביצוע מעשה העבירה של נהיגה בזמן פסילה, עבירה בה מודה הנאשם. הוא המשיך וציין, כי אמנם הנאשם נהג ברכב בעוד רישיון הנהיגה שלו פסול, אך הוא עשה זאת בשל הדחיפות שבזימונו למפעל על ידי עורך הדין.

41. כן, הנאשם הוסיף ותיאר, כי במהלך אותו יום, כאשר הגיע למפעל, התגלע בינו לבין עורך הדין ויכוח לגיטימי באשר לזכויותיו המהותיות ביותר שיש בהן כדי להשפיע על עתידו ועתיד בני משפחתו. באותן נסיבות, בשל חוסר החיבה השוררת כלפי הנאשם מצד משפחתו, התערב המנוח בשיחה, כל זאת במגמה למנוע ממנו לעמוד על זכויותיו ובהמשך, אף תקף אותו ופצעו.

42. עוד טען הנאשם, כי המנוח תקף אותו פיסית וגרם לו לחבלות שונות, הן באפו והן בזרועו, כבר בעת הוויכוח שנתגלע ביניהם במסדרון ולאחר מכן בחלק העליון של גרם המדרגות. למרות שהנאשם ביקש לברוח מהסיטואציה המאיימת, הוא נמשך על ידי הנוכחים למטבחון במטרה לשטוף את הדם שזב מפניו, וכך עשה.

43. לטענת הנאשם, המנוח, מוחמד (אחיו של המנוח) ונזמי (אחיו של הנאשם, דודו של המנוח) נכנסו אחריו למטבחון, ובעת ששטף את פניו בכיור, הם החלו לתקוף אותו. כתוצאה מכך, ולצורך הגנה עצמית, הוא אחז בסכין בידו השמאלית והניפה בסיבוב שמאלה, מבלי שהבחין מי עמד מאחוריו ומבלי שהבחין אם בכלל, התרחשה פציעה חודרת מהסכין.

44. מיד לאחר האירוע הנ"ל, הנאשם עזב את הסכין וכעבור זמן מה נעל עצמו מאחורי דלת המטבחון, למען הגנה על שלומו מפני רצונם של השוהים במקום לתקוף אותו, זאת עד להגעת כוחות המשטרה לזירה, כך לטענת הנאשם.

45. בפרק הבא, מאחר והנאשם בחר שלא להעיד בפנינו, עמד הסניגור על גרסת הנאשם, כפי שזו באה לידי ביטוי מתוך שלל הודעותיו במשטרה.

46. לאחר מכן, עמד הסניגור על ראיות המאשימה למיניהן, בין אם אלה שהוגשו באמצעות עדי תביעה (אלה שהעידו ואלה שבהסכמה ויתרה ההגנה על עדותם) ובין אם ראיות פורנזיות.

47. הסניגור המלומד ביקש להראות, כי "עדי הראייה" מטעם המאשימה תארו בעדויותיהם מספר תרחישים שונים בתכלית, המקימים מסכת עובדתית שונה ובהתאם גם יסוד נפשי שונה מזה שחותרת אליו המאשימה.

כן, הוא עמד על עדותו של העד נזמי אשר לגביה טען, כי זו רצופה סתירות ושונה בגרסאות, אך עם זאת מתיישבת עם חומרי חקירה נוספים ועולה ממנה באופן ברור שהעד כלל לא ראה את מהלך האירוע ובחקירותיו ובהודעותיו במשטרה מסר מידע שגוי, בין אם במתכוון ובין אם בשל השלמה חושית שלא במודע. כך או כך, טען הסניגור, כי משקל עדותו של עד זה אפסי בשל הסתירות הרבות העולות ממנה ועל אחת כמה וכמה כאשר העד הוכרז כעד עוין, לבקשת ב"כ המאשימה.

בהמשך, התייחס הסניגור לעדותו של העד מוחמד עומר אמארה. גם ביחס לעד זה, ביקש הסניגור לקבוע, כי עדותו רצופה סתירות, הן פנימיות, והן מול הודעותיו במשטרה ומול השחזור שנעשה על ידו וגם אל מול עדויות אחרות שנשמעו בבית המשפט. לטענת ההגנה, העד אינו יכול לשפוך אור על אשר אירע.

גם ביחס לעדותו של מוחמד עבאס אמארה, ביקש הסניגור להראות, כי עדות זו רצופה סתירות, הן פנימיות (בין הודעותיו במשטרה לבין עדותו בבית המשפט, ואף בתוך העדות עצמה) והן אל מול עדויות אחרות. כפי טענת ההגנה, העד ניסה להרחיק את עצמו מכל אקט אלים שנעשה כלפי הנאשם, אם במטבחון ואם באזור המדרגות, וזאת על אף שניתן לראות כיצד עד זה תקף את הנאשם ביחד עם המנוח.

ביחס לעדותו של עורך הדין; ההגנה ציינה, כי ענין לנו בעדות קוהרנטית, שלא עלו בה סתירות פנימיות וגם לא סתירות אל מול יתר ההודעות והשחזור של העד במשטרה. העד תיאר באופן ברור את מיקומו בזמן האירוע, זווית הראיה שלו, את אשר נגלה לנגד עיניו, הן במהלך החקירה הראשית והן הנגדית. לשיטת הסניגור, מעדות זו עולה ברורות, כי כל ההתרחסות נמצאת במרחב שבין הגנה עצמית (כשהנאשם סגור בפינה כשהמנוח תוקף

אותו) לבין המתה בקלות דעת (כאשר הנאשם הניף את הסכין תוך כדי סיבוב אחורה, מבלי שראה את המנוח, ומבלי שהתכוון לפגוע בו בליבו).

באשר לעדה רנין אבו רומחין; גם ביחס לעדות זו גרס הסניגור כי היא רצופה אי התאמות, סתירות ושינויי גרסאות. לדבריו, אין ליתן אמון בדבריה של העדה שאינם מתיישבים עם חלקים אחרים בדברי העדה עצמה ואף לא עם ראיות חיצוניות.

בהמשך, בסעיף 153 לכתב סיכומיו, ערך הסניגור טבלה לצורך השוואה בין הגרסאות השונות והתרחישים השונים עליהם עמד.

48. למותר לציין, כי ב"כ הנאשם אינו תמים דעים עם גישת המאשימה לפיה, הסתירות הקיימות בין הגרסאות השונות של עדי הראייה אינן נוגעות לאירוע הדקירה עצמו ואשר לגביו, כך לשיטת המאשימה, קיימת גרסה אחידה.

הסניגור אינו מסכים גם עם טענת המאשימה לפיה, קיומן של סתירות כה רבות בין העדויות מעיד על היעדר תיאום גרסאות בין העדים. לפי ההגנה, הפרשנות הסבירה לסתירות הקיימות היא, כי מדובר בעדים לא אובייקטיביים ולא אמינים (למעט עו"ד מחמוד חלאילה).

זאת ועוד; ההגנה הביעה תמיהה באשר לטענת המאשימה לפיה, ייתכן שלו היה מתאפשר לעדים לצפות בצילומי האבטחה או להיחשף ליתר הגרסאות, אזי - הדבר היה מסייע בריענון זיכרונם. מכאן, תוהה ושואל הסניגור, אם כך הדבר, אזי - מדוע נמנעה המאשימה לעשות זאת כאשר עמלה על הכנת העדים לחקירה.

הסניגור חלק גם על טענת המאשימה לפיה - לעומת גרסת הנאשם, אשר איננה מתיישבת עם הממצאים הפתולוגיים, הרי שגרסת עדי התביעה בנוגע לדקירה מתיישבת בהחלט עם ממצאים אלה.

49. הסניגור התייחס גם לטענות המאשימה באשר לנפקות של התנהלות הנאשם לאחר אקט הדקירה וביקש לדחותן. באשר להודאה שמסר הנאשם, לכאורה, באוזני אשתו, לטענת הסניגור, כל אשר ציין הנאשם באותה שיחת טלפון היה ש"מדובר במכה קלה" ותו לא. באשר למעשה של הסתרת הסכין, ציינה ההגנה, כי הנאשם לא הסתיר את הסכין.

50. בהמשך, התייחס הסניגור לעדויותיהם של עדי התביעה ולפעולות חקירה שנטלו בהן חלק ובין היתר, התייחס לשחזור אשר נערך על ידי הנאשם עצמו; אשר לדבריו היה רצוף כשלים.

51. ההגנה לא דילגה על הממצאים הפורנזיים אשר נתפסו ונאספו מהזירה וגם כאן טענה למחדלי חקירה, כך שלדבריה היו ממצאים שלא נבדקו כלל וגם היו כאלה שלא נתפסו.

כך למשל, דגימות ביולוגיות שנאספו מהתקרה האקוסטית הועברו למעבדה ביולוגית אבל הוזנחו. יתרה מזו, אין התייחסות לעובדה, כי לא נמצאו טביעות נעל של הנאשם על אף רהיט במטבח ולפיכך, המסקנה המתחייבת היא, כי הנאשם לא נגע בתקרה האקוסטית.

52. בפי הסניגור טענות גם כנגד דו"ח נתיחת הגופה. הוא לא חסך בטיעוניו גם בהקשר זה, כפי שהדבר עולה בסיכומים מטעמו.

53. בפרק של הטענות המשפטיות, חזר הסניגור על טענתו בדבר קיומה של הגנה עצמית בציינו, כי בשל הסיטואציה אליה נקלע הנאשם בעל כורחו, עת הותקף על ידי המנוח ואחיו כשהוא סגור במטבחון, ומאחר שלא הייתה לו אפשרות לברוח מהסכנה, הרי שהוא פעל במטרה להגן על עצמו.

54. לחילופין, ככל וטענת ההגנה העצמית תידחה, הרי כפי העולה מחומר הראיות, ניתן לייחס לנאשם, לכל היותר, המתה בקלות דעת, עבירה לפי סעיף 301ג. לחוק העונשין.

55. יתר על כן, הנאשם תקף את קבילותו ומשקלן של ראיות אחדות. לטענתו, קיימת הצדקה לפסול חלק הראיות או להעניק להן משקל אפסי. כך למשל, הוא העלה טיעונים נגד משקל עדותו של נזמי אשר הוכרז כ"עד עוין". בהינתן האמור, ההגנה ביקשה שלא להעניק לעדותו של נזמי כל משקל, מאחר ועדות זו הינה בלתי אמינה ורצופה סתירות, הן פנימיות והן חיצוניות. זאת בנוסף לדבריו כפי שבאו במסגרת החקירה נגדית לפיהם, הלכה למעשה, הוא לא ראה את אירוע הדקירה.

כאמור לעיל, הוסיפה ההגנה וטענה נגד קבילותה ומשקלה של פעולת השחזור שבוצעה על ידי הנאשם. בהקשר זה, הסניגור העלה מספר טענות כנגד השחזור, בהדגישו, כי הוא בוצע מיד לאחר תום גביית הודעתו הראשונה של הנאשם במשטרה כאשר הוא היה עייף ואף ביקש לדחות את השחזור למחרת היום. הסניגור הפנה את הזרקור גם לעובדה, שפעולת החקירה שנמשכה שתי דקות ואשר במהלכה שינה הנאשם את עמדתו והסכים לבצע את השחזור, אינה מתועדת. זאת ועוד, הועלתה טענה לפיה, טרם היציאה לשחזור, לא הוסברו לנאשם זכויותיו. אמנם, החוקרת ציינה בפניו את זכותו להיוועץ בעורך דין, אבל באותה נשימה המשיכה וציינה, כי הוא, קרי – הנאשם, כבר נועץ בעורך דין. מכאן, יש לקבוע כי ראיה זו אינה קבילה, או לכל הפחות, משקלה הינו אפסי.

56. בנוסף, הסניגור טען לקיומו של מחדל חקירתי ונזק ראייתי בנוגע לאי בדיקת החומר הביולוגי אשר נדגם ממסגרת האלומיניום של אריח התקרה האקוסטית שסומנה א.ז.8. כפי שצוין בחוות הדעת של העדה ענת גסט (ת/77 ו- ת/78), ככל הנראה, דגימה זו נבדקה אבל לא צוינו ממצאים ביחס אליה. הסניגור טען לקיומה של הגנה מן הצדק בשל מחדל חקירתי זה ובשל כך עתר לביטול האישומים שעניינם שיבוש ראיות והכשלת שוטר

במילוי תפקידו שכן, בלעדי ראיה זו, יקשה לשפוך אור על יסודותיהן של שתי העבירות הנ"ל.

57. בהמשך טיעוניו, פירט הסניגור את טענתו בדבר הגנה עצמית, תוך הפניה להוראות הסעיף הרלבנטי ולמבחנים שנקבעו בפסיקה.

58. לחילופין, במידה וסייג ההגנה העצמית לא יחול, הרי שלכל היותר ניתן יהא להרשיע את הנאשם בעבירת המתה בקלות דעת. בהקשר זה, ההגנה השליכה את יהבה על פסיקה המבדילה בין אדישות לקלות דעת, תוך שהיא מפנה לראיות ולעובדות אשר הוכחו במסגרת ההליך הפלילי כאן.

59. את הפרק האחרון של הסיכומים, הקדיש הסניגור לסוגיה של הימנעות הנאשם מלהעיד להגנתו, תוך שהוא מפרט את הסיבה העומדת מאחורי התנהלות זו.

השלמת סיכומי הצדדים בעל פה

60. בישיבת יום 23.01.22, השלימו הצדדים את סיכומיהם בעל פה. ב"כ המאשימה חזר על האמור בסיכומים שהוגשו מטעמו וביקש להדגיש מספר נקודות.

61. ראשית, לעניין הטענה בדבר אובדן שליטה "מכני"; טענה שהועלתה לראשונה בסיכומיו של הסניגור, גרסה המאשימה, כי ענין לנו בטענה שאין לה על מה לסמוך, כך שלא ברור מה קשר קיים בין הנפה של סכין כפי שעשה הנאשם, לבין הטענה בדבר אובדן שליטה מכני. כמו כן, ב"כ המאשימה חזר על טענותיו לפיהן, הטענה בדבר אובדן שליטה אינה מתיישבת עם הטענה בדבר קיומו של יסוד נפשי של קלות דעת.

62. ב"כ המאשימה לא פסח על הטענה בסעיף 36 לסיכומי ההגנה, לפיה המנוח, מוחמד ונזמי, התנפלו על הנאשם ותקפו אותו. המאשימה ציינה, כי זו טענה שהועלתה לראשונה במסגרת סיכומי ההגנה. בשום שלב, לא במהלך החקירה, לא במסגרת הכפירה המפורטת, ובוודאי שלא בעדותו (שלא נשמעה בפני בית המשפט), לא העלה הנאשם טענה שהותקף ובפרט שהותקף על ידי נזמי שהוא אחיו. ראשית, לא ראוי שטענה כזו תישמע לראשונה במסגרת הסיכומים; שנית, טענה זו נעדרת כל בסיס שכן לא ברור הכיצד היא מתיישבת עם טענתו האחרת של הסניגור לפיה - נזמי כלל לא נכח במטבחון וכלל לא היה עד לאירוע הדקירה.

63. המאשימה הוסיפה בציינה, כי בהתייחס לטענות שהעלתה ההגנה באשר לעדותו של עו"ד חלאילה, בעמוד 29 לסיכומים, שב ב"כ הנאשם ומרמז פעם נוספת על קיומו של סייג ההגנה העצמית כאשר, לשיטת המאשימה, עיון בפרוטוקול הדיון מראה שהעד הנ"ל לא תיאר כל סיטואציה שיכולה לבסס טענת הגנה עצמית.

64. לעניין הטענות בעמוד 38 לסיכומי ההגנה, המתייחסות למוסד ההכנה לעדות, ב"כ המאשימה ביקש לחדד, כי במסגרת הכנה לעדות אין מציגים לעד חומר שלא נוגע אליו, כך שהעד לא נחשף לגרסאות של יתר העדים. כך נהוג וכך נעשה בשלב הכנת העדים במסגרת הליך זה.
65. ב"כ המאשימה ביקש להתייחס גם לטענות הסניגור באשר למנח הלהב (עמוד 39 לסיכומי ההגנה) בציינו, כי מנח הלהב אינו בבחינת קביעה של המאשימה, אלא קביעה מפורשת של הפתולוג כפי שמשתקף בת/81, שם נקבע, כי מנח הלהב בעת הדקירה היה מאונך או קרוב למאונך. הוסף לכך, ההגנה ויתרה על עדותו של ד"ר נחמן, ולא הביאה מטעמה כל חוות דעת מומחה לסתור את הקביעה הנ"ל.
66. ב"כ המאשימה התייחס גם לאמור בסעיף 40 לסיכומי ההגנה באשר לעדותה של אשת הנאשם. לשיטת המאשימה, הסניגור לא דייק בהפנותו לדבריה של העדה ולתרגום הנכון של מילותיה, שעה שעולה בבירור, כי הנאשם אמר לאשתו שהוא דקר את המנוח בסכין, אבל מדובר במכה קלה.
67. באשר לטענות ההגנה בדבר קיומם של מחדלי חקירה; ציינה המאשימה, כי לעניין היעדר בדיקה ביולוגית, הסניגור נתפס לכלל טעות. בת/77 (חוות הדעת של המומחית ענת גסט), נכתב בעמוד 3, כי מוצג 11 הוא - א/8, כשבהמשך בטבלת תיאור המוצגים והממצאים נרשם בטעות שמוצג 11 הוא א/5; מכאן, הבהירה העדה במסגרת ת/78 שהוא מסמך הבהרה, כי נפלה טעות ברישום המוצגים, וכי - מוצג 11 הוא א/8 שהוא המטוש שנטען על ידי הסניגור כי נעלם. כן, מוצג 6 הוא א/1 שהוא מטוש מכתם חח"ד בקיר דרומי במטבחון. לגופו של עניין, מוצג 11 שהוא המטוש מהתקרה האקוסטית נבדק ולא עלה ממנו פרופיל דנ"א מספיק להפקה.
68. התייחסות נוספת מטעם המאשימה נוגעת לעמוד 74 לסיכומי ההגנה שם הועלתה טענה בנוגע לכוח שהיה צריך להפעיל בעת הדקירה. מדובר בטענות שבמומחיות ובהתייחסותו של המומחה ריקרדו נחמן במסגרת ת/81 (מסמך מענה לשאלות), נכתב במפורש, כי לאור הדינמיות של האירוע, לא ניתן להסיק כמה כוח הפעיל הדוקר. לציין, כי מוצג זה הוגש בהסכמה, ולא הובאה כל ראיה לסתור.
69. המאשימה ביקשה להתייחס גם לסוגיה של הימנעות הנאשם מלהעיד, כפי העולה בעמוד 78 לסיכומי ההגנה. כפי הטענה, היה מצופה מנאשם שבוחר שלא להעיד, לייחס בסיכומי ההגנה משקל רב יותר בנוגע לנימוק שהביאו לפעול כך, במיוחד שעה שמדובר בעבירת רצח. טענות בעלמא, בדבר קשיי תקשורת או התנהלות מוזרה באולם; טענות שאינן נתמכות בחוות דעת מומחה ואף לא בראיה כלשהי, אינן בבחינת נימוק המסביר את הימנעות הנאשם מלהעיד, במיוחד במקרה שכזה. משכך, שתיקת הנאשם והימנעותו מהעיד, פועלת לרעתו.

70. בתגובה, ציינה ההגנה, כי, אמנם הנאשם לא טען בתגובתו לכתב האישום להגנה עצמית באופן מפורש. עם זאת, אין בכך כדי למנוע מן ההגנה לבקש מבית המשפט לזכות אותו אף מכוח הגנה זו, מכיוון שהטענות העובדתיות המתבררות במהלך ניהול המשפט יכולות להצמיח מספר רב של טענות משפטיות ובכלל זה גם טענה בדבר הגנה עצמית. לחלופין, ככל וטענה זו תדחה, אזי ניתן להחיל את סעיף 301ב(ב) לחוק העונשין שעניינו אחריות מופחתת הצומחת תולדה למעשה שבוצע בתכוף לאחר אקט של התגרות שנעשה כלפי הנאשם.
71. שלוש הטענות החלופיות, כפי שהועלו על ידי ההגנה, נסמכות על העובדות המוכחות שמבססות אותן, כך לגרסת ההגנה.
72. עת באה ההגנה להתמודד עם השאלה; הכיצד ועד כמה העובדה שהנאשם לא העיד משפיעה על הגנתו, במיוחד שעה שלא ניתן להסתמך על הודעותיו במסגרת ככל שהן כוללות דברים לטובתו, היא טענה, כי ניתן להיבנות מעדותו של עורך הדין מחמוד; עדות שהינה אמינה כפי שניתן היה להתרשם ממנה באופן בלתי אמצעי. אותו עד העיד, בין היתר, כי הנאשם לא כיוון את הסכין ללב ולא התכוון לפגוע במנוח.
73. ביחס לעובדות אשר לגישת ההגנה מצדיקות את החלת הוראת סעיף 301ב(ב), לחוק העונשין, שתומכות בטענה בדבר אובדן שליטה, הפנה ב"כ הנאשם להודעותיו של מרשו. לטענתו, ניתן להסתמך על ההודעות של הנאשם, המחזקות את מה שיש; קרי – את העדות של עורך הדין.
74. לגבי ההתנהגויות המוזרות באולם אליהן התכוון בבואו לנמק את שתיקתו של הנאשם, הוסיף ב"כ הנאשם והבהיר, כי הנאשם היה נוחר, וכי פעם ישן ונחר במהלך הדיון. (ראו- עמ' 196 לפרוטוקול הדיון, שורות 23-24).
75. ב"כ המאשימה התייחס גם לדבריו של עורך הדין באשר לאירוע הדקירה. דרך המשקפיים של המאשימה, דבריו של עורך הדין מלמדים, כי הנאשם לא ראה את הגוף של המנוח, וכי הוא לא כיוון ללב. לשיטת המאשימה, במידה והנאשם היה מכוון ללב, הרי שאז ניתן היה ליחס לו עבירה של רצח בכוונה. לטענת המאשימה, מאחר ולא ברור מעל לכל ספק סביר, כי הנאשם כיוון ללב בכוונה, הרי שניתנה לו האפשרות ליהנות מן הספק הזה ומכאן יוחסה לו עבירה של רצח באדישות. ויודגש, מדובר בסכין שאינה קטנה. כן, הטענות בדבר העדר שליטה או הגנה עצמית, לא נתמכו באף עדות, גם לא בעדותו של עורך הדין. בהינתן האמור, אקט של הנפת סכין לעבר פלג גופו העליון של אדם מטווח מאוד קצר, יש בו די והותר כדי לבסס קיומו של יסוד נפשי של אדישות.
76. מטעם הנאשם הוגשו סיכומים משלימים לתיק בית המשפט. אלה התקבלו על אף העובדה, שלא הוגשה בקשה ולא ניתנה רשות לעשות כן. במסגרת אותם סיכומי תשובה, גיבה הסניגור את טענותיו המשפטיות בפסיקה מתאימה. בין היתר, הוא הפנה לפסיקה

ביחס לטענה בדבר הימנעות הנאשם ממתן עדות בבית משפט ועל הנפקות והמשמעות שיש לייחס לכך.

77. בהקשר זה, ההגנה הפנתה לע"פ 240/84 **חטיב נ' מדינת ישראל** (28.04.85) במסגרתו התייחס בית המשפט לשתי סוגיות: האחת, האם מחובת בית המשפט לבחון את שאלת היעדר הקנטור, כאשר ההגנה אינה מעלה כלל טענה זו. השנייה, באיזו מידה, אם בכלל, רשאי בית המשפט להסתמך על אותם חלקים באמרות הנאשם המדברים בזכותו, במקרה בו הנאשם בחר שלא להעיד ולעמוד לחקירה נגדית. באותו פסק דין, בהסתמך על הלכות קודמות, ניתנה תשובה חיובית לשאלה הראשונה כך, שאין בית המשפט פטור מלבחון טענה הגנה אפשרית במשפט פלילי, אף אם זו לא נטענה במפורש על ידי הנאשם או בא כוחו, אם טענה זו עלתה מחומר הראיות שהובא בפני בית המשפט (שם, פסקה 10 לפסק דינו של כב' השופט בך). כאשר לשאלה השנייה, כך צוין באותו פסק דין: "**אם מוסר הנאשם באימרתו, כי הרג אדם מתוך הגנה עצמית או אחרי קינטור, הרי לא ייתכן שבית המשפט יבסס מימצא מפליל על ההודאה בדבר מעשה ההריגה בלבד ויתעלם כליל מטענת ההגנה, הכלולה באותה אמרה**" (שם, פסקה 12 לפסק הדין). ההתייחסות לעובדה שהנאשם לא העיד, תובא בבחינת שאלה המשקל שיש להעניק לאותה אמרה.

באותו הקשר, הפנה הסניגור גם ל - ע"פ 2592/15 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (06.07.16); במסגרתו צוינו דברים דומים, כך שאין לשלול באופן אוטומטי אמרות מזכות של נאשם בחקירתו במשטרה, כאשר מדובר בנאשם שלא העיד בבית משפט.

דיון והכרעה

78. מהתמונה אשר נפרסה בפנינו, ניתן לחלק את האירוע לשלושה שלבים: האחד - ההגעה של הנאשם למפעל, ההתרחשות בחדר המזכירה והוויכוח במסדרון. השני - ההתרחשות במטבחון ואירוע הדקירה והשלישי - האירועים לאחר מעשה הדקירה.

79. לעניין השלב הראשון; הצדדים כמעט שאינם חלוקים ביניהם באשר להתרחשות באותו שלב. אמנם קיימים הבדלים כאלה ואחרים בין גרסת המאשימה לגרסת ההגנה. אבל עדיין, ניתן לדלות גרסה מוסכמת ביחס להתנהלות באותו שלב של האירוע, כפי שאעמוד על כך בהמשך.

80. עיקר יריעת המחלוקת בין הצדדים נוגע לשלב השני של האירוע, בכל הקשור להתרחשות בתוך המטבחון. מספר שאלות צצו והצריכו מתן מענה בהקשר זה. מתי ואיך נכנס הנאשם למטבחון, מי נכנס אחריו למטבחון, מה אירע שם ומי היה עד לאירוע מושא ההליכים כאן. כן, האם כטענת המאשימה, בזמן שהצדדים התווכחו ביניהם, אחז הנאשם בסכין ודקר את המנוח בשוויון נפש לאפשרות כי יגרום במעשיו למותו, או שמא, כפי טענת הנאשם, כאשר נכנס זה האחרון למטבח, ובעודו שוטף את פניו בכיור, הוא הותקף וכתוצאה מכך, לצורך הגנה עצמית, אחז בידו השמאלית בסכין והניפו בסיבוב

שמאלה מבלי שהבחין מי עמד מאחוריו ומבלי שהבחין אם בכלל התרחשה פציעה חודרת מהסכין.

81. מחלוקת נוספת נוגעת לשאלה; האם בזמן שהנאשם נעל את עצמו במטבחון לאחר האירוע, הוא ביצע מעשה כדי להעלים ראיות על ידי החבאת הסכין אשר שימשה לביצוע הדקירה מעל לאריחי התקרה האקוסטית במטבחון? בשולי זירת המחלוקת, קיימת נקודה נוספת באשר לאופן בו יצא המנוח את המטבחון, האם הוא נפל, הלך ו/או נעזר באחרים ומה התרחש לאחר מכן.

הדיווח על האירוע וההגעה לזירה

82. בהתאם לעדותו של עד התביעה, **רס"ר אלמוג יעקב**, ומוצגים אשר הוגשו באמצעותו, התקבל דיווח מאדם בשם מחמוד על אירוע דקירה. העד הגיע לזירה כאשר שעת קבלת הדיווח שנרשמה הינה 11:48. עד זה חבר לשוטר נוסף בשם מורסי. כן, נודע להם שהחשוד במקום מסתגר בתוך השירותים. לדברי העד, הוא וחברו מורסי הגיעו לחשוד והשוטר מורסי אזק אותו. לאחר מכן, הובל לניידת. עוד נמסר מפיו של העד, כי בוצע חיפוש במקום ומחוצה לו לצורך איתור סכין, אך ללא הצלחה (ראו ת/25 - דו"ח פעולה ות/25א - סרטון - דיסק מצלמת גוף).

83. באותו הקשר הוגש בהסכמה גם דו"ח פעולה שנערך על ידי החוקר **לירן נחום** (ת/52), כאשר באותו דו"ח נרשמו דברים דומים לאלה שנמסרו מפיו של **רס"ר אלמוג יעקב** ובכלל זה, תיאור העובדה שבוצעו חיפושים לצורך איתור כלי תקיפה, ללא ממצאים.

84. במסגרת עדותו של **רס"ר אלמוג יעקב** בפנינו, הוא ציין, בין היתר, באשר לחיפושים אחר הסכין, כי כאשר הם הגיעו לזירה, הנאשם היה בתוך חדר סגור, במטבחון (עמ' 29 לפרוטוקול, שורות 21 – 24). עוד ציין העד, שהם חיפשו את הסכין במטבחון וגם בכל האזור (עמ' 29 לפרוטוקול, שורות 27 – 30). הסריקות לאיתור הסכין החלו מיד לאחר שנעצר החשוד, בסמוך לאחר קרות האירוע (עמ' 24 לפרוטוקול, שורות 21 – 27).

85. מפיו של העד **רס"ר מורסי כעביה** נמסרו דברים דומים. באמצעות העד כעביה הוגשו מוצגים ת/57 - דו"ח פעולה ודיסק מצלמת גוף וכן, ת/58 - דו"ח מעצר. העד קיבל דיווח על האירוע והגיע לזירה יחד עם החוקר סולטאן אלהייב (הוגש דו"ח פעולה בהסכמה אשר נערך על יד העד אלהייב וזה סומן ת/71). לדברי העד, הוא הגיע ראשון לזירה יחד עם השותף שלו, סולטאן אלהייב. העד לא ידע לציין את זמן ההגעה המדויק לזירה וגם לא זמן מדויק של עזיבת הזירה. הוא הוסיף וציין, שהוא שהה שם כמה שעות וכי אפשר

לראות את כל אשר אירע במצלמת גוף שהייתה עליו וגם במערכת הדיווח המשטרתי (עמ' 99 לפרוטוקול, שורות 3 – 8).

העד דיווח על מעשיו בזירה בפירוט נרחב, כפי שהדבר בא לידי ביטוי במסגרת דו"ח הפעולה, מוצג ת/57. בין היתר, מסר, כי הוא קיבל דיווח, הגיע למפעל, הבחין בהתקהלות, עלה למעלה, הבחין בתרמוס זרוק על המדרגות וקפה שפוך על המדרגות והבחין בכתמי דם על המדרגות. לאחר שעלה למשרדים הוא פגש את רנין אבו רומחין כשהיא עומדת וצועקת. כן, רנין ציינה בפניו, כי הנאשם בפנים. גם עבאס, אביו של המנוח, ניגש לעד בצעקות וביקש שייקחו אותו והוא אף ניסה להיכנס למטבחון. עוד, נרשם בדו"ח (וכך ניתן להתרשם מצפייה בסרטון מצלמת גוף) על אודות מעשה השתוללות וצעקות שהיו ליד המטבחון ועל כך שאנשים ניסו לתקוף את הנאשם. לציין גם שהחוקר ערך תשאול ראשוני לאנשים שהיו במקום.

עוד עולה, כי החוקר עמד ליד המטבחון, הרחיק אנשים וקרא לסיוע. בהגיע אנשי היס"מ למקום, העד הסביר להם שהחשוד מסתגר בתוך המטבחון וכי מפחד שיפגעו בו. השוטרים הרחיקו את האנשים וביקשו מהנאשם לפתוח את הדלת, הוא נענה לבקשתם, פתח את הדלת והוצא משם אל הניידת. לפי דברי החוקר, הוא שאל את הנאשם איפה הסכין וזה האחרון מסר לו ש"לקחו אותה" (ת/57 א דקה 40:08). לדברי החוקר הוא העביר את הנאשם באמצעות ניידת משטרה לתחנת המשטרה והוא נשאר בזירה, סגר אותה והחלו בביצוע סריקות לאיתור הסכין ששימשה לביצוע הדקירה, ללא הצלחה.

86. בחקירתו הנגדית בפנינו, נתבקש העד להתייחס לסריקות אשר בוצעו לצורך חיפוש אחר הסכין. במענה לכך ציין, שהסריקות בוצעו במשרדים, במטבחון שבתוכו הסתגר הנאשם, ומסביב לבניין (עמ' 102 לפרוטוקול, שורות 6 – 7). לדברי העד, בדקו במגירות בתוך המטבחון, הזיזו דברים וחיפשו בכל פינה שם (עמ' 102 לפרוטוקול, שורות 13 – 17), אך לשווא. בהתייחס לתקרה האקוסטית במטבחון, ציין העד, שהוא ראה את התקרה אבל לא בוצעו שם חיפושים ולא זכור לו אם היה משהו מוזר, או סימן כלשהו, ביחס לתקרה (עמ' 102 לפרוטוקול, שורות 18 – 25).

87. מפי העד נמסר גם, שהנאשם הסתגר במטבחון מאחר וחשש שיתקפו אותו. לאחר שהשוטרים הגיעו לזירה וביקשו ממנו לצאת, הוא יצא ללא כל צורך בהפעלת כוח. כן, הנאשם שיתף פעולה ולא השתולל (עמ' 102 לפרוטוקול, שורה 26 עד - עמ' 103, שורה 10).

מציאת הסכין

88. כאן המקום לציין, כי לאחר שלא עלה בידי השוטרים שהיו בזירת האירוע למצוא את הסכין, כוח משטרתי נוסף נקרא לסייע בחיפוש אחר כלי התקיפה. החוקר **שמעון הקר** יחד עם שני בלשים נוספים נתבקשו לגשת למפעל ולסייע לאנשי המעבדה הניידת בחיפושים אחר הסכין, וזאת בשעה 19:30 לערך. העד הסביר את פועלו בזירה עת עלה לגג

ובכיוון של המטבחון מצא את הסכין מונחת שם, הוא התקרב עם פנס שהחזיק בידו והבחין, כי על להב הסכין קיימים כתמים הנראים ככתמי דם. כפי תיאורי העד, מדובר בסכין עם ידית שחורה ולהב בצבע כסף. העד ביצע תיעוד בטלפון שלו וקרא לאנשי מז"פ לצורך תפיסה ותיעוד. לדברי העד, הוא לא נגע בסכין (ראו - ת/89 – דו"ח פעולה שנרשם על ידי העד). יש לציין כי מן הראיות עולה שמדובר בתקרה אקוסטית, שאריחיה ניתנים להזזה ויש גישה מהמטבחון אל המקום שבו נמצאה הסכין.

89. העד חזר על דבריו גם במסגרת עדותו בפנינו. העד התבקש להסביר איך ידע שהמקום בו מצא את הסכין הוא דווקא מעל למטבחון. העד הסביר זאת בציינו: **"ברגע שהגעתי למעלה כן לצורך העניין יש בצד ימין שירותים ואחרי זה המטבחון, אם אתה נכנס למשרדים עצמם בסדר? אז שאתה נכנס ופונה ימינה מהמדרגות יש שירותים מטבחון ומשרד, הקיר שמפריד בין המשרד למטבחון קיר בטון אתה ממש רואה אותו למעלה אתה יודע להבחין ב-ח' (כך במקור) שזה השירותים וזה המטבחון"** (עמ' 20 לפרוטוקול, שורות 23-27). בהמשך, הוא העיד כך: **"שהוא הזיז את הסכין אני אישית ראיתי שזה מעל המטבח"** (עמ' 21 לפרוטוקול, שורה 26).

פעולות חקירה נוספות אשר בוצעו בזירה

90. באמצעות העד החוקר **ניזאר עיאדאת** הוגשו לבית המשפט המוצגים ת/68 ו- ת/69 – שני מזכרים, אחד רשום בכתב יד והשני מודפס. שניהם קשורים לאותה פעולה שנעשתה על ידו. הוא הגיע לזירת האירוע, תפס את ה-D.V.R והעביר אותו לצורך המשך חקירה. בהתאם לעדותו, הוא לא תפס את המוצג בעצמו, ואף לא זכור לו מי השוטר שהעבירו לידי (עמ' 104 לפרוטוקול, שורות 14-16). העד לא ידע לציין מדוע רשם שני מזכרים בקשר לאותה פעולה (עמ' 105 לפרוטוקול, שורה 14).

91. מחקירת העד עולה, כי בעבר הוא טיפל באירועים (שניים או שלושה אירועים) באותו מפעל. באמצעות העד הוגש המסמך 5/ – (דו"ח פעולה אשר נערך על ידי העד בתאריך 16.06.20). עניינו של מסמך זה, תלונה על השתוללות במפעל הברזל כאשר המתלונן הוא המנוח. התלונה הוגשה נגד דודו של המנוח העונה לשם, פואד אמארה (עמ' 106 לפרוטוקול הדיון). ב"כ הנאשם ביקש להצדיק את הגשת המסמך בציינו: **"חברי רצה להוכיח לאורך כל החקירה שלו וגם של צוות החקירה שהנאשם שלי היה אליס. רוצה להראות דברים אחרים מתוך תיק החקירה"** (עמ' 112 לפרוטוקול, שורות 3-5).

92. אשר למצלמות האבטחה אשר נתפסו; העד עיאדאת העביר לידי של החוקר פקד איהאב חדאד (להלן: **"מר חדאד"**) אשר שימש כקצין חקירות הממונה על החקירה בתיק זה, ומר חדאד בתורו, העביר את המצלמות לידי של החוקר אדם צוסחא לצורך פריקה (ראו - מוצג ת/11, מזכר אותו ערך מר חדאד בעניין תפיסת מצלמות האבטחה מהמפעל). פריקת המצלמות נעשתה על ידי החוקר אדם צוסחא ודיסק מצלמות האבטחה של הזירה הוגש בהסכמה לתיק בית המשפט וזה סומן - ת/5. כמו כן, הוגש דיסק מצלמות אבטחה

ערוך (ת/א6) כאשר יחד עמו הוגש מזכר - סרטון אירוע ערוך (ת/6). במסגרת אותו מזכר הודגש, כי בסרטון הערוך לא בוצע כל שינוי או עריכה באשר לתוכן המצלמות, מלבד הוספת סימונים וכתוביות על גבי תמונות הוידאו (סעי' 2 לאותו מזכר, ת/6). מוצגים אלה הוגשו באמצעות העד החוקר אדם צוסחא, בהסכמה.

93. מצפיה באותו דיסק, ניתן להבחין בהשתלשלות האירועים כפי המתואר להלן: (לפי שעון מצלמה):

שעה 11:57:25 - נראה הנאשם עולה במדרגות המפעל ונכנס לצד ימין, לכיוון משרד המזכירה;

שעה 12:00 - נצפה המנוח יוצא ממשרדו והולך לכיוון משרד המזכירה;

שעה 12:00:57 - המנוח חוזר לכיוון משרדו;

שעה 12:01:16 - נראה המנוח שוב הולך במהירות לכיוון משרד המזכירה;

שעה 12:01:46 - המנוח חוזר לכיוון משרדו;

שעה 12:02:40 - נצפה ג'מאל חכרוש ואדם נוסף עולים במדרגות ונכנסים לכיוון משרד המזכירה;

שעה 12:02:57 - נצפה שוב המנוח מגיע מכיוון משרדו לכיוון משרד המזכירה;

שעה 12:05 - המנוח חוזר למשרדו ונצפה כשהוא צועק לכיוון מאן דהוא במשרד המזכירה;

שעה 12:05:20 - הנאשם יוצא מהמשרד של המזכירה והולך לכיוון משרד המנוח תוך שהוא מסמן בידו ומדבר, ככל הנראה לעבר המנוח;

שעה 12:05:23 - המנוח יוצא לעבר הנאשם ומתחיל עימות, ויכוח ודחיפות בין השניים. השניים עמדו במסדרון, המשיכו להתווכח ולהתעמת ביניהם. כן, נצפו דחיפות וניסיון מצד הנאשם לנגוח במנוח. באותו שלב, רואים את מוחמד עבאס, אחיו של המנוח, עומד לידם ולא מתערב.

שעה 12:05:43 - הנאשם יוצא דרך דלת הזכוכית כשהמנוח וגם מוחמד עבאס אחריו;

שעה 12:05:45 - המנוח מניח את ידיו על הנאשם ובהמשך נראה נושך את הנאשם באפו. בתגובה, הנאשם ניסה לנגוח במנוח. אולם, גם המנוח וגם אחיו מוחמד עבאס מנעו ממנו מלעשות זאת. בשלב זה, מוחמד אף נצפה כשהוא נותן מכה לנאשם.

שעה 12:05:55 - נזמי נצפה מגיע מכיוון המשרד של המזכירה וניסה להפריד ביניהם. הוא נראה מדבר עם המנוח כאשר הנאשם שוב ניסה לנגוח במנוח;

שעה 12:06:03 - עורך הדין הגיע אף הוא לכיוון המסדרון ועמד ליד דלת הזכוכית; באותו זמן הגיע גם העד מוחמד עומר אמארה והוא נצפה עולה במדרגות;

שעה 12:06:10 - נראה הנאשם כשפניו מועדות לכיוון הירידה במדרגות, אולם מיד לאחר מכן שב והמשיך להתווכח עם המנוח, בעוד נזמי מפריד בין השניים.

שעה 12:06:36 - הנאשם נכנס בחזרה דרך דלת הזכוכית למסדרון ופונה ימינה לכיוון המטבח. המנוח, מוחמד (אחיו של המנוח), נזמי ובהמשך גם מוחמד עומר אמארה ועורך הדין הלכו בעקבותיו;

שעה 12:06:57 - לא נראה אף אחד במצלמות;

שעה 12:07:27 - (51 שניות לאחר שהנאשם נצפה הולך לכיוון המטבח), נראה המנוח מגיע במהירות מכיוון המטבח וחוצה את דלת הזכוכית לכיוון חדר המדרגות כשהוא אוחז בחזהו ועל פניו הבעות כאב. אחריו נראים נזמי, מוחמד ועורך הדין; כולם מבוהלים ולחוצים. כן, המנוח נצפה יורד מספר מדרגות עד לשלב שהוא מתמוטט באמצע המדרגות (שעה 12:07:36).

באותו זמן נראה אחיו מוחמד אוחז בידו תרמוס קפה אדום; שעה 12:07:46 - אביו של המנוח, עבאס, מגיע מכיוון הכניסה למפעל ועולה במדרגות. באותו פרק זמן, כאשר המנוח היה שכוב על המדרגות, הגיעה מכיוון המשרד בפנים רנין אבו רומחין (בשעה 12:08:57).

94. כאמור, הסרטון הוגש בהסכמה ויש בו כדי לשקף נכונה את אשר אירע בזמן אמת. יש לציין, כי לעניין שעת המצלמה, צוין, שקיים פער של 21:40 דקות בין שעות המצלמות הנראה על המסך לבין זמן אמת (כפי שצוין במסגרת ת/4).

95. לזירה עצמה הגיעו גם חוקרי המעבדה הניידת. **פקד אלכס זינגר** (להלן: **"מר זינגר"**) שימש בזמן החקירה בתיק זה כקצין מעבדה ניידת מרכז. בתפקידו זה, הוא ונועם גונן, טיפלו בזירה, כאשר הוא היה האחראי על הזירה. באמצעות העד הוגשו לתיק בית המשפט מוצגים שונים ביניהם; ת/21 - דו"ח בדיקת זירה. כן, הוגשה חוות דעת מומחה - ת/97 ודיסק תמונות - ת/97א. בנוסף, ב"כ המאשימה ביקש להגיש באמצעות עד זה את הסכין אשר נתפסה בזירה וזו הוגשה, חרף התנגדות ההגנה, וסומנה (ת/98). כפי שהבהיר מר זינגר בעדותו, הוא יחד עם החוקר נועם גונן עבדו כצוות וכלשונו: **"לגבי דוחות תפיסת מוצגים מי שערך את הדוחות זה נועם גונן שהוא איש צוות, עבדנו ביחד בזירה הוא זה שחתום על דוחות תפיסת מוצגים, אנחנו הזנו את המוצגים ביחד, הוא פשוט חתם הדוח, אוקיי? ויש דוח בדיקת זירה וחוות דעת הם חתומים על ידי"** (עמ' 413 לפרוט', שורות 22 - 25). אכן ת/62 (דו"ח תפיסת מוצגים אשר הוגש על ידי העד נועם גונן) חתום על ידי החוקר גונן. עם זאת, שמו של מר זינגר הופיע גם על גבי אותו דו"ח והעניין של תפיסת הסכין הוזכר הן בדו"ח בדיקת זירה (סעיף 17 שם), והן בחוות הדעת (סעיף 4(22) שם).

96. מר זינגר התבקש להסביר איך ואיפה נתפסה הסכין, וכך השיב:

"נמצאה בין המטבחון לשירותים, למעשה סיום טיפול בזירה אנחנו ערכנו סריקות יחד עם שוטרים שהיו. שהם הונחו על ידינו איפה לסרוק ומה לחפש, ומי שבפועל מצא את הסכין זה, אני לא זוכר את השם שלו זה בלש שהיה, איך שהוא ראה את הסכין זה היה בעליית הגג של המפעל, הוא קרא לנו הוא לא נגע בה, הוא רק צעק שהוא מצא סכין. עלינו למעלה וכול הטיפול החל מצילום זיהוי אריזה ותפיסה נעשה על ידי מעבדה ניידת. על ידי ועל ידי נועם. אני מפנה לתצלום בדוח בדיקת זירה, תצלום מספר 7,

בתצלום הזה ניתן לראות יש חץ שמורה לעבר הסכין. שבצד שמאל זה המטבחון זה התקרה האקוסטית של המטבחון זה מתוך עליית הגג אנחנו מצלמים, ניתן לראות את הקורות ברזל. ובצד ימין זה חדר השירותים שלמעשה יש קיר שחותך בינם. בתצלום 8 זה פירוט של סכין, ובתצלום 6 יש חץ שזה מצולם מתוך המטבחון שהוא מורה לעבר אזור בה נמצא הסכין. אותו חלק מתקרה אקוסטית שפחות או יותר באזור שם הייתה הסכין. בחוות דעת, זה מפורט מעט יותר, יש תמונות, יש יותר תמונות שמפרטות את זה".

(עמ' 415 לפרוטוקול, שורות 6 – 18).

97. בהמשך, בחקירה הנגדית הדגיש העד, שהוא וגונן פעלו בזירה כצוות מטעם מעבדה ניידת (עמ' 417 לפרוטוקול), כאשר פקד גונן צילם והוא אישית תפס את הסכין (עמ' 418 לפרוטוקול, שורה 2). העד נשאל מדוע לא דאג לרשום מזכר המאשר זאת והשיב, שזה מופיע בדו"ח בדיקת זירה, וכי כל מה שתופסים מזינים לתוך הדו"ח ובהמשך לחוות הדעת (עמ' 418 לפרוטוקול, שורות 17 – 20).

98. מר זינגר שב הדגיש את העבודה כצוות בציינו, כי אין צורך בחתימה שלו על כל מסמך (עמ' 419 לפרוטוקול, שורות 17 – 20). בהמשך עדותו, התבקש להתייחס לעניין כתמי הדם שאותרו במפעל, (סעיף 6 לת/21). העד נתן הסבר לאותם כתמי דם ופירט באופן נרחב לעניין אותם כתמים שנמצאו בזירה וההבדלים בין כתמי התזה לבין כתם העברה (ראו עמ' 420 – 421 לפרוטוקול). לדוגמה, ראו התייחסותו של העד כך :

"אוקי. אז אני אכנס מעט לניתוח כתמי דם. אנחנו מדברים על כתמי התזה חומר חשוד כדם אוקי? כתמי התזה משפחת ההתזה זה כתמים שבמקור שלהם התווספה אנרגיה, זאת אומרת זה לא כתמים שנוצרו מכוח הכבידה שאם אני אתאר את זה שמישהו הולך ומטפף, אלא כתמים שיש בהם איזה שהיא אנרגיה התחלתית, הדבר הזה, זה יותר פשוט לתאר ולהסביר את זה זה יכולה להיות הנפת יד שהיא מוכתמת בדם או חפץ אחר לצורך העניין ואז הכתמים האלה מתנתקים מאותו חפץ שמוכתם בחומר חשוד כדם או בדם ופוגע במשטח המטרה זאת אומרת אלו כתמי התזה. לשאלתך איך יכול להיות, יכול להיות שמישהו לדוגמה שהיד שלו הייתה מוכתמת בחומר חשוד כדם עבר שם והניף את זה בצורה כזאת והכתמים האלה הגיעו לשם." (עמ' 421 לפרוטוקול, שורות 1 – 10).

99. כאשר נשאל העד אם נעשתה פעולה לאיתור טביעות אצבע על האריחים בתקרת המטבחון, העד השיב כך :

"האריח לא נלקח לבדיקה מאחר ומדובר בחומר בסיס של החומר זה חומר שהוא לא ניתן לבדיקה זה חומר מחוספס ומחורר. אנחנו ביצעו פעולות לפיתוח טביעות אצבע על הארונות של המטבח, על מסגרת האלומיניום שם במטבח בחלק העליון בתקרה. ולמעשה האריחים עצמם זה לא משהו שניתן (צ"ל שניתן) לבדוק אותו".
(עמ' 422 לפרוטוקול, שורות 1-4).

100. מר זינגר המשיך וציין: **"שנלקחה דגימה ביולוגית על מסגרת האריחים, וסעיף 19 אחריו הוא מדבר על זה שבוצעו פעולות לפיתוח טביעות אצבע על החלק העליון של ארונות המטבח, קולט האדים ועל מסגרת האריחים של התקרה האקוסטית ללא ממצאים, פה זה מופיע ללא ממצאים ...".** (עמ' 422 לפרוטוקול, שורות 22 – 25).

101. מר זינגר נשאל באשר לאפשרות הימצאותן של טביעות נעל בתוך המטבחון, אם על הכיסאות, או על השולחן, או על כל חפץ אחר הנמצא בתוך המטבחון. לדברי ההגנה, שאלה זו הינה חשובה נוכח העובדה, כי אדם בגובה ממוצע, לא יכול להגיע לתקרה ולהחביא סכין שם מבלי לעלות/לדרוך על חפץ כלשהו. העד השיב בשלילה, כאשר לטענתו, נעשתה בדיקה במקום ולא נמצאו עקבות נעליים (עמ' 423 לפרוטוקול, שורות 12 – 18).

102. מלבד האמור לעיל, העד נתבקש להתייחס גם לפצעים של הנאשם. העד בדק את הנאשם ומצא על גופו סימני פצעים ושפשופים במקומות שונים, באף, בכתף, בזרוע ובמקומות נוספים. העד נשאל אם מדובר בפצעים טריים והשיב, כי הוא לא יכול לקבוע את מידת טריות הפצעים מאחר ותחום זה אינו במומחיות שלו (עמ' 424 לפרוטוקול, שורות 7 – 26).

103. **פקד נועם גונן** העיד אף הוא בפנינו. כפי אשר פורט לעיל, מדובר באיש המעבדה הניידת שפעל בזירה יחד עם מר זינגר. באמצעות עד זה הוגשו מוצגים שונים וביניהם - ת/62 - דו"ח תפיסת מוצגים מיום 13.09.20. בין יתר המוצגים אשר נתפסו, נתפסה גם הסכין אשר הייתה כאמור מונחת על אריח התקרה האקוסטית וכן נעשתה פעולה של איסוף חומר ביולוגי ממסגרת האלומיניום של התקרה האקוסטית במטבח וזו סומנה - א.ז.8.

104. לשם ניקיון הדעת, נציין כבר בשלב זה, כי המוצגים אשר נאספו על ידי העד ומוצגים נוספים אשר נאספו מהזירה, נלקחו לבדיקה ובהקשר זה, הוגשה חוות דעת מטעמה של המומחית הגב' ענת גסט, עובדת מעבדה רפואית בכירה במכון לרפואה משפטית. חוות הדעת מיום 29.09.20 הוגשה בהסכמה וסומנה ת/77. עיון באותה חוות דעת מלמד שהסכין נבדקה ונמצא עליה ממצא המתאים למנוח גאזי (סעיף 5 לפרק המסקנות של חוות הדעת ת/77). גם המוצג שסומן א.ז.8 (איסוף חומר ביולוגי ממסגרת התקרה האקוסטית במטבחון) נבדק. ראו התייחסות לכך בחוות הדעת ת/77 וכן בחוות דעת

מתקנת - מוצג ת/78 באשר לטעות בסימון המוצג. לגופו של עניין, צוין שם, כי מוצג זה שהוא המטוש מהתקרה האקוסטית נבדק ולא עלה ממנו פרופיל דנ"א מספיק להפקה.

105. מטעמו של ד"ר ריקרדו נחמן הוגשה חוות דעת. עד זה ערך את נתיחת גופתו של המנוח. חוות הדעת ועוד שני מסמכים אשר נערכו על ידו (חוות דעת ראשונית וכן מסמך תשובה לשאלות הבהרה שנשלחו אליו על ידי ב"כ המאשימה), הוגשו לתיק בית המשפט בהסכמה וסומנו, ת/83, ת/82 ו- ת/81 בהתאמה.

בהתאם לחוות הדעת ת/83 (מיום 01.12.20), העד ציין, כי מדובר בפצע דקירה בחזה משמאל. תעלת הדקירה עוברת דרך הלב, אל תוך האונה התחתונה של הריאה השמאלית ואורך תעלת הדקירה הוא כ- 14 ס"מ. מותו של המנוח נגרם מהלם תת נפחי בשל אובדן דם משמעותי שנגרם מנזק חמור ללב מפצע דקירה בבית החזה.

עוד צוין באותה חוות דעת, שהלהב של הסכין שהובאה לבדיקה, יכול לגרום לפצע כפי שזה תואר בחוות הדעת.

במסגרת ת/81, מסמך המכיל תשובות לשאלות הבהרה אשר הופנו למומחה מאת ב"כ המאשימה, צוין, שם בסעיף 2, שתעלת הדקירה עוברת, בין היתר, דרך סחוס של צלע ולא דרך העצם. עוד צוין, שבהתאם לממצאים, לא ניתן לקבוע איזו עוצמה הפעיל הנאשם על מנת שלהב הסכין יצליח לחדור לעומק תעלת הדקירה כפי שנמצא בעת הנתיחה (שם, סעיף 4).

לעניין כיוון תעלת הדקירה בתוך הגופה, נקבע, כי הכיוון הינו תוצאה של מנח הלהב בעת חדירתו לעור, מקדימה אחורה, כלומר הלהב היה במאונך (ניצב) ביחס לעור או מאוד קרוב למאונך בעת שחדר אותו (שם, סעיף 5).

106. שני עדים נוספים שהעידו הם: **עלי עותמאן**, באמצעותו הוגש ת/76 – דו"ח ממרפאת אלזהרא אותו הוא ערך. עד זה הינו חובש מוסמך מטעם מד"א, נהג אמבולנס ומוקדן במרפאה. מפי העד נמסר, כי באותו יום, הוא עבד כמוקדן במרפאה, וכי בסביבות השעה 12:00, עת שהה לבד במוקד, כאשר האמבולנס היה בקריאה, הגיע רכב פרטי מסוג ג'יפ, נכנס לחצר המרפאה, ירדו ממנו שני אנשים וזעקו לעזרה. הוא ניגש אליהם, ומשפתחו את הדלת האחורית, הוא הבחין באיש מחוסר הכרה, ללא דופק, ללא נשימה, וללא סימני חיים. הם הכניסו אותו למרפאה; או אז, הוא התחיל לבצע פעולת החייאה בסיסית ובמקביל הזעיק ניידת טיפול נמרץ (עמ' 446 לפרוטוקול, שורות 13 – 33). לאחר מספר דקות הגיעו אנשי הצלה וסייעו בפעולות ההחייאה. לדברי העד, כאשר המנוח הגיע למרפאה, לא נצפו מדדים בכלל, הוא היה מחוסר הכרה ופעולות ההחייאה היו לשווא. (עמ' 447 לפרוטוקול, שורות 7 – 13).

107. באותו הקשר נשמעה גם עדותו של העד **עלי היבני**. באמצעות עד זה הוגש המוצג - ת/75 שנערך על ידו. העד שימש כעובד במד"א, הוא קיבל דיווח על האירוע, הגיע למפעל הברזל ושם נמסר לו שהפצוע הובהל למרפאה בכפר כנא. בהגיעו למרפאה, הוא התחיל לבצע פעולות החייאה כשבמקום היה גם העד עלי עותמאן וכפי שציין, **"אפילו וריד אני לא הצלחתי לפתוח וריד כי היה מאבד הרבה דם"** (עמ' 449 לפרוטוקול, שורה 25). העד הוסיף וציין, שהפצוע היה ללא הכרה וללא דופק.

פעולות חקירה נוספות

108. עד התביעה חדאד היה מבין הראשונים שהגיעו לזירה. כאמור לעיל, באמצעות עד זה הוגשו מוצגים שונים. בין היתר, הוגש ת/10 – מזכר שיחה עם הנאשם מיום 13.09.20 המפרט את מהלך השיחה, ההסבר לעניין היציאה לשחזור והסכמת הנאשם לכך. במהלך החקירה הנגדית, הוגש נ/1 שהינו מזכר מיום 04.10.20 בדבר יציאת העד לשחזור עם הנאשם ביום 12.09.20, כאשר הוא שימש כמפקח על עניין השחזור.

109. העד חדאד ציין במהלך עדותו, כי אירוע הדקירה התרחש במטבחון ושם אין מצלמות אבטחה (עמ' 34 לפרוטוקול, שורה 2). זאת ועוד, כפי שעלה מהחקירה, לא היו הרבה עדים לאירוע הדקירה. רק שניים או שלושה עדים היו שם והם: עורך הדין, נזמי ומוחמד (עמ' 34 לפרוטוקול, שורה 6).

110. העד חזר והדגיש, כי פעולת השחזור הינה פעולת חקירה לכל דבר ועניין. בהקשר זה הוא התייחס לכללים הנהוגים בפעולה שכזו, בהדגישו, כי החוקרים לא מתערבים במהלך השחזור שמנווט על ידי מי שמשחזר (עמ' 34 לפרוטוקול). עוד ציין העד, כי לפי הנוהל, המשחזר הוא זה שמוביל (עמ' 35 לפרוטוקול, שורות 1 – 3). כן, ככל הניתן, החוקר המוציא לשחזור הוא לא אותו חוקר בהליך החקירה עצמו. לדברי העד, כך נהוג גם ביחס לשחזור שנעשה על ידי עדים ולא רק כאשר מדובר בנאשם (עמ' 35 לפרוטוקול).

111. על רקע דברי העד חדאד, תהה הסניגור ושאל - מדוע אם כך, העדים שהיו במטבחון הוצאו לשחזור על ידי החוקר יאסר מסרי שעה שאותו חוקר הוא זה שגבה את הודעותיהם? במענה לשאלה זו, כך השיב העד:

"אז אני אסביר. יאסר עד כמה שזכור לי אני לא בדיוק זוכר אבל ברגע שהוא לקח עדויות שחזור כאילו מאותם עדים הוא לא חקר אותם. הוא לא חקר אותם עדים שהם שחזרו. והוא נכנס לתיק בשלב אני לא רוצה להטעות את בית המשפט כי עדיין באמת אני לא זוכר מתי הוא התחיל לגבות עדויות בתיק הזה, בשלב שכבר הוא כאילו אחרי השחזורים ומי שהייתה שם דוברת ערבית אצלי ביחידה ויכולה לעשות את זה זאת נדין שהיא כבר חקרה בתיק

באותו לילה והיא כבר הייתה בתוך החקירה גם שחזרה עם החשוד אז הפתרון היה שיאסר לא מכיר את התיק והוא עשה את השחזורים רק שבלב יותר מאוחר הוא נכנס לתיק עד כמה שאני בטוח אמרתי יש את המגבלות שלנו, זה לא בדיוק תמיד מסתדר ...
 " (עמ' 35 לפרוטוקול, שורות 23 – 33).

112. העד נשאל גם בהקשר לשחזור שנעשה על ידי הנאשם בסמוך לאחר סיום גביית הודעתו הראשונה שכן, הנאשם נשאל אם הוא מוכן לצאת לשחזור; בהתחלה, הוא הסכים אבל בהמשך, אמר שהוא עייף וביקש לדחות את פעולת השחזור למחרת היום (כך לטענת הסניגור). העד לא זכר אם נודע לו על אודות כך. עם זאת, זכור לו שהובא לידיעתו, כי הנאשם לא רצה לצאת לשחזור מאחר והיה עייף. או אז, הוא דיבר איתו, הסביר לו את חשיבות העניין והנאשם השתכנע והסכים לבצע את השחזור (ת/10).

113. הסניגור המלומד, הפנה את העד לעובדה, כי משום מה, בשלב בו העד נכנס לעובי הקורה ושכנע את הנאשם לצאת לשחזור, המצלמות לא פעלו במשך מספר דקות. בהתייחסותו לסוגיה זו מסר העד:

"אין בעיה אני אסביר מה אני מנסה להבין שאתה אומר אז נדין שאלה אותו אם הוא מוכן לתשאל כי היא חייבת לשחזור, והכל חייב להיות מתועד, הבן אדם סירב, סגרה, מבחינתה סיימה, באה אליי, אז אני נכנסתי הסברתי, באותו רגע לא הפעלנו מחדש ורק שהוא הסכים אז הפעלנו עוד פעם מחדש, להגיד לך שאני ידעתי כן מצולם לא מצולם, את האמת לא." (עמ' 42 לפרוטוקול, שורות 9 – 13).

114. באשר לסוגיית המצלמות שלא פעלו במשך דקות, ניתן להבחין, כי בחקירה שבוצעה על ידי נדין, וגם בתמלול של השחזור, אכן קיימת הפסקה בת שתי דקות. הפסקה זו באה מיד לאחר שהנאשם ביקש שלא לצאת לשחזור מאחר והוא עייף. מיד לאחר ההפסקה, הנאשם שינה את עמדתו והביע את הסכמתו לצאת לביצוע השחזור (עמ' 127 לפרוטוקול).

115. למותר לשוב ולציין, כי העד השתתף בשחזור לצורך פיקוח (עמ' 43 לפרוטוקול, שורות 8 – 11). כן, 1/ – מזכר של העד שנרשם ביום 04.10.20 מלמד, כי הוא נכח בשחזור מיום 12.09.20 בתור מפקח מבלי שלקח חלק פעיל בפעולות החקירה. העד לא זכר מדוע רשם את המזכר באיחור. כפי הסבריו, ככל הנראה הוא נתבקש לערוך תיעוד באשר לחלקו בהליך השחזור וכי מדובר בהשלמת חקירה מטעם הפרקליטות (עמ' 43 לפרוטוקול, שורות 28 – 32).

116. העד נשאל גם לגבי המסמך מושא 2/ – הודעת דואר אלקטרוני מיום 15.09.20 המופנית למכון לרפואה משפטית לפיה הוא פונה ומבקש לבדוק את סוגיית הנפילה של המנוח

במדרגות והפגיעה בראשו. העד לא זכר אם נתבקש לפנות לצורך בירור הסוגיה הנ"ל או שהוא פנה מיוזמתו שבאה לאחר שצפה בסרטון והבחין בנפילה של המנוח (עמ' 44 לפרוטוקול).

117. **רנ"ג שאול וורמברנד**; ערך את המוצגים ת/84 עד - ת/88 וגם - ת/92 אשר הוגשו בהסכמה. עד זה השתתף בחקירתו הראשונה של הנאשם מיום 12.09.20, יחד עם החוקר ג'יהאד אבו סאלח. לטענתו, הוא קיבל סקירה כללית לגבי האירוע טרם הליך החקירה. העד הוסיף וציין באמרו, כי במהלך החקירה, הנאשם דיבר רוב הזמן בשפה הערבית וכי החוקר ג'יהאד נכח בחקירה. כן, כאשר החוקר ג'יהאד יצא את חדר החקירות, הנאשם התקשה בדיבור ואז ג'יהאד נקרא בחזרה לחדר, כפי שהדבר אף נלמד מהתמלול (ת/84ב') (עמ' 47 לפרוטוקול, שורה 19 ואילך).

118. לעניין השחזור ועמדת הנאשם לכך; העד נתבקש להתייחס באופן כללי להליך עצמו, איך הוא מבוצע, מי נוטל בו חלק, ועל הנפקות של הסכמת הנאשם. בהמשך הדברים, העד נשאל ספציפית על אודות השחזור במקרה העומד בפתחו. העד ציין, כי לנאשם ניתנה הזכות להחליט ובסופו של דבר הוא הסכים לצאת לשחזור (עמ' 49 – 54 לפרוטוקול).

119. בהקשר זה (מתוך צפייה בדיסק החקירה ובתמלול של אותה חקירה, ת/84) ניתן להיווכח, כי דו-שיח באשר לשחזור התחיל בעמ' 24 לתמלול. הנאשם נשאל אם הוא מוכן לצאת לשחזור וענה בחיוב (עמ' 24, שורה 34). בהמשך (עמ' 24, שורה 40) הוא אמר: **"אין לי בעיה אתה רוצה עכשיו או מחר כי אני עייף מאוד"**. בהמשך הוא שינה את דעתו (עמ' 25, שורה 25 ואילך). לאחר שהחוקרים דיברו איתו שוב (בעמ' 26 שורה 39), הוא אמר כך: **"מוכן יאללה בסדר"**. יודגש, כי צפייה בדיסק החקירה, לא מלמדת, כי הופעל מסע שכנועים ו/או לחצים על הנאשם, כפי שניסה הסניגור לתאר.

120. **החוקר רס"ב יאסר מסרי**; שימש כחוקר בצוות שטיפל בתיק. הוא היה שותף בחקירה השנייה של הנאשם מיום 20.09.20 (ת/33) וכן בחקירתו השלישית מיום 07.10.20 (ת/34). כמו כן, הוא השתתף בשחזורים שנערכו על ידי העדים נזמי (ת/38) ועו"ד חלאילה (ת/39); שניהם מיום 14.09.20 וכן נטל חלק בשחזורים של העדים מוחמד עבאס אמארה (ת/46) ומוחמד עומר אמארה (ת/48), שניהם מיום 16.09.20.

121. במהלך חקירתו הנגדית של העד, הוקרנו סרטוני השחזור שבוצעו על ידי העדים והחוקר עומת עם מספר טענות שכביכול לא נבדקו על ידו ובכלל זה הטענה בדבר תקיפת הנאשם בתוך המטבחון.

122. העד ביקש לציין, כי, כפי הזכור לו, כל העדים שללו אלימות נגד הנאשם במטבח (עמ' 74 לפרוטוקול, שורות 22 – 23).

123. בהמשך, נחקר העד בקשר להודעה המסכמת של הנאשם מיום 07.10.20; חקירה זו לא הוקלטה במלואה בשל תקלה טכנית וניתן הסבר לתקלה (עמ' 78 לפרוטוקול, שורות 22 – 26). כן, הוגש מזכר (ת/44).

124. העד נשאל מדוע לא נבדקה הטענה של הנאשם לפיה, הוא הותקף בתוך המטבח על ידי אחרים. העד ציין, שלא היו עדויות לכך. (עמ' 87 לפרוטוקול, שורות 4 – 6).

125. **החוקרת נדין ח'ח'ן**; באמצעות עדה זו הוגשו מוצגים ת/59, ת/60 ות/60א. מוצגים אלה קשורים לשחזור שבוצע באותו יום של האירוע על ידי הנאשם, מיד לאחר סיום גביית הודעתו הראשונה.

126. מצפייה בדיסק ת/60א, ניתן לראות, כי הוא כולל 4 מקטעים: במקטע הראשון, ניתן להבחין בחוקרת עם הנאשם כשהיא מסבירה לו את זכויותיו ואת היציאה לשחזור. בסופו של דבר, הנאשם ציין שהוא לא רוצה לצאת לשחזור כי הוא עייף. מיד לאחר מכן, קיימת הפסקה בסרטון למשך שתי דקות, החל מהדקה 22:46 עד לדקה 22:48. המקטע השני, נוגע לשלב בו חוזרים להסריט, וכולל הסכמה לצאת לשחזור. המקטע השלישי נוגע לשלב שהיה בזירה לצורך השחזור והרביעי עניינו חזרה לתחנת המשטרה, צפייה בסרטון וחתימה.

העדה עומתה עם הטענה שהיא יצאה לביצוע השחזור עם הנאשם למרות שהייתה מעורבת בהליך החקירה שכן, הספיקה לגבות הודעה מאת נזמי אמארה, אחיו של הנאשם. העדה אישרה עובדה זו וציינה, שלא היו באמתחתה עוד פרטים מלבד מה שנמסר מפיו של נזמי. כן, לדבריה, במידה והיא מקבלת עדכון על האירוע אזי מדובר בעדכון תמציתי וקצר. (עמ' 120 לפרוטוקול, שורות 1 – 2).

העדה נשאלה עוד על מהות השחזור ועל הזכות להיוועץ בעורך דין. העדה הבהירה, כי מדובר בפעולת חקירה שהיא המשך לחקירה קודמת שבוצעה. לטענת ב"כ הנאשם, העדה פנתה לנאשם ואמרה לו, כי מדובר בהמשכיות וכי כבר התייעץ בשלב מוקדם יותר, עם עורך דין. העדה השיבה כך: **"אוקיי, אז עדיין, יש כאלה שיבוא ויגיד לך 'אני רוצה להתייעץ עם עו"ד שוב', הייתי נותנת לו את הזכות הזאת"** (עמ' 124 לפרוטוקול, שורות 6 – 7). הסניגור ניסה ללמדנו, כי בפנייתה לנאשם בנוגע לזכות ההיוועצות עם עורך דין, החוקרת פגעה בזכותו זו ובתשובתה לכך היא ציינה: **"לא מסכימה איתך"** (עמ' 124 לפרוטוקול, שורה 25). העדה גם נתבקשה להתייחס להפסקה בת שתי דקות בסרטון, ולפרט את מה שהתרחש במהלך אותו פרק זמן ולגלות מי דיבר עם הנאשם ומה הביא אותו לשנות את דעתו. במענה לכך, העדה הבהירה, שכל הנראה כאשר הבינה שהנאשם לא מסכים לביצוע השחזור, היא הפסיקה את פעולת ההסרטה (עמ' 126 לפרוטוקול, שורות 31 – 32). לאחר מכן, התנהלה שיחה עם הנאשם, הוא שתה קפה והשתכנע לצאת לביצוע השחזור עוד באותו ערב. לאחר מכן, היא המשיכה בפעולת ההסרטה. העדה לא

ידעה לציין מדוע לא נרשם מזכר המפרט את השתלשלות הדברים הנ"ל (עמ' 127 לפרוטוקול, שורה 26).

הסניגור ניסה לרמוז, כי לפי לוח הזמנים, לא ברור איך הספיק הנאשם לצפות בסרטון השחזור. העדה חזרה והדגישה, כי הוא כן צפה בסרטון. (עמ' 131 לפרוטוקול, שורה 25).

עוד, נשאלה העדה אם עידכנה את צוות החקירה באשר לטענות הנאשם, כפי שעלו במהלך השחזור, לפיהן - דחפו אותו וביצעו עוד פעולות נגדו כאשר היה בתוך המטבחון והשיבה, כי לפי מה שזכור לה, היא כן עדכנה את צוות החקירה בטענות אלו (עמ' 132 לפרוטוקול, שורות 2 – 4).

עדויות עדי ראיה שנכחו בזירה

127. **העד נזמי אמארה** (להלן: "נזמי"). עד זה הוא אחיו של הנאשם, ודודו של המנוח. נזמי נכח במפעל בזמן האירוע מושא כתב האישום. תחילה, הוא סיפר את אשר אירע במהלך אותו יום במפעל. לדבריו, הנאשם הגיע למפעל ודיבר עם עורך הדין חלאילה, צעק ורטן על כך שכל פעם מבקשים ממנו לחתום על מסמכים. לדברי העד, הנאשם המשיך לצעוק. או אז, הגיע המנוח מהמשרד שלו ממול ועשה תנועה ביד שמשמעותה הרגעה (עמ' 136 לפרוטוקול). הנאשם "**התעצבן, הלך לקראתו לגאזי, התחיל לריב, התעמתו ביניהם ואז הפרדנו ביניהם...**" (עמ' 137 לפרוט', שורות 3 – 4). העד תיאר את המקום בו החל האירוע (שם, שורה 7). לדברי העד, בשלב כלשהו לנאשם ירד דם מהאף ונזמי אמר לו לגשת למטבחון לשטוף פנים (שם, שורה 27). העד הבהיר, שהמנוח נתן מכה לנאשם על האף ליד המדרגות (עמ' 138 לפרוט', שורה 1). בהמשך, הנאשם ניגש למטבחון והמנוח נכנס אחריו וגם אחיו מוחמד נכנס למטבח. או אז, הנאשם תפס סכין שהייתה מונחת על השיש, הסתובב ודקר את המנוח (עמ' 138 לפרוט'). כאשר הדגים העד את הדקירה, הוא הפנה לכיוון מפתח הלב (עמ' 142 לפרוט', שורה 19). כאשר נשאל באיזה יד החזיק הנאשם את הסכין, הוא לא ידע לתת מענה ברור, אבל הניח שמדובר ביד ימין (עמ' 139 לפרוט', שורות 4 – 6).

128. לטענת נזמי, הוא עצמו ומוחמד (אחיו של המנוח - שהלך אחריו למטבחון במטרה לתפוס אותו – עמ' 143 לפרוט', שורה 1), היו במטבחון באותו שלב. בהמשך, העד הסביר את אשר אירע במקום.

129. העד עומת עם העובדה, שבחקירתו הראשונה במשטרה לא ציין, כי היה עד לאקט הדקירה עצמו. לטענתו, הוא היה בהלם ולא היה מרוכז. (עמ' 143 לפרוט', שורה 27).

130. לעד הוצג סרטון השחזור שהוא עצמו ביצע (ת/38). העד הסביר את מה שרואים בסרטון. באשר למקום בו נזמי עמד בזמן הדקירה, הוא ציין, כי עמד ליד דלת המטבחון כאשר הפנים שלו לא היו לכיוון הכיור (עמ' 146 לפרוטוקול, שורות 18 – 19).

131. בחקירתו הנגדית, נשאל העד אם טרם מסירת הודעתו הראשונה במשטרה, הוא הגיע לבית החולים והשיב בחיוב. כן, ציין, ששם בבית החולים, הוא הבחין במיקום הדקירה (עמ' 148 לפרוטוקול, שורות 13 – 16).
132. עוד ציין העד, כי כל המשפחה כועסת על הנאשם מאחר והמנוח הוא זה שניהל את המפעל והיה אחראי על כל הפעילות שלו ובכלל זה, היה אמון על פרנסת כל המשפחות כולל משפחת הנאשם עצמו (עמ' 148 לפרוטוקול).
133. לדברי העד: **"אני עמדתי פה. ופאדי פה עמד ואז גאזי בא במהירות מפה ומוחמד בא אחריו, מוחמד בא אחריו בריצה על מנת לתפוס אותו אבל לא הספיק לתפוס אותו. לא הספיק להיכנס ואז פאדי דקר אותו."** (עמ' 153 לפרוטוקול, שורות 13 – 15).
134. נזמי נחקר ארוכות במסגרת החקירה הנגדית, כאשר במהלכה הוא מסר פרטים שונים מאלה אשר נמסרו מפיו בשלב מוקדם יותר והיה קשה לדלות ממנו גרסה אחידה. אף ביחס למקום בו עמד בזמן הדקירה, לא ניתן היה להבין מדבריו איפה בדיוק עמד, האם הוא עמד ליד דלת המטבחון או שמא נכנס פנימה אל תוך המטבחון ולא יזה כיוון הוא הסתכל, והאם הוא הביט לכיוון המטבח פנימה או לכיוון חדר המזכירה. אמנם, בפנינו הוא ציין בין היתר כי הוא היה עם הפנים לכיוון חדר המזכירה. אולם, לאור העובדה כי אין בפיו גרסה אחידה וברורה המאפיינת את דבריו (הן בהליך החקירה והן בפנינו), הרי שקשה לקבוע ממצא ברור על סמך גרסאותיו.
135. יתר על כן, לא ברור מגרסתו של העד אם הוא הבחין ממש ברגע הדקירה, אם לאו. ראו הדברים שנרשמו מפיו בעמ' 165 לפרוטוקול, שורות 29 – 33.
136. מפי העד נמסר, כי לא היה עד לוויכוח שהיה במטבחון בין המנוח לבין הנאשם, וגם ציין שלא ראה דחיפות בתוך המטבחון ושב על טענתו לפיה מדובר היה באירוע קצר מאוד (עמ' 167 לפרוטוקול).
137. גם בהמשך הדברים, הוברר, כי העד לא ראה את רגע הדקירה וכי הדבר אירע בהרף עין (עמ' 166 לפרוטוקול, שורה 8).
138. עוד נמסר מפי העד, שכל האירוע במטבחון ארך שניות, וכי הצדדים לא הספיקו לדבר ביניהם, כך שגם לא ניתן לטעון שהיה ויכוח ביניהם במטבח (עמ' 166 לפרוטוקול, שורות 25 – 33).
139. חקירתו הנגדית של העד לא הייתה קצרה. העד שב וביקש לברר כמה זמן צפויה חקירתו להימשך בציינו כי הוא התעייף ואף ביקש להפסיק את המשך עדותו (ראו לדוגמה, עמ' 178 לפרוטוקול, שורה 29; עמ' 179 לפרוטוקול, שורה 6). בשלב מסוים, חזר בו העד

מגרסתו לפיה הוא ראה במו עיניו את אקט הדקירה ואת הסכין וציין, כי הוא רק ראה את המנוח נופל (עמ' 190 לפרוטוקול, שורות 8 – 16). העד נחקר ארוכות ביחס לשלב זה והוא חזר וציין שהוא נכח במטבחון, אבל לא ראה את אקט הדקירה ואף היו רגעים שהוא הסתכל לכיוון משרד המזכירה ולא לכיוון של המטבח פנימה. כן, לדבריו, רק כאשר שמע צעקות הוא הסתכל פנימה (עמ' 192 לפרוטוקול, שורות 13 – 20).

140. בשלב החקירה החוזרת, ניסה ב"כ המאשימה להתחקות אחר שלל הגרסאות שהוצגו על ידי העד ולהבין מי הנכונה מביניהן. תחילה, העד ציין: **"מה שסיפרתי אצלך בפרקליטות הכל זה אמת"** (עמ' 199 לפרוט', שורה 2). העד עומת עם העובדה שבהודעותיו במשטרה, כמו גם בחקירתו הראשית, מסר גרסה (לפיה הוא ראה את רגע הדקירה ואף הדגים את מהלך הדקירה) כאשר בחקירה הנגדית מסר גרסה שונה לפיה, הוא לא ראה את שלב הדקירה עצמו. העד השיב בצינו **"זה מעייף"** (עמ' 199, שורות 3 – 11). מתשובותיו של העד, לא ניתן היה להבין בבירור אם הוא הבחין ברגע הדקירה, אם לא. בהינתן הסתירה שבדברי העד, הוא הוכרז, לבקשת המאשימה, כעד עוין והודעותיו במשטרה הוגשו (ת/94, ת/95 ו-ת/96).

141. כפי המבואר לעיל, העד מסר במשטרה שלוש הודעות וכן ביצע שחזור.

בהודעתו הראשונה במשטרה (ת/94) מיום 12.09.20, שעה 17:00, אשר נמסרה שעות ספורות לאחר האירוע, ניכר כי העד אינו מרוכז, מבולבל ולחוץ. משנתבקש לתאר את אשר אירע אותו יום במפעל, מסר העד תיאור קצר ולחוץ באשר לאירועים שקדמו לדקירה ובכללם -הוויכוח והריב שהיה בין הנאשם למנוח. כן, סיפר על הנשיכה באף של הנאשם וכי זה האחרון הלך למטבח לשטוף את הדם ואז, **"נכנס ע'אזי לדבר איתו מילה, רתה חפץ (כך במקור), תפס את הסכין שהיה על הכיור ודקר אותו ישירות"** (ת/94, עמ' 9, שורות 10 – 11). באשר לשאלה היכן נדקר המנוח, העד הצביע על החזה. משנתבקש העד לענות יותר לאט ולהשיב לשאלות המופנות אליו, ניכר כי הוא לחוץ ואף התקשה לתאר את אשר אירע. כאשר נשאל ספציפית, מי הלך אחרי הנאשם למטבח, השיב באומרו, כי הוא לא הלך למטבח (שם, עמ' 14, שורה 22). בהמשך דבריו, ציין, כי הוא עמד בחוץ ותיאר בדיוק את מקום עמידתו ליד המטבח באמרו - **"פאדי נכנס לשטוף, ע'אזי נכנס אחריו בכדי לדבר איתו, ההוא ישירות לקח סכין וישירות דקר אותו כאן"** (עמ' 14, שורות 36 – 38). עת נשאל אם משהו אחר צפה במתרחש הוא השיב באמרו - שאינו יודע ואינו זוכר (עמ' 15, שורה 12). העד עומת עם תוצרי מצלמות האבטחה שכן, תוצרים אלה אינם תואמים את מלוא גרסתו של העד. במענה לכך, השיב העד, כי הוא לא יודע, וכי זה מה שהוא ראה ובהמשך ציין, שהוא מתלבט, וכי הוא עמד בין אחיו לבין אחיין שלו (עמ' 16, שורות 33 - 38). העד הוסיף וציין, כי אינו יודע מה נעשה עם הסכין לאחר מכן וכי, הנאשם נשאר במטבח לאחר שנעל את הדלת.

הינה כי כן, במסגרת הודעתו הראשונה במשטרה, לא מסר העד, כי הוא ראה את רגע הדקירה.

142. הודעתו השנייה של העד במשטרה, אף היא מאותו יום (12.09.20, שעה 18:18 (ת/95)); במסגרתה נחקר העד בתור חשוד בהעלמת ראיות. העד התייעץ תחילה עם עורך דין ולאחר מכן, לאחר שהוא הכחיש את החשדות נגדו, הוא מסר את גרסתו לאירועים. במסגרת חקירה זו ניכר, כי העד היה רגוע ויותר מרוכז. היא סיפר את הרקע לאירועים, תיאר את שלב החתימה על המסמכים, הוויכוח בין הנאשם למנוח, וגם תיאר את ההתרחשויות באזור המדרגות ואיך המנוח נשך את הנאשם באף. לדברי העד הוא אמר לנאשם להיכנס למטבחון לשטוף את פניו כדי להפריד בין הניצים. בהתאם לתיאור העד, הנאשם נכנס למטבחון והמנוח נכנס מיד אחריו. בטרם הספיק להפריד ביניהם, העד ראה את הנאשם דוקר את המנוח בחזה, זאת לאחר שנטל את הסכין בה עשה שימוש, מעל השיש. לדבריו, הוא ראה את רגע הדקירה וזה היה במהירות ולא ידע להגיד באיזו יד החזיק הנאשם את הסכין (ת/95(ב), עמ' 16, שורה 9 - 11). העד תיאר את רגע הדקירה, כך שהנאשם הסתובב ודקר את המנוח (שם, עמ' 16, שורות 28 - 32). העד לא ידע לציין אם היה עוד מישהו במטבחון בזמן הדקירה (שם, עמ' 13, שורות 8 - 9). לא זו אף זו, לדבריו, לא הייתה קטטה במטבחון ואף אחד לא היכה את הנאשם באותם רגעים (שם, עמ' 17, שורות 1 - 26). העד נשאל מדוע לא ציין בהודעתו הקודמת שהוא כן ראה את רגע הדקירה, ובתשובה לכך מסר, שההשמטה מקורה בלחץ בו הוא היה שרוי (שם, עמ' 14, שורות 21 - 27).

143. במסגרת פעולת הובלה והצבעה שערך נזמי ביום 14.09.20 (ת/38), הוא חזר על גרסתו והצביע על המקומות הרלבנטיים באשר להתרחשויות. לעניין רגע הדקירה, הוא תיאר את הדברים כך שהנאשם עמד ליד הכיור ושטף פנים, המנוח נכנס למטבח עד שהגיע קרוב לנאשם ואז הנאשם נטל את הסכין שהייתה מונחת על השיש, וכשהוא והמנוח במצב עמידה של פנים מול פנים, הוא דקר את המנוח, דקירה אחת בחזה. העד הדגים תנועה של חצי סיבוב שעשה הנאשם. העד לא ידע לציין באיזו יד הנאשם החזיק את הסכין. באותו מעמד, לדברי העד, הנאשם לא הותקף כלל על ידי מי מהאנשים שהיו בזירה. (ת/38(ב) עמ' 9, שורות 34 - 40).

144. בהודעתו השלישית של העד במשטרה, מיום 14.09.20 (ת/96), תחילה ציין, כי ייתכן ששכח לציין מספר דברים בהודעתו הראשונה וזאת כתוצאה מהלחץ בו היה נתון מיד לאחר האירוע (ת/96(א), עמ' 1, שורות 20 - 23). אולם, בהודעה השנייה, הוא סיפר באופן מפורט את אשר אירע (שם, שורה 25). העד נשאל שוב לגבי נוכחותם של אחרים במטבח בזמן אירוע הדקירה ונשאל ספציפית לגבי נוכחותם של מוחמד עבאס ועורך הדין (בנוסף לנאשם ולמנוח). בתשובה לכך ציין, כי הוא לא שם לב וכי הוא היה בהלם, וכי ייתכן והם נכנסו ביחד (שם, עמ' 2, שורות 31 - 40).

גם במסגרת הודעה זו חזר העד בפירוט על גרסתו לעניין התרחשויות הדקירה, הוא אף הדגים את אופן ביצועה באופן הדומה למה שמסר בשחזור. הוא ציין שהנאשם לקח את הסכין מעל השיש במטבחון (עמ' 3, שורה 26), הוא לא ידע לציין באיזו יד החזיק הנאשם

את הסכין, אבל הוא שיער שזה היה ביד ימין (שם, עמ' 4). העד ציין, שהנאשם "ישירות החזיק את הסכין ודקר אותו" (שם, עמ' 5, שורה 27) העד חזר וציין שלפני מעשה הדקירה הנאשם לא הותקף במטבחון (שם, עמ' 11, שורות 3 – 5, ובהמשך, שורות 33 – 34) וכי, אחיו עבאס בכלל לא נכח במקום בזמן אירוע הדקירה (עמ' 11, שורה 1).

145. בחינת שלל הודעותיו של העד מלמדת, כי מלבד ההודעה הראשונה, הרי שבשתיים האחרות (ת/95 ות/96) וגם בשחזור (ת/38), הוא חזר על אותה גרסה בנוגע לאירועים בתוך המטבחון, בציינו, כי הוא ראה במו עיניו את אקט הדקירה. כן, לשיטתו, בתוך המטבחון לא קדם לדקירה כל מעשה תקיפה; ובאשר לנוכחות של אחרים במטבחון באותו זמן הרלוונטי לדקירה, נזמי לא שלל את נוכחותם של עו"ד חלאילה ושל מוחמד עבאס בתוך המטבחון או בקרבתו.

146. בעדותו של העד נזמי בפנינו, במסגרת חקירתו הראשית, הוא חזר על גרסתו לפיה, הוא ראה את רגע הדקירה. לעד אף הוצג סרטון השחזור שבוצע על ידו והוא אישר את מה שנצפה במסגרתו. לעומת זאת, במסגרת חקירתו הנגדית, חזר בו מהגרסה לפיה, הוא כן ראה את רגע הדקירה וגרסתו החלה להתנדנד כך שבחקירתו החוזרת ציין גם, שלא ראה את הדקירה עצמה. ניכר מעדותו של העד בבית המשפט; עדות אשר ארכה שעות, כי העד התעייף והתקשה להמשיך בחקירתו. תשישותו התבטאה גם בכך שהוא לא שמר על קו אחיד בגרסתו ושינה את דבריו, פעם אחר פעם.

147. למותר לציין, כי נזמי לא העלה כל טענה כנגד חקירותיו במשטרה. נהפוך הוא, העד אישר את אשר מסר במסגרתו גם במהלך חקירתו הנגדית. מכאן ביקשה המאשימה להעדיף את גרסתו של נזמי, כפי שזו עלתה במסגרת הודעותיו במשטרה וכן במסגרת עדותו הראשית בבית המשפט (אשר עולה בקנה אחד עם הודעותיו במשטרה), לפיה – הוא כן ראה את רגע הדקירה, ולהעדיפה על פני גרסתו בחקירה הנגדית.

אמרת חוץ של עד – סעיף 10א לפקודת הראיות

148. לצורך בחינתה של סוגיה זו, נפנה להוראות סעיף 10א. לפקודת הראיות [נוסח חדש] התשל"א 1971 (להלן: "פקודת הראיות או הפקודה") שכותרתו, "אמרת עד מחוץ לבית המשפט". לשון הסעיף מורה כדלקמן:

- 10"א (א) אמרה בכתב שנתן עד מחוץ לבית המשפט תהיה קבילה כראיה בהליך פלילי אם נתקיימו אלה:
- (1) מתן האמרה הוכח במשפט;
 - (2) נותן האמרה הוא עד במשפט וניתנה לצדדים הזדמנות לחקרו;
 - (3) העדות שונה, לדעת בית המשפט, מן האמרה בפרט מהותי, או העד מכחיש את תוכן האמרה או טוען כי אינו זוכר את תכנה.

- (ב) בית-המשפט רשאי לקבל אמרה כאמור בסעיף קטן (א) אף אם נותן האמרה איננו עד, בין משום שהוא מסרב להעיד או אינו מסוגל להעיד, ובין שלא ניתן להביאו לבית-המשפט משום שאינו בחיים או לא ניתן למצאו, ובלבד שבית-המשפט שוכנע שמנסיבות הענין עולה, כי אמצעי פסול שימש להניא או למנוע את נותן האמרה מלתת את העדות.
- (ג) בית המשפט רשאי לסמוך ממצאיו על אמרה שנתקבלה לפי סעיף זה, או על חלקה, והוא רשאי להעדיף את האמרה על עדותו של העד, והכל אם ראה לעשות כן לנוכח נסיבות הענין, לרבות נסיבות מתן האמרה, הראיות שהובאו במשפט, התנהגות העד במשפט ואותות האמת שנתגלו במהלך המשפט, והטעמים יירשמו.
- (ד) לא יורשע אדם על סמך אמרה שנתקבלה לפי סעיף זה אלא אם יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה."

מקום בו מתן האמרה הוכח, ונותן האמרה הוא עד במשפט וניתנה לצדדים הזדמנות לחוקרו, וכן עדותו של נותן האמרה שונה מן האמרה בפרט מהותי, ולאחר שהוברר, כי נתקיימו התנאים המנויים בסעיף 10א(א) לפקודה, נסללה הדרך להגשת אמרות החוץ של העד כראיות קבילות במשפט. מכאן, הודעותיו של עד זה הוגשו וסומנו ת/94 – ת/96 וכן ת/38.

149. ישאל השואל - האם יש מקום להעדיף את אמרותיו של נזמי במשטרה על פני עדותו בבית המשפט. בהתאם להוראות סעיף 10א(ג) לפקודת הראיות, ככל ובית המשפט מחליט לעשות כן, עליו לרשום את טעמיו לכך.

במסגרת ע"פ 557/06 עלאק נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 11.04.07), נפסק כך :

"כאשר ניצב בית-המשפט בפני הכרעה בדבר משקלה של אמרת-חוץ – לשבט או לחסד – רשאי הוא לעשות שימוש בשיקולים הנקובים בסעיף, ובין היתר, הוא רשאי לשקול את האמרה אל מול הראיות האחרות שהובאו במשפט. ואולם – ואת זאת יש להדגיש – רשימת השיקולים המופיעה בסעיף אינה רשימה ממצה (ע"פ 949/80 שוהמי נ' מדינת ישראל, פ"ד לה (4) 62, 70; י' קדמי "על הראיות" חלק ראשון (תשנ"ט-1999) בעמ' 297, להלן: קדמי), והשיקולים הנקובים בה אינם הכרחיים או מצטברים (פרשת אבוטבול הנ"ל, בעמ' 529)..."

ראו גם - ע"פ 5956/08 אל עוקה נ' מדינת ישראל (23.11.11), שם נפסק כך :

"מכוח הוראת סעיף 10א(ג) לפקודת הראיות, רשאי בית-המשפט להעדיף את הגרסה שמסר העד באמרות חוץ על פני

עדותו בבית-המשפט, ובלבד שיפרט את הטעמים שעמדו ביסוד החלטתו. עוד מונה הסעיף טעמים אפשריים בגינם עשוי בית-המשפט לבכר את הגרסה שמסר העד בגדרי אמרות החוץ על פני גרסתו בעדותו. עם טעמים אלה נמנים נסיבות מתן האמרה; הראיות שהובאו במשפט; התנהגות העד במשפט ואותות האמת שנתגלו במהלכו. עם זאת, כפי שהודגש בפסיקה אין מדובר ברשימה סגורה ואף לא בדרישות מצטברות (ע"פ 803/80 אבוטבול נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(2) 523, 529 (1981); ע"פ 949/80 שוהמי נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(4) 62, 70 (1981)). כן הכירה הפסיקה בשיקולים נוספים ולהם משנה חשיבות בבחינת השאלה אם לאמץ את גרסת העד באמרות החוץ. עם אלה נמנים, בין היתר, הטעם שסיפק העד לשינוי הגרסה בעדותו, והאופן בו משתלבת כל אחת מהגרסאות שמסר העד – באמרת החוץ ובעדות – במכלול הראיות שהונחו לפני בית-המשפט (ע"פ 476/84 דבס נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(4) 533, 546 (1985)).

150. בענייננו, כאמור לעיל, נותן האמרה הוא עד במשפט וניתנה לצדדים הזדמנות לחקור אותו והוכח שהעדות שונה מן האמרה (וידגש; אך ביחס לחלק מהאמרות) בפרט מהותי – שנוגע לסוגיה-אם העד ראה את אקט הדקירה במו עיניו אם לאו.

151. לא נעלמה מעיני העובדה, שהעד סתר את אמרותיו (מלבד ההודעה הראשונה) רק במסגרת חקירתו הנגדית. במסגרת החקירה הראשית חזר הוא על אמרתו במשטרה, כפי שבאה לידי ביטוי בהודעותיו האחרונות.

152. עדותו של העד על דוכן העדים התאפיינה בחוסר דיוקים ותיאורים עובדתיים סותרים שאינם רציפים. הטענה מפי הסניגור לפיה, העד לא אהב את הנאשם ומשכך רצה לסבך אותו אינה רלבנטית לצורך הכרעה בענייננו.

עת באים לבחון את הודעותיו של העד במשטרה אל מול עדותו בבית המשפט, על רקע ההתרשמות הישירה מהעד במהלך עדותו בפנינו, דומה, כי אין מקום לקבל את גרסתו של נזמי כפי שהיא באה לידי ביטוי באמרותיו המאוחרות במשטרה ולהעדיפה על פני עדותו (שאף היא לא הייתה אמינה) בפנינו. ראשית; יודגש, כי אמרותיו של העד אינן בבחינת מקשה אחת. בהודעתו הראשונה של העד במשטרה, הוא לא ציין, כי הבחין במעשה הדקירה. יתרה מזו, אותות האמת שצצו מדבריו וההתרשמות מאמינות עדותו בפנינו מנווטות לקראת המסקנה, כי ענין לנו בגרסה סדוקה, אינה בהירה די הצורך ואף נוצר הרושם בדבר קיומו של סיכוי ממשי שהעד כלל לא הבחין ברגע הדקירה. מסקנה זו מתחזקת נוכח העובדה, כי תיאוריו של העד אינם דרים במלואם בכפיפה אחת עם תוצרי מצלמות האבטחה. בהקשר זה – מוצא אני לנכון להפנות שוב להודעותיו של העד נזמי;

שם נמסרו תיאורים עובדתיים שאינם תואמים ואף סותרים את אשר נצפה במצלמות האבטחה (ת/5). כך למשל, באשר להתרחשות שבאה לאחר מעשה הדקירה - במסגרת הודעתו הראשונה של העד מיום 12.09.20 (ת/94) הוא אמר, כי המנוח נפל במטבח. או אז, העד הרים אותו (שם, עמ' 20, שורות 1 – 6).

כך גם בשחזור שבוצע על ידו, שם שוב ציין, שהמנוח נפל עוד בהיותו במטבחון (כך לפי מה שנצפה בסרטון השחזור (ת/38)). לדברי העד, הוא נפל ועמד קצת וכך תיאר:

”ואז הוא עמד מעט זמן, הלך כך.... ואנחנו אווזים בו בהליכה... כך הוא הלך, ... בדיוק כך הוא הלך.... ואנחנו אווזים בו מחמוד חלאילה ורנין”
(ת/38, עמ' 9 שורות 14 – 17, דקה 15:10 בדיסק השחזור).

כפי שנצפה בסרטון השחזור (ת/38), העד תיאר נפילה של המנוח במטבחון או אז, הוא שב ועמד והוא סייע בידו יחד עם אחרים בהליכה.

תיאוריו של העד באשר למקום בו נפל המנוח במטבחון ובאשר להתנהלות המנוח לאחר מעשה הדקירה, סותרים בהחלט את אשר נצפה במצלמות האבטחה (ת/5) בהם נצפה המנוח מגיע לבדו ויורד במדרגות לבד עד לנפילתו באמצע גרם המדרגות.

יתר על כן, קיימים שיקולים נוספים המצדיקים את המסקנה שלא לאמץ את המתווה שהתביעה מנסה להוליכנו בו. העד כלל לא ידע לציין, מי נכח במטבחון בזמן הדקירה. אמנם, הוא לא שלל את נוכחותם של מוחמד עבאס ושל עורך הדין חלאילה. יחד עם זאת, אין בדבריו אלה כדי לשפוך אור על ליבת זירת המחלוקת. כן, אין לשלול את האפשרות הסבירה שהעד אינו יכול לדייק ואו לספק תיאור חד ודי ברור באשר לפרטי האירוע, מאחר ולא ראה במו עיניו את אשר אירע בזמן הדקירה.

הנה כי כן, עד זה לא דבק בגרסה סדורה, אחת, רציפה ואמינה. הן במסגרת הודעותיו במשטרה והן בבית המשפט, הוא התנדנד בין שתי גרסאות שאינן יכולות לדור בכפיפה אחת. דבריו בפנינו לא הותירו רושם אמין. כן, תוצרי מצלמות האבטחה, גרסתו הראשונה של העד במשטרה ותיאוריו החלולים באשר למעשה הדקירה, מלמדים, כי אין כל מקום לאמץ גרסה כלשהי מבין גרסאותיו השנויות במחלוקת; גם לא גרסתו המאוחרת במשטרה. מלבד העובדה שעד זה נכח בזירת האירוע וצפה בחלקים מסויימים מההתרחשות שקדמה לאירוע הדקירה ואו זו שבאה אחריו, אין מקום לקבוע ממצא עובדתי הנסמך על עדותו של עד זה.

מסקנה זו מתחזקת גם נוכח דבריו האמינים וגרסתו הסדורה של עורך הדין שאינה תואמת את גרסתו של נזמי. בהקשר זה ראו להלן את גרסתו של עורך הדין ממנה, אמנם עולה, כי נזמי נכנס אל תוך המטבחון. יחד עם זאת, תיאוריו של עורך הדין באשר לעובדה

כי היה ויכוח ודחיפות בתוך המטבחון וכן באשר למקום בו עמד נזמי, וכן דבריו כי המנוח כלל לא נפל בתוך המטבחון, אינם מאפשרים את אימוץ גרסתו של העד (אף לא זו שבאה במסגרת החקירה הראשית לפיה טען נזמי כי הוא היה מחוץ למטבחון ולא הביט פנימה), העומדת בסתירה לגרסת עורך הדין שאף ציין, כי נזמי ומוחמד עבאס הפרידו בין הניצים בתוך המטבחון.

153. **העד, עו"ד מוחמד חלאילה**; עורך הדין נכח בזירה והיה עד לאירועים. בין עורך הדין לבין בני משפחתם של שני הצדדים קיימת היכרות בת כ- 15 שנים. באותו יום, עורך הדין נכח במפעל וישב בחדר מול המזכירה. אותה עת, במפעל היו אנשים נוספים. עורך הדין התקשר לנאשם וביקש ממנו להגיע לצורך חתימה על מסמכים בנוגע לירושה. לאחר שהנאשם הגיע, עורך הדין הסביר לו על אודות החתימה שלו. או אז, הנאשם הרים את קולו. נוכח התנהלות הנאשם, הגיע המנוח מהעבר השני של קומת המשרדים, ביקש מהנאשם להנמיך את הקול ובהמשך נתגלע ויכוח בין השניים, כאשר שניהם הגיעו סמוך לדלת היציאה מהמפעל (עמ' 224 לפרוט', שורות 7 – 15). בהתחלה, עורך הדין המשיך לשבת במקומו כשהוא צופה במהלך הויכוח שהיה במסדרון. בהמשך, כאשר השניים יצאו מדלת הזכוכית לכיוון המדרגות, הוא קם, הלך לאותו כיוון והבחין בדם על פניו של הנאשם. בשלב זה, הנאשם חזר לכיוון המטבחון (עמ' 225 לפרוט', שורה 3) כשהמנוח נכנס אחריו. אחרי המנוח נכנסו הן מוחמד אחיו של המנוח והן נזמי, אחיו של הנאשם (עמ' 225 לפרוט', שורה 6). ויודגש, כי עורך הדין עמד במסדרון, בפתח הכניסה של המטבחון (שם, שורה 22).

154. העד הוסיף וציין, כי בתוך המטבחון היו ויכוחים ודחיפות ומוחמד ניסה להחזיר את המנוח אחורה (עמ' 225, שורה 16). במסגרת חקירתו הנגדית, התבקש העד להבהיר למה התכוון כאשר סיפר על דחיפות ואף התבקש להדגים. בתשובה לכך העיד **"זו הפרדה. ככה, מוחמד היה מחזיק את גאזי"** (עמ' 239 לפרוט', שורות 30 – 32).

155. עורך הדין תיאר את רגע הדקירה, כך שהנאשם בהתחלה היה עם הפנים לכיוון דלת המטבחון. לאחר מכן, הוא הסתובב לעבר הכיור כדי לשטוף את פניו. אולם, בשלב מסוים, הוא הסתובב שוב ודקר את המנוח. העד לא הבחין ברגע בו נטל הנאשם את הסכין מהשיש. אך, הוא כן ראה את הסכין כאשר המנוח נדקר **"שהיתה כאילו בדרך לחזה. ואחרי שיצא אותה היה דם בסכין גם"** (עמ' 227 לפרוט', שורה 7). עורך הדין הדגים סיבוב שמאלה ודקירה לכיוון החזה מצד שמאל (עמ' 227 לפרוט', שורה 21). לדברי עורך הדין, הנאשם החזיק את הסכין ביד ימין, וכאשר הסכין יצאה מהחזה, הוא הבחין בדם בחלק האחורי של הסכין. או אז, הבין, כי מדובר בדקירה משמעותית (עמ' 227 לפרוט', שורות 27 – 33).

156. מיד לאחר אירוע הדקירה, המנוח יצא מהמטבחון וזעק לעזרה, הניח את ידו על החזה מצד שמאל ויצא לכיוון המדרגות, עד לשלב בו התמוטט באמצע גרם המדרגות ונפל. (עמ' 228 לפרוטוקול, שורות 1-13).

157. בפני העד הוצג סרטון שחזור שנערך על ידו (ת/39א) והוא הסביר בכל רגע נתון איפה הוא עמד. בהתאם לסרטון השחזור מיום 14.09.20, העד מסר תיאור דומה לזה שתיאר במסגרת חקירתו הראשית בצינו, כי הוא הגיע למשרד כדי לאסוף את המנוח. לדברי העד, הוא נכנס למפעל וביקש להחתים את בני המשפחה על מסמכים. הוא גם התקשר לנאשם כדי שיגיע במטרה לחתום על המסמכים. מיד לאחר שהנאשם הגיע למפעל, אביו של המנוח, עבאס, קם ויצא מהמפעל.

בשלב כשלהו, הנאשם הרים את קולו. אז המנוח הגיע מהמשרד בחדר המקביל במטרה להרגיע את הנאשם. בהמשך, הנאשם יצא מהחדר והלך במסדרון לכיוון חדרו של המנוח דבר שהביא ליצירת ויכוח בין השניים. השניים נגחו אחד בשני והתעמתו ביניהם ודחפו זה את זה. עורך הדין צפה במתרחש כאשר היה עדיין בחדר ליד המזכירה. בשלב מסוים יצאו הנאשם והמנוח לכיוון המדרגות. בהיותם שם, עורך הדין התקרב אליהם וראה דם על הפנים של הנאשם. משנכנס הנאשם למטבחון כדי לשטוף את פניו, המנוח הגיע אחריו. בהיותם במטבחון, המשיכו שניהם להתווכח. ויודגש, כי עורך הדין עמד בכניסה למטבחון, ולא נכנס פנימה. בפנים בתוך המטבחון היו שניים נוספים שהם - מוחמד אחיו של המנוח ונזמי אחיו של הנאשם. אחרי שהשניים התווכחו ביניהם, הנאשם הסתובב לכיוון הכיור, שטף פנים ואז הסתובב ודקר את המנוח. עורך הדין לא ראה את הרגע בו נטל הנאשם את הסכין מהשיש מאחר והוא עמד רחוק. אבל, הוא כן ראה את הסכין בידו של הנאשם ועליה דם כאשר זו יצאה מגופו של המנוח. המנוח יצא החוצה וזעק לעזרה, הגיע למדרגות, התחיל לרדת במדרגות ונפל שם. למותר לציין, כי דבריו ותיאוריו אלה של עורך הדין תואמים ממש את עדותו בפנינו.

158. לדברי העד, ברגע שהמנוח נדקר הוא לא תקף את הנאשם.

159. העד תיאר את הדקירה כך שהנאשם החזיק את הסכין ביד ימין, הסתובב וישר דקר את המנוח בחזה מצד שמאל; כל זאת כשהעד מדגים תנועה של דקירה.

160. במסגרת חקירתו הנגדית, אישר העד, כי המנוח היה חברו הקרוב.

161. העד חזר והדגיש במילותיו שלימדו על נחרצות ותיאור מדויק של האירוע שנגלה לגד עיניו, כי מי שנכח במטבחון בזמן האירוע הם אלה - הנאשם, המנוח, מוחמד ונזמי (עמ' 236 לפרוט', שורות 14 – 15). העד עומת עם דבריהם של עדים אחרים, כמו נזמי ומוחמד עומר, אשר מסרו תיאור שונה מזה שעורך הדין דבק בו. לדוגמה - נזמי, מסר בעדותו שהוא עמד בפתח של דלת המטבחון ולא היה בתוך המטבחון. כך גם מוחמד עומר, ציין שלא היו אחרים במטבחון בזמן הדקירה.

עורך הדין נותר דבק בגרסתו הסדורה באשר לדמויות שהיו בתוך המטבחון בזמן הדקירה וחזר על דבריו לפיהם - נזמי היה בתוך המטבחון (עמ' 236 לפרוט', שורות 24 – 26). העד חזר על טענתו, כי המנוח והנאשם המשיכו להתווכח בתוך המטבחון ומוחמד ונזמי רק הפרידו ביניהם (עמ' 240 לפרוט').

ויודגש; כל אימת שהעד עומת עם גרסתו של עד אחר, הוא שב וציין, כי מלבד הנאשם והמנוח שהיו בתוך המטבחון, נכחו גם נזמי ומוחמד עבאס (עמ' 243 - 244 לפרוט'). העד הדגיש בציינו כך: **"אתה מפנה אותי לעדויות של אחרים, אני אמרתי לך את הגרסה שלי. זה שמוחמד עומאר אמר שהוא לא ראה אותי, אתה חושב שאני אשנה את הגרסה שלי ואגיד לך כן מוחמד עומאר צודק? אני אומר לך מה שראיתי, איפה שהייתי ויש מצלמות גם בתוך המפעל"** (עמ' 244 לפרוט', שורות 21 – 24).

162. עת הופנה העד לדבריו כפי שבאו לידי ביטוי בהודעתו במשטרה, הוא אישר את מה שאמר במסגרת חקירתו. העד נשאל איך מהנקודה בה עמד יכול היה לראות את אשר התרחש בתוך המטבחון והוא ענה: **"אני מספיק גבוה קודם כל לראות. ראיתי."** (עמ' 245 לפרוט', שורה 28).

163. העד עומת עם גרסתו של נזמי לפיה, המנוח נפל במטבח ועורך הדין והמזכירה הרימו אותו עד למדרגות. העד ציין, כי דבריו אלה של נזמי אינם נכונים וכי המנוח יצא לבדו והגיע עד למדרגות, שם נפל. עדותו של עורך הדין תואמת גם את תוצרי מצלמות האבטחה של המפעל (מוצג ת/6) (עמ' 256 לפרוט').

164. כאשר נשאל העד באשר למעשה הדקירה עצמו, הוא השיב שהכל התרחש בשבריר של שניה:

"עו"ד עתאמנה: כי אתה אומר שהכל היה שרביב של שניה, סיבוב

כזה,

העד, עו"ד חלאילה: בדיוק. מאוד קצר.
 עו"ד עתאמנה: זה מה שאתה אומר?
 העד, עו"ד חלאילה: כן.
 עו"ד עתאמנה: תראה,
 כב' השופטת שטרית: רגע, שתי שאלות. שתי שאלות. א' ממש שבריר של שניה? זאת אומרת זה היה מן תנופה כזאת?
 העד, עו"ד חלאילה: כן.
 כב' השופטת שטרית: ממש תנופה, ככל שיכולת להתרשם זה היה מכוון למקום מסוים?
 העד, עו"ד חלאילה: לא. כי הוא היה מסתובב, פאדי כשלקח את הסכין והסתובב הוא לא ראה את הגוף של גאזי, לא היה מכוון. הבנת אותי?
 כב' השופטת שטרית: אני הבנתי מצוין.
 העד, עו"ד חלאילה: כשאני, שאני מסתובב, שאני רואה את הקיר הזה אני רואה עוד פעם אותו והשבריר של השניה שהוא לקח את הסכין עשה ככה. לא ראה. כאילו לא היה מכוון ללב."

165. העד המשיך והדגים את התנועה, תוך שהוא מתאר תנועה אחת שנמשכה עד לדקירה (עמ' 250 לפרוט', שורות 2 – 13).
166. למותר לציין, כי, גם לאחר שהוצגו לעד שחזורים שנעשו על ידי עדים אחרים, הוא נותר דבק בגרסתו. כן, לאחר שהוצג לעד הסרטון - ת/6, הוא אישר את מה שרואים בסרטון ואת נקודת הזמן בה רואים אותו.
167. למען הבהירות, יודגש, כי עדותו של עורך הדין חלאילה בפנינו, כמו גם השחזור שהוא עשה, תאמו את פרטי ההתרחשויות כפי שתועדו בסרטון של המפעל. תיאוריו דרים בכפיפה אחת גם עם השתלשלות העניינים ועם ממצאים פורנזיים מהזירה. עורך הדין הותיר רושם אמין ביותר וניכר, כי הוא תיאר את ההתרחשויות כהווייתן, כפי שנגלו לנגד עיניו ללא כחל ושרק. משכך, דומה, כי יהא נכון ליתן אימון מלא בעדותו של עורך הדין. עניין לנו בעד ניטראלי; גם אם קיימים קשרי חברות ו/או קשרי עבודה עם המנוח, הרי שאין בכך כדי לפגוע באמינותו ובמהימנותו של העד שבלטה והזדקרה לה לאורך כל עדותו.
168. לא בכדי, שני הצדדים ביקשו ליתן אמון בגרסתו של עורך הדין. בעוד שהמאשימה ביקשה לראות בגרסתו של העד כגרסה מרשיעה, ההגנה ביקשה להשקיף על גרסה זו מזווית ראייה אחרת ולראות בה כגרסה התומכת בטענות ההגנה מהנימוק, כי, תיאוריו של עורך הדין ממקמים את האירוע מושא הדקירה במרחב שנע בין הגנה עצמית (כשהנאשם סגור בפניה ונאלץ להרחיק את המנוח שתוקף אותו) לבין המתה בקלות דעת (כשהנאשם מניף את הסכין תוך כדי סיבוב אחורה, מבלי שרואה את המנוח, מבלי שכיוון את נעיצת הסכין למקום ספציפי בגוף ומבלי שהתכוון לפגוע בליבו של המנוח) (ראו - סעיף 131 לסיכומי טענות ההגנה).
169. אקדים ואומר, כי אינני תמים דעים עם טיעוניו אלה של הסניגור המלומד. ניכר, כי מתוך שלל תיאוריו של עורך הדין אשר לפרטי האירוע מושא כתב האישום, ב"כ הנאשם נתלה אך בפרט אחד שנמסר מפי העד, לפיו - הנאשם לא התכוון לפגוע בלבו של המנוח ולא כיוון את הדקירה אל עבר מקום ספציפי בגוף המנוח (עמ' 249 לפרוט' כפי המצוטט לעיל). ברי, כי לא ניתן לנתק תיאור זה מכלל עדותו של עורך הדין. הרי מפיו של עורך הדין לא נשמעה טענה, כי בתוך המטבחון התרחש אירוע אלימות אלים שהצדיק פעולת הגנה עצמית ו/או, כי בתוך המטבחון אירוע מעשה של תקיפה ברוטאלית כלפי הנאשם. נהפוך הוא, כפי תיאוריו של העד, עניין לנו בוויכוח בין הצדדים; ויכוח שהצדיק התערבות לצורך הפרדה ותו לא. מהסבריו של העד עולה בבירור, כי, נזמי ומוחמד עבאס הפרידו בין הצדדים. כן, עולה עוד, כי עת דיבר על מעשי תקיפה, הוא התכוון לאקט ההפרדה בין הניצים. כך גם לגבי הטענה באשר ליסוד הנפשי של קלות דעת. אמנם, עורך הדין הדגים, גם בפנינו וגם במסגרת פעולת השחזור, את תנועת הדקירה לה היה עד. עם זאת, לבטח

לא ניתן למיין את פועלו זה של הנאשם ככזה שנעשה בקלות דעת, כפי שאעמוד על כך בהמשך.

170. מוצא אני לנכון לשוב ולציין, כי מלבד הרושם האמין והמהימן שעד זה הותיר, הרי - גרסתו משתלבת היטב עם הממצאים שבתיק, בין אם זה תוצרי מצלמות האבטחה ובין אם זה המסקנות כפי העולה מדו"ח נתיחת הגופה המלמדות על פעולת דקירה שהכיוון שלה הוא מלמעלה כלפי מטה, כאשר להב הסכין הוא מאונך ביחס לעור (ת/81).

171. **העדה רנין אבו רומחין**; עדה זו שימשה כמזכירה במפעל הברזל מזה כ - 15 שנה. העדה תיארה את אשר התרחש לפני האירוע, ובכלל זה - זהות האנשים שהיו במשרד, הגעת המנוח בשעת בוקר למפעל, העובדה שעו"ד חלאילה התקשר אליו וכי המנוח ביקש מעורך הדין לעלות למשרדים כדי להחתים את הדודים על מסמכים. עורך הדין התקשר לנאשם כדי להגיע אף הוא למשרדים על מנת לחתום על המסמכים. לדברי העדה, הנאשם הגיע והיה עצבני **"כאילו הסרטן רכוב עליו"** (עמ' 262 לפרוט', שורות 16 - 17). משנתבקש לחתום על המסמכים, הוא התחיל לצעוק **"איפה החלק שלי בירושה? איפה הכסף שלי?"**; או אז, לדברי העדה היא פנתה אליו וביקשה ממנו להנמיך את קולו (עמ' 262 לפרוט', שורות 25 - 28). בהמשך לכך, המנוח הגיע, ניגש אליו והחל ויכוח בין השניים שהלכו למסדרון ושם ליד המדרגות ראתה את המנוח עת נשך את הנאשם באפו. לדברי העדה, היא צפתה בהתנהלות בין השניים דרך מצלמות האבטחה אשר שידרו בזמן אמת על מסכים הנמצאים בתוך חדרה (עמ' 263 ו- 264 לפרוט').

172. כפי תיאורי העדה, הנאשם נכנס לכיוון המטבח והמנוח נכנס אחריו. עורך הדין נכנס אחריהם וגם נזמי. את הכל היא ראתה במצלמות. לאחר מכן, היא ראתה את המנוח יוצא מהמטבחון ואומר שהוא צריך אמבולנס או עזרה ואילו הנאשם נשאר בתוך החדר ואף נעל את עצמו שם בפנים. (עמ' 265 לפרוט').

173. בשלב זה, העדה עזבה את חדרה והלכה לכיוון המדרגות, שם ראתה את המנוח שרוע במקום בו נפל, ניסתה להעירו, אך ללא הועיל (עמ' 265 לפרוט', שורות 22 - 25).

174. לדברי העדה, אביו של המנוח, מר עבאס לא נכח במקום האירוע (עמ' 266 לפרוט', שורות 22 - 24).

175. העדה נחקרה ארוכות במסגרת החקירה הנגדית. כפי העולה מדבריה של העדה, היא נכחה רק בחלק הראשון של האירוע אשר התרחש במשרדה, שם נתגלע ויכוח בין עורך הדין לבין הנאשם בנוגע לחתימה על מסמכים. כאמור לעיל, העדה ציינה שהיא התערבה במהלך אותה שיחה בין הנאשם לעורך הדין וביקשה מהנאשם להירגע או שייצא את החדר. (עמ' 283 לפרוט', שורות 12 - 13). ב"כ הנאשם תהה מדוע אין ולו עדות אחת המלמדת, כי מישו מהנוכחים שמע את דבריה אלה של העדה שהופנו, כביכול, לנאשם. יתרה מזו, גם העדה עצמה לא ציינה זאת במסגרת חקירותיה במשטרה. לדבריה, היא

נזכרה רק "עכשיו". (עמ' 284 לפרוט', שורה 15). כן, בהמשך דבריה, הוסיפה העדה וציינה: "כשאמרתי לפאדי 'תירגע, תשתוק', גאזי ביקש ממני 'תקומי ותמזגי קפה לג'מאל חכרוש'. ואז אמרתי לגאזי תיזהר פאדי בא עם כוונות רעות'" (עמ' 284 לפרוט', שורות 23 – 24).

176. למותר לציין, כי עדה זו לא ראתה את אירוע הדקירה עצמו. היא ראתה את אשר התרחש בזמן אמת, דרך מצלמות האבטחה כאשר המסך דרכו צפתה באירועים ממוקם בחדרה. כפי שמסרה העדה, היא אכן ראתה דרך המצלמות כי הדמויות שהיו שם נכנסו אחד אחרי השני לכיוון המטבחון, אבל היא לא ראתה אותם נכנסים אל תוך המטבחון (עמ' 288 לפרוט', שורות 12 – 28). היא גם לא ראתה מי היה בתוך המטבחון. (עמ' 289 לפרוט', שורה 3).

177. העדה נתבקשה להתייחס גם למיקומו של מוחמד עבאס בזמן האירוע ומתשובותיה ניתן להבין שמדובר בסברה של העדה כך שהיא לא ראתה במו עיניה איפה מוחמד הנ"ל היה באותו רגע נתון.

בהקשר זה, הסניגור הפנה את העדה לדברים שנמסרו מפיה בחקירותיה במשטרה מהם עולה, כביכול, שמוחמד עבאס לא נכח במטבחון בזמן הדקירה כי אם בפנים במשרד של מפעל הברזל. וכך השיבה העדה:

"עו"ד עתאמנה: שימי לב, אל תעני לי עד שאני מסיים, בסדר? אני מצטט "ראיתי את גאזי נושך באף של פאדי, דוד שלו ואחר כך שניהם נכנסו למטבח תוך כדי צעקות ויכוח ביניהם ולא ראיתי מכות שם, אני כבר לא ראיתי מה קרה כי במצלמות אי אפשר לראות לכיוון המטבח. אני נשארתי לשבת במשרד שלי ולאחר מכן כשהייתי עדיין במשרד, ראיתי את גאזי יוצא מכיוון המטבח וצועק לאחיו מוחמד שהיה גם הוא במפעל במשרד שבפנים, גאזי צעק למוחמד 'תעזור לי' וירד במדרגות". מה את אומרת? את אומרת את המשפט הזה.

העדה, גב' אבו רובחין: אולי. כן. נכון. אז אמרתי את הדברים האלה.

עו"ד עתאמנה: בזמנו אמרת את הדברים האלה. אז מה שאמרת בזמנו אמת או לא אמת? שאני אבין, גם שכבוד השופטים יבין.

העדה, גב' אבו רובחין: אז סיפרתי את האמת ופה אני מספרת את האמת.

**עו"ד עתאמנה : מסכימה איתי, שימי לב רנין, מסכימה איתי שלפי
הגרסה הזו ולפי העדות שלך מוחמד עבאס לא היה
בתוך המטבח?
העדה , גב' אבו רובחין : לא ראיתי.**

(עמ' 295 לפרוט', שורות 7 – 21)

הסניגור המשיך לחקור את העדה באשר לאותה סוגיה, ולא ניתן היה להבין מתשובותיה של העדה, אם היא ראתה איפה מוחמד עבאס היה באותו שלב ואם הוא היה בתוך המטבחון, אם לאו.

178. העדה נשאלה גם באשר לסכין. הסכין באמצעותה בוצע מעשה הדקירה, הוצגה בפניה. לשיטתה, זאת לא הסכין בה היא עושה שימוש במטבחון (עמ' 323 לפרוט', שורה 1). עוד נשאלה, אם היא חיפשה את הסכין אחרי האירוע, קרי - לאחר שהנאשם הוצא מהמטבחון והיא השיבה "כן נכנסתי אני ושוטרים לחפש את הסכין" (עמ' 323 לפרוט', שורה 24). לדבריה, היא נכנסה מיד לאחר שהוציאו את הנאשם אבל השוטרים הוציאה אותה ולא הסכימו שהיא תישאר במקום.

179. כפי העולה מעדותה של רנין, היא הייתה עדה לשלב הראשוני של האירועים; קרי - שלב העימות בין הנאשם למנוח, כאשר הנאשם ישב במשרד עם עורך הדין לצורך חתימה על מסמכים. כאשר להמשך האירועים, העדה צפתה בהתרחשויות דרך מצלמות האבטחה, עת ישבה במשרדה כך שלא הייתה לה היכולת להשקיף על המסדרון והמטבח, מקום קרות הדקירה. היא כן צפתה (במצלמות) באירועים שהתרחשו ליד המסדרון, ליד דלת הזכוכית ובהמשך גם סמוך למורד המדרגות, באותה מידה שאנו יכולים לראות אותם בסרטוני מצלמת האבטחה. העדה הבחינה גם בדמויות שנכנסו אחרי הנאשם, שכן, זה מה שניתן היה לראות דרך המצלמות. העדה לא ראתה את רגע הדקירה, לא ראתה מי נכנס למטבחון ואף לא הבחינה במי שעמד מחוץ למטבחון. על רקע האמור, דומה, כי אין בעדותה של עדה זו כדי לתרום לליבון התמונה בנוגע להתרחשות בתוך המטבחון.

180. צפייה במצלמות האבטחה מלמדת, כי העדה אכן הגיעה אל קרבת המנוח כאשר הוא היה כבר שרוע על המדרגות. רוצה לומר, עדותה של רנין, ככל שהיא מתיימרת לשפוך אור על אירוע הדקירה עצמו ועל מה שהיה בתוך המטבחון, אינה רלבנטית כלל ואין בה כדי לתרום מאומה באשר לאותה התרחשות ספציפית. טענותיה של העדה, כך שבאותו פרק זמן כאשר הנאשם ישב עם עורך הדין, היא צעקה לעברו וביקשה ממנו "לשתוק" ואף דיברה עם המנוח והזהירה אותו מפני הנאשם "מאחר והוא הגיע עם כוונות רעות"; מלבד היותן לא רלוונטיות לליבת זירת המחלוקת הרי שגם אין להן תימוכין בגרסאות מי מהעדים שנכחו בזירה.

181. העד **מוחמד עבאס אמארה** ; אחיו של המנוח. במהלך חקירתו הראשית, תיאר העד את אשר אירע במהלך אותו יום, כאשר לדבריו, החל ויכוח בין הנאשם לבין המנוח. אחד תקף את השני. לאחר מכן, שניהם יצאו לכיוון המדרגות וחזרו למטבחון. כפי עדותו של עד זה, באותו שלב, הוא היה לידם וניסה להפריד ביניהם, הם נכנסו למטבח ושם הייתה סכין מונחת על השיש שבאמצעותה הנאשם דקר את המנוח (עמ' 333 לפרוט'). לדברי העד, הוא עצמו לא נכנס למטבח, הוא עמד ליד הדלת ולא הבחין במי שהיה מאחוריו. (עמ' 334 לפרוט', שורה 26).
182. העד נתבקש להדגים את מעשה הדקירה. לגישתו, הנאשם החזיק את המנוח מאחורה ודקר אותו בחזה. ב"כ המאשימה ביקש לרענן את זכרונו של העד שכן בהודעותיו במשטרה וכן בשחזור (ת/46א) מסר שהמנוח והנאשם עמדו פנים מול פנים ברגע הדקירה (ולא כפי תיאוריו בזמן עדותו בבית המשפט). העד לא הבין היכן קיימת סתירה בדבריו, אבל כאשר נתבקש לומר מה נכון מבין גרסאותיו, הוא אישר את דבריו כפי שאלה עלו בשחזור. (עמ' 340 לפרוט', שורה 16).
183. בהמשך עדותו, נשאל העד מי נכח במטבחון בזמן הדקירה וטען שרק הנאשם והמנוח היו שם והוא עמד ליד הדלת. עת ביקש ב"כ המאשימה לרענן את זכרונו של העד שכן, באמרתו במשטרה גרס שאינו זוכר אם היה עוד מישהו שם, השיב העד, שלפי מה שהוא זוכר, רק שניהם היו שם (עמ' 344 לפרוט', שורה 30).
184. לפי עדותו של עד זה, לאחר קרות אירוע הדקירה, המנוח יצא מהמטבחון לכיוון המדרגות ושם נפל. הנאשם נשאר במטבחון וסגר את הדלת על עצמו. העד נשאל גם באשר למקום בו היה אביו (שהוא גם אביו של המנוח) באותו זמן של הוויכוח והדקירה והשיב, שעבאס הגיע אחרי שהמנוח נפגע עת ראה אותו שוכב על המדרגות (עמ' 345 לפרוט', שורות 26 – 30). קרי, בזמן ההתרחשות, אביו של המנוח לא היה במקום.
185. במסגרת חקירתו הנגדית, התבקש העד להתייחס לשאלה אם הוא תקף את הנאשם כאשר היו במסדרון. במענה לשאלה זו, ציין העד, כי הוא לא תקף אותו וכי הוא רק הפריד בין הנאשם למנוח. (עמ' 347 לפרוט'). בהמשך הדברים נשאל העד על טיב היחסים שבין בני המשפחה לבין הנאשם.
186. העד הופנה לדבריו כפי שבאו לידי ביטוי בהודעתו במשטרה ולסתירות שצצו בין מה שמסר שם לבין תוצרי מצלמות האבטחה, במיוחד ביחס להתרחשויות סמוך לגרם המדרגות. הסניגור הצביע על מספר סתירות שהעד לא ידע להסביר, כך למשל: המקום בו עמד העד ליד המדרגות, לעומת מה שאמר בהודעתו במשטרה שהוא לא ראה את אשר התרחש; ועוד, לא ניתן להבחין בדם על אפו של המנוח, כפי שטען העד בהודעתו במשטרה. סתירה נוספת נוגעת לעניין התקיפה של הנאשם שכן רואים בסרטון שהוא (קרי - העד) תקף את הנאשם באמצעות מכת אגרוף ולא רק שהפריד בין הניצים, כפי שנטען בהודעה ואף בבית המשפט. (עמודים 357 – 361 לפרוט').

187. באשר לאירועים בתוך המטבחון, לדברי העד, הנאשם והמנוח נכנסו למטבח, ליד השיש הייתה סכין, השניים דיברו בקול רם ואז הנאשם דקר את המנוח בסכין (עמ' 363 לפרוט', שורות 26 – 28). לדברי העד, השניים היו נסערים ודחפו אחד את רעהו, וכך הוא תיאר את פרטי האירוע;

”ש: שניהם היו נסערים נכון?
ת: נכון.
ש: דוחפים אחד לשני בידיים?
ת: הוא דוחף הוא מתחיל לדחוף.
כב' הש' דבור: מצביע על הנאשם.
כב' הש' הלמן נוסבויס: מצביע על הנאשם. הוא דוחף.
עו”ד עתאמנה: ואז אתה אומר למנוח לעזוב, ופתאום אתה רואה את פאדי דוקר זה מה שהיה?
העד, מר אמארה: כן.

(עמ' 364 לפרוטוקול, שורות 10 – 18).

188. בהמשך הדברים, העד עומת עם תיאור האירוע כפי שהוא עצמו מסר בשלבים שונים של החקירה, בין אם במסגרת הודעתו במשטרה ובין אם בשחזור. העד התקשה להסביר את הסתירות שנתגלו בדבריו. כך למשל, עת נתבקש להסביר מדוע אמר מקודם שהנאשם לקח את המנוח לכיוון המטבח ודקר אותו, הוא טען כי אינו מבין את השאלה. עם זאת, הוא ציין שהוא ראה את שניהם כבר בתוך המטבח (עמודים 370 – 371 לפרוט').

189. העד עומת גם עם גרסתו של עד אחר מפיו נמסר, כי העד (מוחמד) ניסה, כביכול, להפריד בין המנוח לבין הנאשם בזמן שהיו בתוך המטבח. העד שלל זאת וציין שוב, כי הוא עמד ליד הדלת וביקש מהם שלא לריב (עמ' 378 לפרוט', שורה 11).

190. בהמשך חקירתו הנגדית, נתבקש העד להדגים את מהלך הדקירה והדגים שוב אקט הכולל מעשה של החזקה מאחור. כן, העד לא הבין את ההבדל בין תיאור זה לבין התיאור שמסר מקודם (עמ' 379 לפרוט', שורה 19). בהמשך חקירתו, שב ומסר, כי היה עד לאירוע בו הנאשם עמד עם פניו לעבר המנוח, הסתובב פעם נוספת לעבר השיש, הסתובב חזרה לעבר המנוח כשהסכין בידו ודקר אותו (עמ' 383 לפרוט', שורות 26 – 32).

191. עיינו הרואות; ביחס לשלב שקדם לאקט הדקירה, קרי - ההתרחשות שהייתה במסדרון בשלב הראשון, מסר העד גרסה שאינה תואמת באופן מלא את אשר רואים במצלמות האבטחה, כך למשל, העד ציין שהוא לא תקף את הנאשם וכי רק הפריד בינו לבין המנוח. תיאור זה אינו דר בכפיפה אחת עם מה שרואים בסרטון, שם נצפה העד כשהוא מנסה לתת מכה (לא חזקה) לנאשם ליד המדרגות. זאת ועוד; על אף שאין ראיה לכך, לדברי

העד - למנוח היה דם על הפנים. גם באשר לשלב של הדקירה במטבחון – עד זה מסר מספר גרסאות, וזאת כפי אשר פורט לעיל.

192. ניכר, כי סתירות רבות עולות מגרסתו של עד זה. למותר לציין גם, כי העד הותיר רושם של עד מבולבל, והתקשה להבין את הסתירות בדברים שהוא מסר. מסרטון מצלמות האבטחה, עולה בבירור, כי ביחס לאירוע שהתרחש ליד המסדרון, נצפה העד עומד בצד, לא מתערב, עוקב אחרי אחיו וניכר מהבעת פניו כי הוא היה שרוי במצב של בלבול ולא ידע מה לעשות. לעומת זאת, מתוצר המצלמות רואים, כי בהיותו ליד המדרגות הוא ניסה לתקוף את הנאשם.

יתרה מזו, סרטון השחזור שנעשה על ידי העד (ת/46א), מראה כי העד אכן היה מבולבל וניכר כי לא זכר את אשר אירע לפרטי פרטים. לעניין רגע הדקירה, העד הדגים סיטואציה לפיה - המנוח והנאשם עמדו אחד מול השני, פנים מול פנים, ותיאר את הרגע בו בוצעה תנועה של דקירה מקדימה. כפי תיאוריו, מדובר היה במכה חזקה וכלשונו - מדובר במשהו "אגרסיבי" משהו "רצח יעני" (ת/46ב), עמ' 10, שורה 21).

193. יש לזכור, כי המנוח הוא אחיו של העד.

194. לדברי העד, הוא נכח במטבחון בזמן מעשה הדקירה, קרוב לכיוון הדלת. צפייה בסרטון האבטחה מלמדת, כי העד הלך לאותו כיוון אליו ניגשו גם הנאשם והמנוח עת נצפו נכנסים מדלת הזכוכית לכיוון המטבחון. משכך, בהתאם לעדותו של עד זה ובהתאם לעדויות נוספות (בעיקר – עדותו של עורך הדין שהייתה אמינה, עקבית ורציפה), ניתן לקבוע, כי העד נכח בזמן הדקירה במטבחון והיה עד לאירוע שקרה בתוך המטבחון. באשר לתיאור אקט הדקירה; העד מסר יותר מגרסה אחת באשר להתרחשות זו. בפנינו, העד מסר גרסה אחת ובשחזור שביצע מסר גרסה אחרת כאשר דומה, כי אין בעדותו של עד זה כדי לשפוך אור על האופן שבו בוצעה הדקירה (ראו בהקשר של הסתירות התייחסות בסעיפים 183 ו-191 לעיל). עם זאת, ניתן ללמוד מעדותו, כי בתוך המטבחון נתגלע ויכוח קולני בין הנאשם למנוח, אבל, לא בוצע מעשה תקיפה כנגד הנאשם, כפי טענת ההגנה, או בהתאם לגרסת הנאשם כפי שמשתקפת בהודעותיו במשטרה.

195. יחד עם זאת, טענת ההגנה לפיה - העד כלל לא נכח במטבחון והיה במקום אחר בזמן הדקירה, כפי שאף עולה מעדותה של העדה רנין, אין לה על מה לסמוך והיא אף עומדת בסתירה קוטבית לטענת הנאשם עצמו כפי שזו עלתה בחקירותיו במשטרה, עת גרס, כי הוא הותקף במטבחון גם על ידי אחיו של המנוח.

196. **עדויות של מחמד אמארה**; העד הינו בן דודו של המנוח. הוא עובד באותו מפעל ברזל השייך לסבא שלו ולדודים.

197. לדברי העד, באותו יום של האירוע, קרי ביום 12.09.20, הוא שהה מחוץ למפעל, ייתכן שהלך להביא אוכל. העד לא נכח בתחילת האירוע, כך שהוא הגיע למפעל בשלב שהנאשם והמנוח היו כבר ליד המדרגות. בהגיעו לשם, הוא הבחין בשניהם דוחפים אחד את השני (עמ' 425 לפרוט', שורות 24 – 32). או אז, העד עצמו, מוחמד - אחיו של המנוח, ונזמי הפרידו ביניהם (עמ' 426 לפרוט', שורה 5). העד המשיך וציין, שהנאשם נכנס למטבחון כדי לשטוף את פניו ודקר את המנוח כאשר נזמי, עורך הדין ומוחמד ראו את האירוע (עמ' 426 לפרוט', שורות 12 – 13). זאת ועוד, לדברי העד הוא הבחין במנוח חוזר אחורה מהמטבחון לאחר שנדקר. (שם, שורות 16 – 17).
198. לפי דברי העד, הוא בא לתפוס את המנוח ואז ראה את הנאשם אוחז סכין בידו (עמ' 426 לפרוט', שורה 24).
199. לעד הוצג סרטון השחזור שלו (ת/48) והעד אישר את מה שנצפה שם. העד תיאר בעדותו, כי המנוח איבד הכרה מיד לאחר שיצא מהמטבחון, וכי הוא, יחד עם דודו נזמי, תפסו אותו והורידו אותו במדרגות (עמ' 427 לפרוט', שורות 27 – 32).
- לדברי העד, כאשר הוא עמד במסדרון וראה את המנוח חוזר אחורה עם היד על החזה בצד שמאל, נכחו שם: עורך הדין מוחמד חלילה, נזמי, מוחמד עבאס והוא עצמו (עמ' 428 לפרוט', שורה 7).
200. בחקירתו הנגדית, הופנה העד לדברים שנמסרו מפיו בהודעתו במשטרה והוא נתבקש לאשר את תוכן אמרתו הנ"ל.
201. לדברי העד כפי שאלה נמסרו במשטרה, כאשר הנאשם נכנס למטבח, המנוח עמד ליד הדלת, כאשר העד ואחרים שהיו שם (כפי אשר פורט לעיל) עמדו מחוץ למטבחון. כפי דברי העד, הנאשם לקח את הסכין ודקר את המנוח. כאן המקום לציין, כי העד אישר את דבריו במשטרה (עמ' 429 לפרוט', שורות 18 – 21).
- כאשר עומת העד עם דברים שנמסרו מפיו בהודעתו במשטרה שאינם תואמים את מה שרואים במצלמות האבטחה (מוצג ת/6), הוא זקף זאת לבלבול ולחוסר הריכוז שהיה שרוי בו בזמן החקירה. (עמ' 431 לפרוט', שורה 14).
202. לטענת העד, הוא לא ראה אף אחד במטבחון חוץ מהנאשם (עמ' 432 לפרוט', שורה 9) והוא עמד במרחק של כמטר עד מטר וחצי (שם, שורה 11). העד נשאל היכן עמדו מוחמד עבאס, נזמי ועורך הדין והשיב: **"מוחמד היה יותר קדימה, דודי נזמי ליד עורך הדין מחמוד חלילה"** (עמ' 432 לפרוט', שורה 17).

203. העד נשאל אם נזמי נכח במקום, זאת לאחר שב"כ הנאשם הפנה אותו להודעתו במשטרה, שם הוא ציין שנזמי לא היה. העד התכחש לתוכן אימרתו במשטרה בציינו, כי הוא אמר בחקירה, כי הוא לא זוכר איפה דודו נזמי עמד (עמ' 434 לפרוט', שורה 14).

204. העד עומת גם עם הטענה שהמנוח התמוטט וכי היה צורך להרים אותו. מפי העד נמסרה גרסה שאינה תואמת את אשר רואים במצלמות האבטחה (ת/6). העד לא ידע לספק תשובה המניחה את הדעת באשר לפשר הסתירה בין דבריו לבין הדברים האובייקטיביים הנגלים לעין בתוצרי מצלמות האבטחה והסתפק בציינו, שהוא לא זוכר וכי יש עוד מצלמה שמראה שהוא תפס אותו ליד הארון. וכך דבריו באו לידי ביטוי ;

"כב' הש' דבור: (מדבר ערבית). בהתחלה שענית לסניגור אמרת

לו, שנייה, אני מתרגם מה ששאלתי, שהרמתם

אותו מאיפה שנשען על הדלפק מול הדלת עד

לתחילת המדרגות ומשם הדוד שלך עזמי החליף

אותך וגם שנשאו אותו במדרגות. עכשיו הוא הציג

לך את הסרטון רואים שהוא בא המנוח הגיע לבד

לגרם המדרגות וירד בגרם המדרגות ונפל כמעט

באמצע גרם המדרגות אז איך אתה מסביר את זה?

(מדבר ערבית).

העד, מר אמארה: אני לא זוכר ש-(לא ברור) יש עוד מצלמה

מראה שתפסתי אותו."

(עמ' 440 לפרוט', שורות 6 – 12).

ובהמשך, שם, שורה 30 העיד: " לא יודע אבל אני תפסתי אותו ליד הארון".

205. העד לא ידע לציין באיזה יד אחז הנאשם בסכין (עמ' 440 לפרוט', שורה 33) ומה הצבע שלה (עמ' 441 לפרוט', שורה 2).

206. תוצר השחזור בו נטל העד חלק הוגש לתיק בית המשפט (ת/48) וזה הוצג לעד במהלך עדותו. בהתאם לאותו שחזור, בנוגע להתרחשות במטבח ורגע הדקירה, העד ציין, שהוא לא ראה את רגע הדקירה, הוא ראה את המנוח יוצא כשהוא דקור בחזהו וראה את הנאשם מחזיק את הסכין בידו (ת/48 עמ' 4, שורות 5 – 7), כאשר הסכין הייתה מגואלת בדם (עמ' 5, שורות 1-2). העד הוסיף וציין, כי ברגע הדקירה לא היה אף אחד במטבחון (ת/48 עמ' 4, שורה 40). באשר לאירועים שהתרחשו לפני ואחרי הכניסה למטבח, מסר העד גרסה שאינה תואמת לחלוטין את מה שרואים במצלמות האבטחה (ת/6) ואו את דבריהם של עדי ראיה נוספים שנכחו בזירה. העד נתבקש במהלך עדותו להתייחס לתהיות הנ"ל ואמר, כי מבחינה פסיכולוגית קשה לזכור את אשר אירע לפרטי פרטים. (עמ' 433 לפרוט', שורה 22).

207. לסיכום עדותו של עד זה; עולה, כי הוא מסר בפנינו גרסה השונה מזו שדגל בה במשטרה ואף ממה שמסר במסגרת השחזור, כך שיקשה לדלות מדבריו גרסה אחידה. העד הותיר רושם של עד מבולבל שהתקשה לזכור ולשחזר את אשר אירע באותם רגעים של האירוע מושא כתב האישום, כך שלא ניתן לקבוע ממצאים חדשים וברורים על סמך דבריו של עד זה.

208. העד מסר גרסאות שונות שלא משתלבות עם יתר הראיות בתיק באשר לנעשה לפני אירוע הדקירה ולאחריו (למשל - האם נפל המנוח, איפה נפל המנוח, מי הרים אותו). כן, באשר לתיאור פרטי האירוע הממוקם בלב זירת המחלוקת (בתוך המטבחון), טען העד כי הוא לא ראה את מעשה הדקירה ואף לא היה בדבריו כדי לשפוך אור על טענת ההגנה לפיה - הנאשם הותקף, כביכול, לפני אקט הדקירה כך, שעדותו של עד זה אינה תורמת לליבון העובדות המצויות בלב זירת המחלוקת.

209. באשר לנוכחותם של אנשים, בזמנים הרלוונטיים, בזירת האירוע, ציין העד, כי מי שנכח שם, מלבד הנאשם והמנוח, הם - מוחמד אחיו של המנוח, נזמי דודו של המנוח וכן עורך הדין. אמנם, הוא תיאר את המקום בו עמדו הנאשם והמנוח. יחד עם זאת, הוסיף וציין, כי לא נכחו אנשים בתוך המטבח וכי כל מי שצפה באירוע, עשה זאת ממקום עמידתו ליד הדלת מחוץ למטבח.

210. יוצא אפוא, שהעד לא תרם לליבון הסוגיות השנויות במחלוקת ואין בעדותו כדי לבכר גרסה אחת על פני אחרת.

השוואה בין גרסאות עדי הראיה

211. כפי אשר פורט לעיל, קיימות סתירות מסוימות בדברי העדים, כפי שעמדנו על כך בפרקים הקודמים. יפה עשה הסניגור כאשר ערך טבלה השוואתית ביחס לגרסאות השונות (עמ' 35 לסיכומיו), במסגרתה עמד על ההבדלים בין דברי העדים באשר לכל שלב ושלב משלבי האירוע.

212. אין מחלוקת, כי האירוע עצמו, מתחילתו ועד סופו, לא ארך זמן רב. כן, ברור הדבר, כי כל עד הביט על ההתרחשויות מזווית אחרת וממקום עמידתו.

213. כחלק מראיות התביעה, הוגש סרטון מצלמות האבטחה של המפעל אשר נתפס בזירה. אותו סרטון משקף נכונה את אשר אירע בזמן אמת במקומות עליהם השקיפה המצלמה. כפי אשר עלה מהעדויות, בתוך המטבחון ובסמוך לו לא היו מצלמות. המצלמה הרלבנטית לענייננו הינה מצלמה מס' 10. אותה מצלמה קלטה את אשר התרחש בחלק מהמסדרון וכן את אשר התרחש ליד דלת הזכוכית, המובילה אל המדרגות של הכניסה למפעל (ת/5 וכן סרטון ערוך -ת/6).

214. השוואה בין העדויות שנשמעו בפנינו לבין תוצרי מצלמת האבטחה מובילה למסקנה, כי אכן קיים שוני בין העדויות של חלק מהעדים לבין תוצרי מצלמות האבטחה, הכל כפי המפורט לעיל.

ער אני לעובדה, כי, לא כל סתירה יכולה לסדוק את אמינותו וצדקת טענותיו של עד זה או אחר. יחד עם זאת, קיימות סתירות שלא ניתן לפסוח עליהן כך שיש בכוחן ללמד על חוסר אמינות, או דיוק ו/או קושי באימוץ דבריו של עד זה או אחר. באשר להתייחסות בתי משפט לסתירות ולשוני בין העדויות ראו - ע"פ 175/10 ישי חנוכיב נ' מדינת ישראל, פסקה 37 לפסק דינו של הש' דנציגר (מיום 28.7.11):

"יש להבחין בין סתירות הנעוצות בטבע האנושי ובנסיבות המקרה לבין סתירות המעלות חשש למהימנות הגרסה. סתירות קלות בין גרסאותיהם של מי שהיו עדים לאותו אירוע כמעט תמיד ניתן יהיה למצוא, אך סתירות אלה אינן אלא תזכורת לטבעו של הזיכרון האנושי. בהקשר זה יפים דבריה של פרופ' נילי כהן, במאמרה "זיכרון, שכחה ותקדים" המשפט יג 195, 199-200 (התשס"ט):

"אחד התפקידים המרכזיים של בתי המשפט הוא לקבוע מה היה, והקביעה הזאת היא חלק חיוני של ההחלטה. בעניין זה השופט פועל כהיסטוריון (מן הזן הישן) על פי ציווי של לאופולד פון רנקה: תפקידו לשחזר את הסיפור כפי שהיה ("wie es eigentlich gewesen") באמצעות זיכרונם הפרטי של עדים וראיות אחרות. מן הסיפור עולה המסקנה המשפטית. במשפט הפלילי יש להוכיח כי הנאשם רצח, גנב, מעל. במשפט האזרחי יש להוכיח כי נחתם הסכם בין רחל ללאה, ולפיו רחל נותנת הלוואה ללאה. כל אלה הן מסקנות משפטיות המבוססות על עובדות. בניית העובדות מבוססת על שחזור העבר. כפרטים זיכרוננו לקוי: הזיכרון שלנו מועט ודל. אנו שוכחים מה שהיינו שמחים לזכור, וזוכרים מה שאולי היינו שמחים לשכוח. יתר על כן: לעתים אנו זוכרים באופן מוחשי דברים שלא התרחשו מעולם. זיכרוננו של אחד אינו דומה לזיכרוננו של אחר, ואף כי כמה אנשים יכולים להיות עדים לאותו אירוע, רישומו של האירוע על כל אחד מהם יכול להיות שונה לחלוטין ... חולשות הזיכרון מאפיינות את כולנו".

215. בהינתן האמור לעיל, מבין כל עדי הראיה אשר העידו בפנינו, ניכר, כי עדותו העיקרית והמהימנה של עורך הדין מחמוד חלאילה היא העדות שניתן לבסס עליה ממצאים. אמנם, בזירה עצמה נכחו עוד אנשים. אולם, בהינתן הסתירות בדבריהם וחוסר האמינות שדבק בתיאוריהם ביחס לרגע הדקירה, לא מצאתי לנכון להסתמך עליהם.

מהעדות של עורך הדין, ניתן ללמוד על תיאור רגע הדקירה, כך שהנאשם ביצע תנועה של דקירה כאשר להב הסכין עומד במצב מאונך לחזה. תיאור זה דומה למתואר בדו"ח הפתולוג ת/81, שם נקבע, כי מנח הלהב בעת הדקירה היה מאונך או קרוב למאונך לחזה המנוח. כאמור, ההגנה ויתרה על עדותו של ד"ר נחמן, ולא הביאה כל חוות דעת מומחה נגדית כדי לסתור את אותה קביעה.

216. זאת ועוד, כפי העולה מהעדויות, וכי שאף טען הנאשם עצמו, לאחר אירוע הדקירה ולאחר שכל אלה שהיו במטבח יצאו ממנו, הנאשם נעל את עצמו בתוך חדר המטבחון בעזרת מפתח שהיה בדלת. יתר על כן, אין מחלוקת, כי לאחר מעשה הדקירה, מחוץ למטבחון התחוללה מהומה ונשמעו צעקות. יודגש, כי הנאשם פתח את דלת המטבחון רק עם הגעת שוטרים לזירה.

217. למותר לחזור ולהדגיש שוב, כי בשונה משאר העדים, עדותו של עורך הדין הייתה קולחת, עקבית, רציפה ואמינה. כן, קיבלה חיזוק, מתוצרי מצלמות האבטחה ואף מעמדת הנאשם וראיות נוספות שנשמעו.

אקדים אחרית לראשית ואציין, שהנאשם לא העיד בפנינו ובחר לשמור על זכות השתיקה ועל הנפקות לכך ראו דיון בהמשך. הודעותיו של הנאשם במשטרה (עליהם אעמוד בהרחבה בהמשך) אינן יכולות לסייע בידו לצורך כרסום גרסת התביעה.

218. לא ניתן לפסוח על התנהלות הנאשם לאחר מעשה הדקירה. כאמור לעיל, לאחר הדקירה – הנאשם נעל את עצמו בתוך המטבחון. באותו פרק זמן התנהלה שיחה טלפונית בינו לבין אשתו, בפניה הוא התוודה, כי דקר את המנוח. כן, הוסיף ואמר, כי מדובר במכה קלה.

העדה **אמאראת אמארה**, אשתו של הנאשם, התייחסה לאירועים שקדמו להגעת הנאשם אל המפעל, בציינה, כי בעלה היה בבית, וכי התקשר אליו עורך הדין וביקש ממנו להגיע למפעל כדי לחתום על מסמכים. העדה ציינה, שבעלה **"הוא היה בסדר אבל אני ראיתי שהוא בן אדם אחר בעיניים שלי"** (עמ' 221 לפרוט', שורה 27).

לדברי העדה, היא שמעה על המקרה לאחר שהתקשרה אליה המזכירה רנין ואמרה לה שבעלה דקר את המנוח באמצעות סכין. לדברי העדה, ביודעה על האירוע, היא התקשרה לבעלה מספר פעמים. הנאשם ענה פעם אחת וציין בפניה, כי הוא אכן דקר את המנוח אבל מדובר במכה קלה ושאל מה לפחד (עמ' 222 לפרוט', שורות 5 – 11).

וכך העידה בפרוטוקול הדיון, (שם עמ' 222 לפרוט', שורות 5 – 11):

"העדה, גב' אמארה : אני הייתי כאשר רנין אמרה לי שפאדי דקר

את גאזי בסכין , התקשרתי לו הרבה

פעמים, לא ענה. פעם אחת ענה לי ואמר לי

'אני' שהוא דקר אותו אבל (ערבית) יעני

קלה, אין שום דבר אמר לי אל תפחד.

"מדובר במכה קלה".

כב' הש' דבור :

העדה , גב' אמארה : כן. אמר לי שהוא דקר אותו אבל קלה. ואמר

לי אל תפחד אין שום דבר.

עו"ד דניאלי : כלומר שפאדי דקר את גאזי?

העדה , גב' אמארה : כן."

הנה כי כן, הנאשם התוודה בפני אשתו כי הוא דקר את המנוח. אמנם, כפי טענת העדה, הנאשם אמר כי מדובר במכה קלה. עם זאת, ברור, כי הוא ציין בפני אשתו, כבר באותו שלב (טרם מעצרו), שהוא אכן דקר את המנוח.

219. עולות וצצות להן השאלות – מה עלה בגורל הסכין ששימשה לביצוע הדקירה במהלך "ההתבצרות" במטבחון, והאם הסכין אשר נתפסה לאחר חיפושים בתקרה האקוסטית של המטבחון, היא הסכין אשר שימשה את הנאשם לצורך דקירת המנוח? ואיך זו הגיעה לשם? כפי שעמדנו על כך לעיל, לאחר שהנאשם פתח את הדלת ונעצר, נעשה חיפוש אחר הסכין בתוך המטבחון וזו לא נמצאה. בהמשך הדברים, לאחר שהוזמנו בלשים לזירת האירוע כדי לסייע בחיפושים, נמצאה סכין מגואלת בדם מעל לאריחים שבתקרה האקוסטית של המטבחון. העד אשר מצא את הסכין תיאר בדיוק איפה זו נמצאה. כאן המקום לציין, כי הסכין הנ"ל נלקחה לבדיקת מעבדה ובהתאם לממצאי חוות הדעת, הדם אשר נמצא על הלהב שלה שייך למנוח. יש לציין עוד, כי לפי דברי הנאשם בחקירותיו במשטרה, הוא מסר תיאור דומה לסכין אשר נתפסה. כפי שנעמוד בהמשך על הודעותיו של הנאשם במשטרה, הוא לא ידע להסביר איך הסכין הגיעה לשם וגם לא ידע לומר מה עשה עם הסכין לאחר מעשה. בהזדמנות אחת טען, כי הוא זרק אותה ופעם אחרת אמר, כי אולי מישו לקח אותה. אין בידי לאמץ את טיעונו של הסניגור בהקשר זה, עת גרס, כי העדה רנין אבו רומחין נכנסה למטבחון לאחר שהנאשם פתח את הדלת ונעצר והיא ערכה שם חיפושים אחר הסכין. יתרה מזו, טיעון זה אינו מבוסס על ראיות כלשהן. הרי באותה נקודת זמן, החוקרים היו בזירה ואף אם העדה רנין אכן נכנסה איתם למטבחון (כפי שהיא עצמה העידה שהיא כן נכנסה וחיפשה עמ' 323 לפרוט', שורה 24), עדיין לא ברור איך הספיקה לגעת בסכין ולהסתירה ואיזה אינטרס הביא אותה לעשות כן. העדויות שנשמעו, הראיות שהוצגו לצד גרסתו המיתממת של הנאשם, כל אלה מובילים למסקנה אחת ויחידה לפיה, הנאשם הוא זה אשר פעל להסתרת הסכין כאשר נעל את עצמו בתוך המטבחון עד להגעת אנשי המשטרה.

ישאל השואל - הכיצד יכולה הסכין להגיע אל המקום בו נמצאה? הכיצד דמו של המנוח נמצא על הסכין שהוסתרה מעל לאריחים האקוסטיים? המענה על שאלות אלו הינו ברור, במיוחד שעה שהנאשם, אשר עשה שימוש בסכין זו לצורך דקירת המנוח, היה נעול לבדו בתוך המטבחון. המסקנה היחידה המתחייבת ממכלול הראיות, הנסיבות והממצאים

הפורנזיים הינה, כי הנאשם הסתיר את הסכין מעל לאריחים האקוסטיים, כל זאת כדי להביא לשיבוש הליכי חקירה ולהעלים ראיה.

ראיות ההגנה

220. ההגנה לא הגישה ראיות מטעמה, הנאשם סירב להעיד ושמר על זכות השתיקה ולא הובאה כל עדות נוספת מטעמו. במסגרת סיכומי טענותיה, ביקשה ההגנה להבהיר את הנימוק מאחורי ההחלטה של הנאשם שלא להעיד בצינה, כי בשל קשיי תקשורת מהם סובל הנאשם, כפי שניתן להתרשם מהודעותיו במשטרה וגם מהתנהלותו המוזרה באולם בית המשפט, הוא עמד על זכותו שלא להעיד. בטענה זו אדון בהמשך.

הודעות הנאשם במשטרה

221. הנאשם מסר שלוש הודעות במשטרה. זאת בנוסף לשחזור אשר בוצע על ידו מיד לאחר שמסר את הודעתו הראשונה.

222. **הודעה ראשונה** מטעם הנאשם נמסרה ביום 12.09.20 סמוך לאחר האירוע. הודעה זו הוגשה וסומנה ת/84, ת/84א דיסק החקירה ות/84ב' תמלול החקירה. באותה חקירה נטלו חלק החוקרים ג'האד אבו סלאח והחוקר שאול וורמברנד. תחילה, הוסברו לנאשם זכויותיו ובמה הוא חשוד. כפי שניתן לראות, הנאשם נפגש עם עורך דין טרם החקירה ומסר את דבריו מרצונו הטוב והחופשי.

223. הנאשם התחיל לגולל את הסיפור כך שבזמן שהוא שהה בביתו, התקשר אליו עורך דין מחמוד חלאילה וביקש ממנו להגיע למשרד של מפעל הברזל (עמ' 3 לת/84). הוא נענה לבקשה והגיע למשרד, ישב עם עורך הדין ושתה קפה (עמ' 4, שורה 35). באשר לסיבה שבגינה נתבקש הנאשם להגיע למשרד, הוא ציין, שעורך הדין ביקש ממנו לחתום על מסמכים, או אז, הנאשם ביקש לדעת על מה הוא אמור לחתום, זאת מאחר ולא אחת הוא נקרא לחתום על מסמכים וזכותו לדעת על מה הוא חותם (עמ' 5, שורות 26 – 28 לת/84). הנאשם התייחס לחלקת אדמה הרשומה על שמו שהתנהל דין ודברים בעניינה. כן, הפריע לו שלא מסבירים לו על אודות החתימה ורק מבקשים ממנו לחתום. לדברי הנאשם, במהלך הוויכוח שהתנהל בינו לבין עורך הדין, הגיע המנוח (שישב במשרד ממול למקום בו שהה הנאשם ועקב אחר המתרחש בינו לבין עורך הדין) למקום ותפס אותו באופן שהנאשם הדגים. (עמ' 7, שורות 1 – 5, ו- 11 – 13). לדברי הנאשם, המנוח החזיק אותו בצורה שהכאיבה לו, תפס אותו ממש חזק. תחילה ציין הנאשם, כי המנוח אף נשך אותו באף כאשר היו בתוך המשרד, בהמשך תיקן את עצמו וציין שהמנוח משך אותו אל מחוץ למסדרון על מנת שאחרים לא יצפו במתרחש ושם נשך אותו באף (עמ' 9 לתמלול ת/84). לאחר מכן, מאחר והמנוח לא רצה שהנאשם יצא אל מחוץ למפעל, הוא גרר אותו פנימה למטבח "**הוא תפס אותי מפה ומפה ומהראש שלי וגרר אותי**..." (עמ' 9, שורה 16

לת/84). לא זו אף זו, כפי גרסת הנאשם, אחיו של המנוח אחז בידו תרמוס של קפה וחבט באמצעותו בגב של הנאשם.

224. הנאשם הוסיף בהדגישו, כי פחד רב אחז בו וכי רצה להגן על עצמו; כל זאת לאחר שנכנסו אליו שלושה אנשים שהם: המנוח, אבא שלו ואחיו והיו עוד שניים מהמשפחה, שהתחילו לתקוף את הנאשם במטבח. בפחדו מפניהם הוא החזיק בסכין שהייתה מונחת במקום. הוא לא התכוון לדקור (שם, עמ' 10 שורות 4 – 14). במסגרת הודעתו הוסיף הנאשם ותיאר את הסכין כך שאורכה כעשרים ס"מ, בצבע ניקל וידית שחורה (עמ' 10, שורות 22 – 40 לת/84). לדברי הנאשם, הוא הותקף על ידי אחרים והוא החזיק את הסכין כי רצה להגן על עצמו. כן, הוא לא ידע להסביר כיצד הסכין פגעה במנוח, כאשר לדבריו הוא לא הבחין בכך. (שם, עמ' 11, שורות 5 – 28). עת נשאל הנאשם על המקום בו נמצאת הסכין, השיב באומרו, כי הוא לא זוכר ולא יודע להגיד איפה שם אותה (שם, עמ' 11, שורות 30 – 40) ואף לא שלל אפשרות שמישהו לקח אותה ממנו. כן, כפי העולה מהודעתו, לאחר האירוע, כולם יצאו מהמטבחון, הנאשם נשאר שם ונעל את עצמו בפנים עד שהגיעה המשטרה.

225. לדברי הנאשם, משפחה שלמה תקפה אותו (שם, עמ' 18, שורה 15).

226. בין היתר, הנאשם נשאל אם המנוח, מלבד זאת שהוא החזיק אותו ביד ונשך אותו באף, תקף אותו בדרך כלשהי. הנאשם השיב בציינו, כי המנוח הרביץ לו ונתן לו מכה עם הברך (שם, עמ' 18, שורות 27 – 31). עת נשאל הנאשם אם המנוח החזיק בכלי תקיפה כלשהו הוא השיב, כי לא שם לב לכך (שם, שורה 34).

227. הנאשם ניסה לתאר את התנהלותו עם הסכין בזמן האירוע בציינו, כי הוא נופף עם הסכין כאשר המנוח עמד קרוב אליו (עמ' 19).

הנאשם שב וציין, כי הוא לא ידע באותו רגע כי פגע במנוח. רק בתחנת המשטרה התחוויר לו שהמנוח נפגע ומת. כאשר נשאל בקשר לדם שהיה לו על הבגדים, הבהיר כי מדובר בדם שירד מהאף שלו. כאשר נשאל אם הוא ראה דם על הסכין, השיב כי אינו יודע, וכי לא שם לב (עמ' 21 ו- 22).

228. בהמשך החקירה נשאל הנאשם, בין היתר, אם הוא מסכים לצאת לשחזור; תחילה השיב בחיוב, ובהמשך טען, כי הוא עייף. אולם, לאחר מכן, שוב נתן את הסכמתו לביצוע שחזור.

229. במסגרת הודעתו זו, מסר הנאשם כי בינו לבין המנוח הייתה מערכת יחסים טובה, כאשר לעיתים היו ביניהם ויכוחים רגילים, אבל לא משהו חריג במיוחד. זאת ועוד, עת נשאל מדוע המנוח הגיע אליו למשרד, הוא ציין, כי הוא לא צעק ולא קילל. כן, הוא דיבר בקול רם אבל לא רם במיוחד.

230. כאמור, מיד לאחר חקירתו הראשונה, יצא הנאשם לשיחזור. במסגרת הליך השחזור השתתפה החוקרת נדין ח'ח'ן. השחזור בוצע ביום 12.09.20 שעה 22:40. דו"ח הובלה והצבעה הוגש וסומן ת/59, דיסק השחזור ותמלול השחזור הוגשו וסומנו - ת/60 ו- ת/60א.
231. החוקרת שוב הסבירה לנאשם את זכויותיו. תחילה הוא אמר שהוא עייף ולא רוצה לצאת לשחזור וביקש לדחות זאת למחרת היום. בשעה 22:46 החוקרת הפסיקה את ההקלטה וזו חודשה שתי דקות לאחר מכן, קרי - בשעה 22:48, כאשר הנאשם הביע את הסכמתו לצאת לשחזור.
232. במסגרת הליך השחזור, בהגיעם למפעל אמר הנאשם כך: **"התקשרו אליי פעמיים ובאתי לפה ישבתי כמו בנאדם והתחילו להרים עליי לזרוק עליי ולקלל עליי"** (עמ' 3, שורה 31 – 32).
233. משנתבקש הנאשם להסביר איך הגיע למפעל, איך עלה ואיפה ישב ועם מי ישב; הוא ציין, כי תחילה כאשר הגיע, הוא ישב במשרד עם עורך הדין חלאילה ועם שני אחיו עבאס ונזמי. לדבריו, לאחר שאחיו עבאס הבחין בו, הוא אמר משהו והלך (עמ' 4, שורות 21 – 22).
234. בהמשך, הוא אמר, כי התחילה שיחה בינו לבין עורך הדין לצורך חתימה על מסמכים. לדבריו, הוא רטן על כך שכל הזמן מבקשים ממנו לחתום על ניירת בציניו שהייתה שיחה רגילה, נטולת צעקות. בשלב הזה, הגיע המנוח מהמשרד ממול ושאל אותו למה הוא צועק. לדברי הנאשם, הוא אמר למנוח, כי הוא לא צועק כי אם, זה טון הדיבור שלו. בהמשך, המנוח ביקש ממנו להתלוות אליו, והנאשם קם לעברו שכן, הוא חשב שהוא רוצה לדבר ולכבד אותו.
235. הנאשם הדגים את האופן בו המנוח אחז בו. לדברי הנאשם, המנוח שהינו יותר גבוה מהנאשם, החזיק בו חזק כך שהשאייר סימנים על גופו ובהמשך לכך, נשך אותו באפו. את זאת עשה כאשר עמדו באמצע המסדרון, כפי שרואים בסרטון השחזור. (עמ' 5 לתמלול).
236. בהמשך, ציין הנאשם: **"התחלתי להוציא ניירות יוצא לי דם ככה בא לא יודע מי בא מישו שתיים שלוש לקחו אותו לשטוף שמה"** (שם, עמ' 5, שורות 35 – 36).
- הנאשם תיאר שהמנוח תפס אותו יחד עם אחיו ואביו ועוד שניים שלא זכור לו מי הם, והובילו אותו למטבח.
237. הנאשם תיאר סיטואציה לפיה - אלה שהקיפו אותו לא רצו להניח לו. בשלב זה, הנאשם צעק, דם ירד ממנו ושלשה אנשים היו עליו. הנאשם שב והדגיש, כי הוא היה בלחץ ורצה

להגן על עצמו. לדבריו: " ... ואני קורבן אני נופל בין הכיסאות בין הרגליים לא יודע מה לעשות אין לי אבא אין לי אמא אין לי אבא אני רוצה לחיות אני מחפש הכבוד שלי להתפרנס להיות טוב והם לא רוצים הם סוגרים עליי ככה בדברים כאלה" (עמ' 6, שורות 25 – 30).

238. לשיטתו, ובהתאם לשחזור, בהיותו בתוך המטבחון, הוא הבחין בסכין מונחת על השיש, הוא רצה להגן על עצמו ועשה תנועה עם הסכין שכל הנראה פגעה במנוח (עמ' 7, שורות 4 – 12). בבואו להדגים את פועלו, הוא עשה תנועת יד של חצי עיגול כאשר החזיק את הסכין במצב מאוזן; "הוא התקרב אליי ואני רוצה רק להזיז אותו. רק אני רוצה רק לשמור על עצמי ולא רוצה לעשות בעיות..." (עמ' 7 שורות 36 – 38).

בהמשך, ציין שוב, כי הוא לא ידע איפה הסכין וכי נעל את עצמו במטבח עד שהגיעה המשטרה, כאשר באותו פרק זמן, הוא שמע קללות מחוץ למטבח.

239. ניכר, כי בשחזור, חזר הנאשם על גרסתו כפי שזו השתקפה בהודעתו הראשונה בשינויים קלים. הנאשם מסר, כי הוא הובל לתוך המטבחון על ידי המנוח, אביו ואחיו של המנוח ועוד שניים. שם, בתוך המטבחון הוא נטל את הסכין על מנת להגן על עצמו ועשה עמה תנועת הרחקה שכלל הנראה פגעה במנוח.

240. הודעה שניה מטעם הנאשם נגבתה ביום 20.09.20. הודעה זו הוגשה וסומנה ת/33. בחלקה הראשון של הודעה זו התבקש הנאשם להתייחס לחשד המיוחס לו באשר לעבירת הנהיגה בזמן פסילה (בה הודה הנאשם) ולעוד מגוון עניינים כלליים כמו - יחסיו עם המנוח, יחסיו עם המשפחה והקשר שלו למפעל. כן, נשאל על המשכורת שהוא מקבל ועל עוד נושאים ומסר, שמדובר ביחסים משפחתיים רגילים.

241. הנאשם עומת עם גרסה לפיה, בהתאם לחומרי חקירה, הוא הרביץ בעבר למנוח כאשר הרקע לכך היה ויכוח כספי. הנאשם שלל זאת. זאת ועוד, הוא שלל טענה לפיה, הוא אמר "אני אגרום לנזק מסוים לגאזי אני הולך להרביץ לגאזי להזיק לגאזי היית אומר דברים כאלה" (עמ' 24, שורות 33 – 34).

242. בחלקה השני של ההודעה, נתבקש הנאשם להתייחס לאירועים מושא הליך זה. הנאשם חזר על תיאור האירועים במהלך אותו יום, וסיפר איך הגיע למשרד, לאן ניגש, עם מי ישב, ועל מה דיברו. בהמשך, תיאר התנהלות לפיה, כביכול - המנוח הגיע, תפס אותו וגרר אותו לכיוון הדלת (עמ' 30, שורה 14-17).

243. את האירועים בתוך המטבחון הוא תיאר באומרו, כי הוא היה בלחץ וממש פחד, וכי אלה שהיו שם נתנו לו מכות, הרבה מכות אולי חמישים מכות (עמ' 32, שורה 17). לדברי הנאשם, המנוח יחד עם אביו ואחיו נכנסו אחריו למטבחון. אמנם, הוא לא ראה אותם מריצים לו, אך הוא הרגיש זאת (עמ' 33, שורות 36 – 39). בהתאם לגרסתו של הנאשם,

הוא היה עם פניו לכיור, שטף פנים וקיבל מכות. או אז, תפס סכין שהייתה מונחת במקום ולא ידע איך זו פגעה במנוח. הנאשם חזר והדגיש, שוב ושוב, כי הוא לא ידע אותה עת שהסכין פגעה במנוח (עמ' 36, שורה 25; שורה 33; עמ' 39, שורות 36 – 39; עמ' 44, שורה 34).

כאשר נשאל מה עשה עם הסכין השיב: **"בפנים אני ישבתי אני לא עשיתי שום דבר עם הסכין"** (עמ' 46, שורה 16).

244. בשלב לאחר מכן, כאשר כולם יצאו מהמטבחון, הנאשם שטף את פניו ולאחר מכן הוא נעל את הדלת והסתגר במטבחון עד שהגיעה המשטרה והוציאה אותו מהמקום (שם, עמ' 46, שורות 29 – 37).

245. באשר לפגיעה במנוח, שב הנאשם על טענתו באומרו כך:

"חוקר מס' 1 יאסר מסרי: בחקירה הראשונה והשחזור בחקירה השנייה והשחזור עכשיו במשרד אתה אמרת שהיא פגעה כשהסתובבתי ולא נותן תיאור היכן פגעה בו בחקירה הראשונה בשחזור ועכשיו בחקירה השנייה אתה אומר אתה הסתובבת ואמרת תתרחקו ממני תעזבו אותי וזה פגע בו.	נחקר פאדי ג'אזי אמארה: חוקר מס' 1 יאסר מסרי: נחקר פאדי ג'אזי אמארה: חוקר מס' 1 יאסר מסרי:
אני לא יודע איך זה פגע בו אני לא יודע אני לא יודע אבל אתה אומר שזה פגע בו אתה בעצמך אומר	נחקר פאדי ג'אזי אמארה: חוקר מס' 1 יאסר מסרי: נחקר פאדי ג'אזי אמארה: חוקר מס' 1 יאסר מסרי:
לא אתם אמרתם לי אתם אומרים לי את זה אני לא יודע אחי שזה פגע בו מה אנחנו אומרים לך? מה אמרנו לך? אתם אמרתם לי שגאזי קיבל מכה וגאזי ככה אני אמרתי לכם שכן אני לא יודע שזה פגע בגאזי אני ידעתי רק אחרי כמה זמן	נחקר פאדי ג'אזי אמארה: חוקר מס' 1 יאסר מסרי: נחקר פאדי ג'אזי אמארה: חוקר מס' 1 יאסר מסרי: נחקר פאדי ג'אזי אמארה:
בזמן האירוע אני לא יודע בזמן האירוע הסכין פגעה בו או לא? לא "	חוקר מס' 1 יאסר מסרי: נחקר פאדי ג'אזי אמארה: חוקר מס' 1 יאסר מסרי: נחקר פאדי ג'אזי אמארה:

(ת/33, עמ' 54, שורות 1 – 19).

246. אותה חקירה באה אל סיומה כאשר הנאשם עמד על הכחשתו באשר למיוחס לו בנוגע לאקט הדקירה בציינו, כי הוא רק רצה להגן על עצמו (עמ' 55, שורה 22).
247. **במסגרת הודעתו השלישית של הנאשם מיום 07.10.20**, הוא עומת עם חומרי חקירה שנאספו ואף נתבקשה התייחסותו לסתירות הקיימות בין דבריו לבין ממצאים ומסקנות מהחקירה. לציין, כי הודעה זו הוגשה וסומנה ת/34.
248. במסגרת הודעתו זו שלל הנאשם את האפשרות, כי ביום האירוע הוא נהג תחת השפעת סמים ואף ציין, כי באותו יום הוא לא עישן (ת/34, שורה 17). באשר לעבירת הנהיגה בזמן פסילה, הוא אישר כי הוא נהג על אף היותו בפסילה וכי נאמר לו להגיע למפעל בדחיפות. (ת/34 שורה 26).
249. יתר על כן, במסגרת הודעה זו, חזר הנאשם על גרסתו כפי שזו נמסרה מפיו בשלב מוקדם יותר, ככל שהיא מתייחסת לאירוע הדקירה.
250. כאמור, במסגרת הודעה זו, עומת הנאשם עם חומרי חקירה שנאספו. כן, נתבקשה התייחסותו לסתירות הקיימות בין הודעתו לבין הודעותיהם של עדים אחרים, וביניהם - נזמי, עורך הדין וכן מוחמד עבאס, אחיו של המנוח, וזאת ביחס למספר נקודות. לדוגמה; כל העדים ציינו כי עבאס, אביו של המנוח, לא נכח במפעל בזמן אירוע הדקירה, וזאת בניגוד לגרסת הנאשם כפי שמשקפת בהודעותיו. בהקשר זה, השיב הנאשם, כי יכול להיות שעבאס אכן לא היה וכי הוא אינו זוכר היטב. לדבריו, **"יכול להיות, אני שעליתי למשרד הוא היה במשרד"** (ת/34, שורה 142) ובהמשך, בתשובה לשאלה כיצד הוא מסביר את גרסתו (הנלמדת מתוך הודעתו במשטרה) לפיה - עבאס היה בליבת האירוע בתוך המטבח והוא אף תקף אותו, ציין הנאשם: **"אני הרגשתי הרבה מכות וחשבתי שזה עבאס, אם נזמי אומר שעבאס לא היה אז יכול להיות שנזמי צודק"** (שם, שורה 145).
- זאת ועוד, עדי הראיה לאירוע הדקירה לא תמכו בגרסת הנאשם לפיה – הוא הוכה והותקף באותה נקודת זמן כאשר היה במטבחון, עובר לדקירת המנוח. בהתייחסותו לסוגיה הנ"ל ציין הנאשם, כי: **"גרסתו לא נכונה, לא אמיתית, הוא היה קצת רחוק והם היו קרובים, הם הרביצו לי ואז נזמי בא"** (שם, שורה 139).
251. הנאשם נתבקש להתייחס גם לסתירה הקיימת בין עדותו לבין עדותו של נזמי בנוגע לאופן בו בוצע אקט הדקירה כאשר נזמי בהודעתו ציין, שהנאשם הסתובב ודקר את המנוח. הנאשם נותר דבק בגרסתו, כי תיאור שכזה אינו נכון.
- בהמשך, עומת הנאשם עם גרסתו של עורך דין חלאילה בקשר לאותן נקודות וכך גם עם גרסתו של אחיו של המנוח, מר מוחמד עבאס. הנאשם לא ידע לספק הסבר המניח את הדעת לפשר הסתירות הקיימות ובמיוחד לפשר הסתירה הקיימת בין דבריו לבין גרסתו האמינה ביותר של עורך הדין חלאילה.

252. בהמשך, עת נשאל הנאשם באשר לסכין ולמקום הימצאה השיב, שעל הסכין לא היה דם וכי הוא שם אותה על השולחן, על הכיסא ולא ידע להגיד מה עשה עימה (שם, שורות 284, 286). לגישתו, הוא שמע במהלך החקירה מפי החוקרים שהסכין נמצאה בתקרה (שם, שורה 339). הנאשם חזר וציין שהוא לא החביא את הסכין ולא ראה עליה דם, וכי הוא זרק אותה (שם, בשורה 371 ציין: "... אני זרקתי את הסכין לא היה עליה דם" כאשר בהמשך, בשורה 382 ציין שהוא זרק אותה על השולחן). הנאשם שב והדגיש, כי הוא רק רצה להגן על עצמו, ולא ידע להגיד אם הסכין שנתפסה בזירה היא אותה סכין בה בוצע מעשה הדקירה (שם, שורה 382).

253. בהמשך אותה חקירה, נשאל הנאשם אם במהלך הזמן בו הוא היה נעול במטבחון, דיבר עם מישהו בטלפון. הנאשם זכר שהייתה שיחה טלפונית שניהל עם אשתו, אבל לא ידע להגיד מתי זו בוצעה ועל מה השניים דיברו ביניהם. בהקשר זה, נמסרו מפיו מספר גרסאות, כאשר פעם אחת ציין שהוא רצה לספר לאשתו על המקום בו השאיר את מפתחות הרכב למקרה שתצטרך אותו (שם, שורה 414) ובהמשך, כאשר עומת עם מה שאשתו אמרה (לדבריה - הוא אמר לה שהוא היכה את גאזי), הוא השיב שזה לא נכון (שם, שורות 423 – 430) וציין: "אני אמרתי לה רבתי עם גאזי אני אגיע הביתה נדבר" (שם, שורה 430).

254. בהמשך, הנאשם נתבקש להסביר איך גרסתו מתיישבת עם הממצאים העולים מחוות הדעת של המכון לרפואה משפטית מתאריך 16.09.20 מהם עולה, כי המנוח נדקר דקירה ישירה וחזקה אשר חדרה את בית החזה ועברה דרך ליבו עד הריאות. בתשובה לכך, מסר הנאשם, כי הוא לא הרגיש מכה שכזו ולא יודע איך זה קרה, הוא הסתובב, ביקש שיתרחקו ממנו וזרק אותה ולא היה דם וכלשונו: "אני לא הרגשתי את זה לא היה את זה, לא יודע אחי וואלה לא יודע. הסתובבתי התרחקו מני וזרקתי אותה ולא היה דם" (שם, שורות 450 – 451).

255. לנאשם הוצג סרטון מצלמות האבטחה של המפעל; הוא זיהה את עצמו ומסר את הסבריו לתוכן הסרטון הנ"ל. גם בהקשר זה עומת הנאשם עם דברים שרואים בסרטון שאינם תואמים את גרסתו ואף עומדים בסתירה קוטבית לה. הנאשם לא ידע לספק הסברים והסתפק בציינו, כי אולי קיים קטע מחוק (שם, שורה 557) או שהחוקרים לא הציגו לו את כל הסרטון (שם, שורה 562) ושצריך לראות את הסרט כולו מהתחלה (שם, שורה 577).

הימנעות נאשם מלהעיד בבית משפט והמשמעות הראייתית לכך

256. בהתאם להוראות סעיף 161(א)(2) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "חוק סדר הדין הפלילי"), נאשם אינו חייב להעיד, ושמורה לו הזכות להימנע מכך. הוא אף אינו חייב להביא ראיות לתמוך בגרסתו. לצד זאת, ובהתאם להוראות סעיף

162(א) לחוק סדר הדין הפלילי שכותרתו "שתיקת הנאשם": "הימנעות הנאשם מהעיד עשויה לשמש חיזוק למשקל הראיות של התביעה וכן סיוע לראיות התביעה במקום שדרוש להן סיוע...". כך, שהימנעותו של נאשם ממתן עדות, עלולה לגבות ממנו מחיר ראייתי של ממש.

לעניין זה, ראו ע"פ 2996/09 פלוני נ' מדינת ישראל (11.05.11), שם, צוינו הדברים הבאים:

"כידוע, לנאשם בהליך פלילי נתונה זכות השתיקה (וראו סעיף 161(א)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), תשמ"ב-1982. כן ראו: ע"פ 2132/04 קייס נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] פסקה 34 לפסק דינה של השופטת פרוקצ'יה. להלן: עניין קייס). יחד עם זאת, סעיף 162(א) לחוק סדר הדין הפלילי מורה אותנו, כי הימנעותו של נאשם מלמסור עדות בבית המשפט עשויה לשמש כראיה לחובתו:

שתיקת	הימנעות הנאשם מהעיד עשויה לשמש
הנאשם	חיזוק למשקל הראיות של התביעה וכן
	סיוע לראיות התביעה במקום שדרוש להן
	סיוע, אך לא תשמש סיוע לצורך סעיף 11
	לחוק לתיקון הראיות (הגנת ילדים),
	תשט"ו-1955 או לצורך סעיף 20(ד) לחוק
	הליכי חקירה והעדה של אנשים עם
	מוגבלות.

הוראה זו מאזנת בין זכות השתיקה הנתונה לנאשם לבין האינטרס הציבורי רב הערך שעניינו חשיפת האמת (וראו בהקשר זה עניין קייס, בפסקה 35 לפסק דינה של השופטת פרוקצ'יה). היא מבוססת על ההנחה שלפיה אדם חף מפשע לא יימנע, על דרך הכלל, מהצגת גרסתו; והבחירה שלא להביא גרסה כלשהי בפני בית המשפט מלמדת על חששו של הנאשם כי גרסתו לא תצלח את מבחן החקירה הנגדית (וראו בהקשר זה: רע"פ 4142/04 מילשטיין נ' התובע הצבאי הראשי [פורסם בנבו] פסקאות 10-11 לפסק דינו של השופט א' לוי; ד"נ 3081/91 קוזלי נ' מדינת ישראל פ"ד מה (4) 441, 478 (1991); ע"פ 2406/09 אלבו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] פסקאות 21-22 לפסק דינה של הנשיאה ביניש. להלן: עניין אלבו). בצד האמור, גם כאן, מקום בו ניתן מפי הנאשם הסבר מניח את הדעת לשתיקתו יהיה בכך כדי להשפיע על משקלה הראייתי. בהקשר זה חשוב להדגיש, כי אין די במתן הסבר סתמי לשתיקה אלא נדרש הסבר מהותי בעל משקל של ממש. נציין, כי בפסיקתו של

בית משפט זה הובעה העמדה שלפיה הסבר סביר לשתיקה יכול
שיהיה נעוץ ברצון להימנע מפני הפללה של קרובי משפחה (ע"פ
115/82 מועדי נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(1) 197, 234 (1984); ע"פ
9613/04 בן-סימון נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 4.9.2006)
פסקה ט-3-4 לפסק דינו של השופט רובינשטיין). מכל מקום,
בסופו של יום

"... השתיקה היא זכותו של נאשם, והיא לבדה אינה
יכולה כמובן להביא להרשעה - אין אדם צריך לספק את
כלי הנשק נגדו; אין היא יכולה לבוא תחת ראיות
פוזיטיביות והיא לבדה, אך ברי כי השתיקה תוכל לחזק
ראיות קיימות; זהו צו המחוקק בסעיף 162(א) לחוק
סדר הדין הפלילי ("הימנעות הנאשם מהעיד עשויה
לשמש חיזוק למשקל הראיות של התביעה וכן סיוע
לראיות התביעה במקום שדרוש להן סיוע..."); זו גם
כמובן מצוות השכל הישר. בהקשר זה שוברה של
השתיקה בצידה. בית המשפט אינו יכול להתייחס
לשתיקה בשוויון נפש גמור, בחינת שוטה שבעולם.
השותק סוכר את פיו, אך עיניו פקוחות לרווחה, ויודע
הוא על שום מה בחר בשתיקה. דבר זה אינו נעלם מעיני
בית המשפט, שגם הן פקוחות". (ע"פ 25600/08 מדינת
ישראל נ' וול ([פורסם בנבו], פסקה ע"ו לפסק דינו של
השופט רובינשטיין))

ראו גם ע"פ 7704/13 מרגולין נגד מדינת ישראל (08.12.15), שם, בסעיף 26 נקבע:

"כך, למשל, מורה סעיף 162(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח
משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי), כי
הימנעותו של נאשם מלהעיד עשויה לשמש כראיית חיזוק או
סיוע לראיות התביעה. סעיף זה משמעו, הלכה למעשה, כי
לשתיקת הנאשם יש נפקות במישור המעשי. ההנחה הגלומה
בדבר היא, כי לא זו בלבד שאדם חף מפשע יהיה מוכן להעיד,
אלא שהוא ישאף לעשות כן (רע"פ 4142/04 מילשטיין נ' התובע
הצבאי, פ"ד סב(1) 378 (2006); ע"פ 196/85 זילברברג נ' מדינת
ישראל, פ"ד מד(4) 485 (1990)). משכך, שתיקתו של הנאשם
מלמדת, כי הנאשם בחר שלא לדבר, ובחירתו זו מרמזת על
תחושת אשמה מצידו, ומבחינה זו מדובר בשתיקה "מדברת"
(ע"פ 139/52 היועץ המשפטי לממשלה נ' קינן, פ"ד ז(1) 619
(1953))."

ההחלטה בדבר משקלה הראייתי של שתיקת הנאשם מסורה לשיקול דעתו הבלעדי של בית המשפט. עמד על כך בית המשפט העליון במסגרת ע"פ 8080/12 מדינת ישראל נ' אהוד אולמרט (28.09.16), שם בסעיף 89 לפסק הדין, צוין כך:

"יובהר, עם זאת, כי לבית המשפט לעולם מסור שיקול דעת לקבוע מהו המשקל שיש לייחס, אם בכלל, לבחירתו של נאשם להימנע מלהעיד. כך עולה מנוסחה המפורש של הוראת סעיף 162, שבהתייחסה לשתיקת נאשם נוקטת לשון "עשויה לשמש חיזוק למשקל הראיות של התביעה". ייחוס משקל ראייתי לשתיקת נאשם אינו אוטומטי, ועליו להיגזר "מהנסיבות המיוחדות של הענין כפי שהן אוצלות על משמעותה וטעמיה המסתברים של השתיקה" (עניין קייס, פס' 39). מקום שבו יוברר כי מאחורי שתיקתו של הנאשם עומדים מניעים תמימים (כגון רצונו לחפות על בני משפחתו וכיו"ב), בית המשפט עשוי לקבוע כי אין לייחס לשתיקה משקל ראייתי המחזק את ראיות התביעה (ראו דברי השופט א' א' לוי ברע"פ 4142/04 מילשטיין נ' התובע הצבאי, פ"ד סב(1) 378, פס' 11 והאסמכתאות שם (2006)). מכל מקום, נדרש הסבר מניח את הדעת לשתיקתו של הנאשם, ובסופו של יום, בית המשפט הוא שיפרש את התנהגותו של הנאשם לפי התרשמותו והבנתו (דברי הנשיא מ' שמגר בע"פ 1497/92 מדינת ישראל נ' צוברי, פ"ד מז(4) 177, 203 (1993); עניין קייס, פס' 40).

זאת ועוד; באותו הקשר של שתיקת נאשם, הרי שלפי הכללים הראייתיים הנהוגים, לאמרה של נאשם יש כוח ראייתי לאותם חלקים מהאמרה העומדים לחובת הנאשם בלבד. לחלקים שהיו עשויים לעמוד לזכותו, לו נשמעה עדותו, אין כוח ראייתי שעה שהוא בחר שלא להעיד. במסגרת ע"פ 1828/14 דאהן נגד מדינת ישראל (27.06.19), שם פסקה 42 נפסק:

"ככלל, כאשר מוגשת אמרתו של נאשם שנמנע מלהעיד במשפטו, יש כוח ראייתי רק לאותם חלקים מהאמרה העומדים לחובת הנאשם, אך לא לחלקים שהיו עשויים לעמוד לזכותו, לו היה מעיד במשפטו – כגון פטור מאחריות פלילית או היעדר יסוד נפשי (ראו: יעקב קדמי על הראיות חלק ראשון 139 (2009)). משמעות הדברים היא, שנאשם לא יוכל להסתמך על אמרתו בחקירה שפועלות לזכותו, אלא אם העיד עליהן, העמידן במבחן החקירה הנגדית, ואישר אותן במסגרת עדותו בבית המשפט (ע"פ 2592/15 פלוני נ' מדינת ישראל בפסקה 9 (6.7.2016) [פורסם בנבו]; ע"פ 11426/03 חואמדה נ' מדינת ישראל בפסקה

31 (31.12.2008) [פורסם בנבו]. יפים לעניין זה דברי השופט ח' כהן בע"פ 205/75 רוני קרנץ נ' מדינת ישראל פ"ד (2) 471 (1976):

"הכלל שאמרתו של נאשם בפלילים שאמרה מחוץ לבית-המשפט, כשרה כראיה אם הוכחה כדבעי (סעיף 11 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971), אין בו כשלעצמו כדי להפוך אמרה זו לעדות: עדיין בגדר אמרה היא, שלא אומתה בשבועה (או בהצהרה) ולא נבחנה בחקירה שכנגד. ... אין האמרה [אמרת חוץ של נאשם – י' א'] יכולה לשמש ראיה כי אם נגד הנאשם בלבד. רצה נאשם שאמרתו שאמר מחוץ לבית-המשפט תשמש ראיה לטובתו, עליו להעיד בבית-המשפט ולאשרה בשבועה ולחשוף עצמו לחקירה נגדית עליה. לפי השיטה הנהוגה אצלנו, זכותו של הנאשם היא לשתוק ולא להעיד בבית-במשפט; אבל יהיו אשר יהיו התוצאות הצומחות לו לטובתו מן השימוש בזכות שתיקתו, התוצאה שיוכל לסמוך להגנתו על אמרתו שמחוץ לבית-המשפט אינה נמנית עליהן" (שם, בעמ' 473-474).

לא נעלמו מעיני דברים שצוינו במסגרת ע"פ 2592/15 פלוני נ' מדינת ישראל (6.7.16) (להלן: "פס"ד פלוני") (אליו הפנה ב"כ הנאשם במסגרת השלמת סיכומיו). שם (ראו - סעיפים 9 ו-10), עמד בית המשפט על שתי גישות ביחס לאמרות מזכות של נאשם שבחר שלא להעיד. על פי גישה אחת, ככלל, נאשם לא יוכל להסתמך על אמרתיו בחקירה שפועלות לזכותו, אלא אם העיד עליהן, וגם אישר אותן, במסגרת עדותו בבית משפט. לכלל זה חריג המורכב משני תנאים: האחד, כי הנאשם לא העיד כלל, והוצאת הקטעים המדברים לזכותו תפגום בתמונה הכללית המתקבלת מן ההודאה כולה; והתנאי האחר הוא, כי הודאה זו שימשה כבסיס הבלעדי להרשעה או חלק חיוני לביסוסה. בהתקיים אלה יתחשב בית המשפט בהודאת הנאשם כולה, כולל אמרות אשר עומדות לזכותו, ככל שיהיו.

לפי הגישה השנייה, ככלל, יש לקבל את ההודאה כולה, תוך מתן התייחסות להיעדר עדות מטעם הנאשם רק בשלב שאלת משקל ההודאה והאמרות שבה. במסגרת אותו הליך שם, אימץ בית המשפט את הגישה השנייה בציינו, כי - "...ראוי לבחון את ההודאה בכללותה ובשלמותה וזאת בכדי שמלאכת הסקת המסקנות מתוכה, הן העובדתיות והן המשפטיות, לא תהא לוקה בחסר.... לאחר שעברה ההודאה, על כל נדבכיה ורכיביה, את שלב הקבילות, יבחן בית המשפט את מידת המהימנות של כל חלק וחלק בה, בכדי להכריע במשקל הראוי שיש לייחס לה על חלקיה. בשלב ההכרעה, אף רשאי בית המשפט לנהוג במנהג של "פלגין דיבורא", ולקבוע כי חלק מאמרות ההודאה מהימנות, ואילו חלק אחר של אותה הודאה עצמה עשוי להיקבע כלא מהימן ומשכך לזכות למשקל נמוך עד אפסי בשקלול הראיות העומדות לצורך ההכרעה.... אולם אין "לסנן" חלקי הודאתו של נאשם מבעוד מועד, כבר בשלב הקבילות, ובאופן אוטומטי".

257. ומכאן לעניינו; כפי שצוין לעיל, הנאשם בחר שלא להעיד להגנתו. בישיבת בית המשפט מיום 17.10.21; ישיבה שיועדה לשמיעת פרשת ההגנה, נמסר מפיו של ב"כ הנאשם, כי הוא הסביר למרשו את זכויותיו וזה האחרון בחר שלא להעיד.

התייחסות ב"כ הנאשם לעניין הימנעות ממתן עדות באה בסיכומי טענותיו (ראו - סעיפים 286 עד 295). לגישתו, הנאשם נמנע מלהעיד בבית משפט לאחר לבטים קשים מאוד כאשר ההחלטה התקבלה ממש ברגע האחרון, ובאה על רקע קשייו של הנאשם לנהל תקשורת בינאישית ולהבין את מצב הדברים, כך לפי דברי ההגנה (סעיף 286 לסיכומי ההגנה). על אף שהוסברה לנאשם המשמעות של הימנעותו ממתן עדות בבית משפט, הוא ביקש שלא לזקוף את הדבר לחובתו, בהינתן הסבריו להתנהלותו זו. לטענתו, הוא סובל מקשיי תקשורת, כפי שניתן להתרשם מהודעותיו במשטרה (במיוחד מצפיה בסרטונים של הודעותיו) וגם מהתנהלותו המוזרה באולם בית המשפט (סעיף 287ג) לסיכומי ההגנה).

258. במסגרת סיכומיה, הפנתה המאשימה ל - ע"פ 2121/04 קייס נ' מדינת ישראל, ולעוד פסיקה, ממנה ביקשה ללמדנו, כי יש בהימנעות נאשם ממתן עדות כדי לתמוך בעקיפין בגרסה המפלילה הנסמכת על עדויותיהם של עדי התביעה. זאת ועוד, המאשימה ביקשה לראות בשתיקת הנאשם ככזו העשויה ללמד על חששו של הנאשם, כי הגנתו עלולה להתמוטט בחקירה נגדית.

עוד נטען, כי שתיקת הנאשם אינה יכולה לשמש להוכחת עובדה שבמחלוקת, מקום שזו לא הוכחה אף לכאורה על ידי ראיות אחרות. לעומת זאת, שתיקת נאשם עשויה להצטרף לראיות אחרות המצביעות על התקיימותה של עובדה השנויה במחלוקת כדי להגיע לרמת ההוכחה הנדרשת.

יתר על כן, כאשר עולה מראיות התביעה מסקנה מפלילה לכאורה, הימנעותו של נאשם להעיד ולהיחקר במסגרת חקירה נגדית מותירה את המסקנה המפלילה ללא משקל נגדי ועשויה להוביל להרשעה.

הוסף לכך, התייחסה המאשימה למקרה בו מספק הנאשם הסבר סביר לשתיקתו ולמשקל שיש לייחס במקרה כזה לשתיקתו.

259. מנגד, לשיטת ההגנה, מאחר ובמסגרת פרשת התביעה לא הובאה עדות מפלילה כלשהיא כנגד הנאשם, הרי - מכאן, מתחייבת המסקנה, כי אין נפקות לשתיקתו; זאת מאחר ואין כל מסד עובדתי מפליל שזקוק לחיזוק. שעה שאין ראייה או עדות ספציפית אשר ניתן להצביע עליה כמפלילה, הרי, אין כל השלכה לשתיקת הנאשם.

כמו כן, חולקת ההגנה על טענת המאשימה לפיה - הנאשם נמנע מהעיד, בשל חששו שטענת ההגנה שלו תתמוטט בשלב החקירה נגדית שכן, הנאשם מסר גרסה קוהרנטית הנתמכת בגרסה קוהרנטית אחרת שמסר עו"ד חלאילה.

לא זו אף זו, בפי ההגנה טענה נוספת לפיה - אף המאשימה עצמה דגלה בגישה, כי אין בשתיקת נאשם כדי לשמש להוכחת עובדה שבמחלוקת שעה שזו לא הוכחה. משכך, מאחר והשאלות השנויות במחלוקת (שהן - האם הנאשם פעל מתוך הגנה עצמית / האם פעל בקלות דעת / האם פעל באדישות) לא זכו לליבון ולמענה ברור במסגרת פרשת התביעה, הרי שאין בהימנעות הנאשם מלהעיד כדי לשמש כנגדו.

בל נשכח גם, כי לטענת ההגנה, הסיבה שעמדה ביסוד החלטת הנאשם שלא להעיד נעוצה בקשיי תקשורת מהם הוא סובל, מכאן, כך לגישת ההגנה, מקום בו סיפק הנאשם הסבר המניח את הדעת באשר להימנעותו מהעדה לטובתו, הרי שאין בשתיקתו כדי לסייע לתביעה.

260. בהמשך טיעוניו, הפנה הסניגור לפסיקה ממנה ביקש ללמדנו על אודות הזכות של הנאשם להעלות את הטענה בדבר הגנה עצמית בכל שלב משלבי הדיון (ע"פ 5373/12 **אבורמז נ' מדינת ישראל** (15.04.15)) ואף על חובתו של בית המשפט לתור אחר קיומו של סייג אף אם הנאשם נמנע מלהעלות טענת הגנה שכזו (ע"פ 1888/02 **מדינת ישראל נ' מקדאד** (03.07.02)). עוד, הפנה לפסיקה לפיה, לבית המשפט מוקנה שיקול דעת ושתיקת הנאשם אינה בהכרח בבחינת חיזוק או סיוע לראיות שכן, יתכנו מקרים בהם שתיקתו של נאשם תהא ממניעים תמימים.

261. לאחר שעמדנו על טיעוני הצדדים, ובהינתן המסד הראייתי כפי המפורט לעיל, דומה כי, שתיקתו של הנאשם ובחירתו שלא להעיד, עומדת לו לרועץ במסגרת הליך זה.

262. ראשית, לא ניתן לומר שהמאשימה לא הניחה מסד עובדתי שיכול להיות ניזון גם משורשי שתיקת הנאשם ובחירתו שלא להעיד. כפי שעמדתי על כך לעיל, שתיקת הנאשם והימנעותו מלהעיד יכולה להזין את המסד העובדתי המוכח (שקיים בעניינו) אשר נגלה לנגד עינינו לאחר שפרשת התביעה תמה. הנה כי כן, בעניינו, עדותו האמינה של עורך הדין, כמו גם תוצרי מצלמות האבטחה, הממצאים בזירה, הממצאים הפורנזיים, דו"ח נתיחת הגופה וכן התנהלות הנאשם לאחר מעשה הדקירה, כפי שלמדנו עליה מתוך הראיות שהונחו על שולחנו, מנווטים לקראת המסקנה, כי שתיקת הנאשם והימנעותו מהעיד, (בשים לב לטענתו שאינה מניחה את הדעת כלל ועיקר באשר לסיבה שעמדה ביסוד החלטה זו) מחזקת את הראיות נגדו, וזאת כפי שאעמוד על כך בהמשך.

263. הסבריו של הנאשם אשר לסיבות שהביאו אותו להחליט שלא להעיד, אינם מקובלים ואינם מניחים את הדעת. נהפוך הוא, מדובר בהסבר מאולץ, שאינו משכנע, הן בשים לב למהותו והן על רקע העובדה, כי הנאשם עצמו היה מצוי בליבת הזירה ואין אדם מלבדו שיכול היה לשפוך אור על פרטי ההתרחשות באופן מיטבי. הקשיים עליהם דיבר הנאשם אינם מוחשיים ואף לא בלטי בזמן ניהול המשפט. התנהלותו של הנאשם במהלך הדיונים בבית המשפט לא הצביעה על התנהגות מוזרה ו/או חריגה הראויה לציון. מסקנה זו נסמכת גם על התנהלות הנאשם במהלך הליך החקירה. הנאשם שיתף פעולה באופן מלא

עם המשטרה ומיוזמתו מסר פרטים באשר לאירוע מושא הליך זה. משכך, אין כל הסבר המניח את הדעת באשר להימנעות הנאשם מהעיד, מלבד, חששו כי חקירתו בבית המשפט תעמיד את גרסתו במבחן האמת, שאינה נוחה לו.

אמנם, בעמ' 196 לפרוטוקול הדיון (שורות 23-24), נרדם הנאשם. יש לציין, כי הדבר קרה במהלך חקירתו הנגדית של העד נזמי. גם בהינתן התנהלות זו מצד הנאשם, עדיין, לא ניתן לנעוץ את הנימוק להימנעות מלהעיד, בנסיבות של הליך זה, על עובדה זו שאינה מניחה את הדעת ואינה יכולה להצדיק, ולו במעט, את החלטת הנאשם לשתוק.

שעה שהנאשם נכח בדיונים, שמע את גרסת עדי התביעה ואת פרשת התביעה והיה ער לכך שטענות ההגנה שלו (הנצורות בלבן) לא נשמעו ולא הונחו בפניו די הצורך, הרי שהימנעותו מהעיד, במיוחד שעה שכל האירוע העומד ביסוד כתב האישום התרחש לנגד עיניו, עומדת לו לרועץ. למותר לציין שוב, כי הנאשם שיתף פעולה בהליך החקירה, ביצע שחזור וההתרשמות ממנו במהלך הדיונים רחוקה מללמד על התנהגות חריגה ו/או מוזרה.

264. בחינת אמרותיו של הנאשם במשטרה וגם השחזור שבוצע על ידו, מלמדת, על התנהגות קרבנית. כן, הוא תיאר את הסביבה ההיקפית הסובבת אותו כעוינת וכתוקפנית. למותר לציין, כי במסגרת גרסתו כפי שהשתקפה בהודעותיו במשטרה, מסר הנאשם פרטים שאינם ממש תואמים את תוצרי מצלמות האבטחה ואת דברי שאר העדים.

כך למשל, באשר להתרחשות אשר קדמה לאירוע הדקירה, הוא תיאר שהמנוח הגיע אליו לחדר בו ישב עם עורך הדין; או אז, הוא התלווה אליו החוצה למסדרון ושם המנוח נשך אותו באף. צפייה בסרטון מצלמות האבטחה מלמדת על התנהלות אחרת ושונה מזו שהנאשם ניסה לצייר, לפיה, המנוח יוצא מהחדר של המזכירה לכיוון חדרו (של המנוח) כאשר הוא מדבר וצועק ומסמן בידו. בשלב הזה, הנאשם הגיע מהכיוון של חדר המזכירה לבדו, פנה אל עבר המנוח כשהוא מדבר וצועק ועושה תנועות בידים. באותו רגע, הנאשם נצפה כמי שמנסה לנגוח במנוח. בהמשך, השניים הלכו לכיוון המדרגות ושם המנוח נשך את הנאשם. לאחר מכן, הנאשם נכנס לבד בחזרה לכיוון המטבחון כך שבולט לעין, כי אף אחד לא משך ו/או גרר אותו פנימה לכיוון המטבחון, כפי טענתו בהודעותיו.

גם הטענה לפיה, אחיו עבאס היה במטבחון והיה עד לאירועים ואף השתתף בתקיפת הנאשם, התבררה כלא נכונה, זאת לפי העדויות של כל העדים, וגם לפי מה שנצפה במצלמות האבטחה. אף הנאשם עצמו ציין בהודעותיו במשטרה, שיכול להיות שהעדים צודקים ואחיו עבאס לא נכח בזירת האירוע.

לגבי הטענה לפיה הנאשם הותקף במטבחון, והוכה מעל חמישים מכות; הרי טענה זו הועלתה רק במסגרת ההודעה השנייה שנמסרה מפיו כאשר במסגרת הודעתו הראשונה במשטרה ובהמשך בשחזור שבוצע על ידו, לא העלה הנאשם כל טענה בדבר תקיפה על ידי

אחרים. אמנם, בהודעתו הראשונה ובשחזור עצמו, טען הנאשם, כי הוא היה בלחץ ולא ידע מה לעשות, הציג עמדה קורבנית לפיה, כביכול, הוא נדחף פנימה לכיוון המטבחון. אולם, מרחק רב קיים בין טענה מעין זו לבין טענתו לפיה הותקף מספר רב של פעמים. מלבד האמור לעיל, יודגש, כי אף אחד מהעדים לא תיאר מצב של תקיפה ברוטאלית או אלימה במיוחד כלפי הנאשם. עדותו האמינה של עורך הדין לימדה על סיטואציה של ויכוחים ודחיפות (כאשר היו במקום אנשים שהפרידו בין השניים). כן, כפי העולה מעדותו של עורך הדין (כפי שעמדנו עליה באופן מפורט לעיל) ברגע הדקירה, המנוח לא תקף את הנאשם.

265. הנאשם לא העלה טענה נגד קבילות אמרותיו במשטרה מלבד טענות אותן העלה כנגד הליך השחזור אשר בוצע על ידו. בהקשר זה, ביקשה ההגנה לקבוע, כי ראייה זו אינה קבילה או לכל הפחות להעניק לה משקל אפסי. נטען, כי הליך השחזור בוצע מיד לאחר סיום גביית הודעתו הראשונה של הנאשם במשטרה, לאחר שהנאשם אמר שהוא עייף וביקש לדחות את השחזור למחרת היום. הסניגור הפנה גם לכך שמשום מה, האינטראקציה שהיתה בין הנאשם לבין חוקריו במהלך שתי דקות אשר במהלכן הוא שינה את דעתו והסכים לצאת לשחזור, אינה מתועדת כלל. זאת ועוד, הועלתה טענה לפיה, טרם היציאה לשחזור, לא הוסברו לנאשם זכויותיו כך שהחוקרת אמנם ציינה בפניו את זכותו להיוועץ בעורך דין, אבל לא שמרה על קיומה של זכות זו.

דומה, כי אין הצדקה לאימוץ טענות אלו. עיון בהודעתו הראשונה של הנאשם (בסוף הליך החקירה דובר שם על היציאה לשחזור), וכן בשאר אמרותיו והראיות הקיימות בתיק, אינו מצביע ולו במעט על מסע שכנועים שהופעל על מנת לגרום לנאשם להסכים לשחזור. אמנם, תחילה, עת נשאל אם יהא מוכן לצאת לשחזור, טען הנאשם שהוא עייף. אולם, בסופו של דבר, הוא נתן את הסכמתו לביצוע השחזור וכך עשה. גם ממהלך השחזור עצמו בולט הדבר, כי הנאשם שיתף פעולה עם חוקריו מבלי כל לחץ שהופעל עליו. הוסף לכך, הנאשם עצמו נמנע מלמסור עדות ובהקשר זה הוא נמנע מלהעלות טענות כנגד חוקיות הליך השחזור.

זאת ועוד; במסגרת עדויותיהם של העדים נדין ח'י'ן ו איהאב חדאד, התייחסו הם לטענות אשר הועלו כנגד השחזור. החוקרת נדין ח'י'ן התייחסה גם להפסקה בת שתי הדקות בסרטון הרלוונטי, בציינה, שככל הנראה כאשר הבינה שהנאשם אינו מסכים לצאת לשחזור, היא הפסיקה את פעולת המצלמה (עמ' 126 לפרוט', שורות 31 – 32). לאחר מכן, הנאשם השתכנע והביע את הסכמתו לצאת לשחזור; או אז, העדה החלה להסריט שוב. העדה לא ידעה לציין מדוע לא נרשם מזכר באשר לפעולה זו (עמ' 127 לפרוט', שורה 26). ניכר מעדותה וגם מעדותו של החוקר איהאב, שלא היה כל דופי בהתנהלותה של הרשות החוקרת. נהפוך הוא, ניכר כי לנאשם כן הוסברו זכויותיו וניתנה לו הזכות להיוועץ בעורך דין. דבריו של הנאשם כפי שבאו לידי ביטוי באשר לעמדתו ורצונו להיוועץ בעורך דין (כפי שעמדתי עליהם לעיל) והעובדה שהזכות להיוועץ כבר ניתנה לו בשלב מוקדם בחקירה, מלמדת, כי זכותו זו לא נפגעה.

למעלה מן הצורך אציין שוב, כי הנאשם עצמו שמר על זכות השתיקה, לא העיד ומשכך לא שפך אור שונה ואחר על הסוגיות הנ"ל. כן, במסגרת השחזור שבוצע על ידו, הוא חזר בעצם על גרסתו כפי שנלמדת מהודעתו הראשונה ואף מסר פרטים שאינם תואמים את אשר הוכח בפנינו.

266. יוצא אפוא; שתיקתו של הנאשם והימנעותו מלהעיד אינה נסמכת על הסבר שמניח את הדעת. נהפוך הוא, בשים לב לנסיבות האופפות את המקרה העומד בפנינו, דומה, כי שתיקה זו הינה רועמת ומעוררת תהיה ותמיהה, במיוחד שעה שהנאשם יכול היה להעיד ובכך להפנות את הזרקור אל עבר ליבון טענות ההגנה שהועלו בכתב סיכומיה. לעניין האמרות המזכות הקיימות בהודעות הנאשם, הרי שגם אם נצמד לפי הגישה הראשונה שהובעה בפסיקה (כפי שעמדתי עליה לעיל) ובין אם נצמד לפי הגישה השנייה, עדיין – המדובר באותה תוצאה כך שבסוף כל הסופים המסקנה המתחייבת הינה, כי אין מקום לאמץ אל חיקנו את אותן אמרות מזכות. כפי שניתן לראות, אמרותיו של הנאשם במשטרה אינן כוללות הודאה מפורשת בביצוע הדקירה. הנאשם טען לאורך כל הדרך, כי הוא לא ידע אם הסכין אכן פגעה במנוח והביאה למותו. כך שבענייננו לא מדובר ב"הודאה" מצד הנאשם אשר יכולה להביא לבדה להרשעה או שהיוותה בסיס חיוני להרשעה. אף אם נצמד במתווה של הגישה השנייה המקלה עם הנאשם כך שההתייחסות להעדר עדות מטעם הנאשם תהא רק לצורך בחינת משקל ההודאה והאמרה שבה הרי גם אז נגיע לאותה תוצאה לפיה, אין לייחס משקל לאותן אמרות מזכות. הטענה שהנאשם הותקף עלתה רק במסגרת הודעתו השנייה של הנאשם במשטרה כאשר במסגרת ההודעה הראשונה לא צוין עניין התקיפה מפורשות, כי אם, הנאשם מסר, כי היה בלחץ. לו רצה הנאשם להוכיח טענתו זו, במיוחד בהינתן הנסיבות האמורות, יכול היה לעמוד על דוכן העדים ולדלות בגרסתו שתיבחן לאור קרני החקירה הנגדית.

טענת ההגנה העצמית

267. עוד טענה אשר הועלתה מפיו של הנאשם במסגרת סיכומי טענותיו עניינה, "הגנה עצמית". הגם שהנאשם טען מפורשות בתשובתו לכתב האישום שאין הוא מעלה טענה של הגנה עצמית, עדיין, אין מניעה מהעלאת טענה מעין זה בכל שלב משלבי הדיון ואין בכך כדי לחסום את דרכו של הנאשם להידרש לטענה הנ"ל.

268. בסעיף 34ה. לחוק העונשין נקבע, כי מלבד אם נאמר בחיקוק אחרת, חזקה על מעשה שנעשה בתנאים שאין בהם סייג לאחריות פלילית, כאשר ההגנה העצמית נכללת ברשימת הסייגים.

סעיף 34י. לחוק העונשין קובע את סייג ההגנה העצמית, ולפיו :

"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שהיה דרוש באופן מיידי כדי להדוף תקיפה שלא כדין שנשקפה ממנה סכנה מוחשית של פגיעה בחייו, בחירותו, בגופו או ברכושו, שלו או של זולתו; ואולם, אין אדם פועל תוך הגנה עצמית מקום שהביא בהתנהגותו הפסולה לתקיפה תוך שהוא צופה מראש את אפשרות התפתחות הדברים".

269. באשר לאופן ורמת ההוכחה ביחס לקיומו של הסייג, קובע סעיף 34כב(ב). לחוק העונשין, כי אם התעורר ספק סביר שמא קיים סייג לאחריות פלילית והספק לא הוסר, יחול הסייג. מכאן מוטל על הנאשם, הטוען לקיומו של הסייג, הנטל הראייתי לעורר ספק סביר, שמא מדובר בהגנה עצמית, ובמקרה כזה מוטל על המאשימה הנטל להסיר ספק זה.

בע"פ 4191/05 אלטגאוז נ' מדינת ישראל (25.10.2006) נדונו ששת התנאים אשר בהתקיימותם עומדת לנאשם ההגנה העצמית, תנאים אשר אוזכרו בפסקי דין נוספים. כך למשל, בע"פ סומך נ' מדינת ישראל (18.02.06) נאמר, שם סעיף 162:

"כידוע, ששה תנאים נדרשים לשם הקמתו של סייג ההגנה העצמית, ואלו הם: ראשית, קיומה של תקיפה שלא כדין; שנית, קיומה של סכנה מוחשית לפגיעה בחייו, בחירותו בגופו או ברכושו, של האדם המתגונן או של זולתו; שלישית, מיידיות, דהיינו – "על ההגנה להתבצע רק מרגע שהמעשה דרוש באופן מיידי על מנת להדוף את התקיפה, ועליה להיפסק מרגע שלא נדרש עוד מעשה התגוננות על מנת להדוף את התקיפה" (עניין אלטגאוז, פסקה 13); רביעית, שהאדם המתגונן לא "הביא בהתנהגותו הפסולה לתקיפה תוך שהוא צופה מראש את אפשרות התפתחות הדברים"; חמישית, נדרשת פרופורציה, "יחס ראוי בין הנזק הצפוי מפעולת המגן לנזק הצפוי מן התקיפה" (שם); ששית, קיומה של נחיצות, קרי – טענת הגנה עצמית תקום לו לאדם רק כאשר לא היתה לו אפשרות להדוף את התקיפה בדרך אחרת, פחות פוגענית".

כך גם בע"פ 6147/07 אביסדריס נגד מ"י (2.7.2009). (שם סעיף 32 לפסק הדין).

270. הסניגור המלומד טען בפנינו להתקיימותם של כל התנאים לצורך הוכחת הטענה בדבר הגנה עצמית. לדידו, הוכח קיומה של תקיפה שלא כדין עובר לאירוע הדקירה במטבחון; כך לדבריו עולה מהעדויות שנשמעו בתיק. מעשי התקיפה החלו בפעולת הנשיכה ואחר כך בא אקט התקיפה מצד אחיו של המנוח ובהמשך, במטבחון כאשר מעדותו של עו"ד חלאילה ניתן להבין שהנאשם היה סגור בפינה בתוך המטבחון והמנוח ואחיו עטים עליו ותוקפים אותו באגרופים ובדחיפות (כך לגישת הסניגור). כפי העולה מהודעותיו של הנאשם במשטרה, הוא חש סכנה מוחשית באותה נקודת זמן בעודו חבול ומדמם.

ההתגוננות מצד הנאשם באותן נסיבות הייתה דרושה באופן מיידי (כך לדידו). עוד נטען שלא הייתה כל התנהגות פסולה ו/או כניסה למצב שהביא עליו את הרעה, מטעמו של הנאשם. לדברי ההגנה, הנאשם היה בדרכו החוצה והוא נדחף פנימה אל תוך המטבחון. ההגנה הוסיפה וטענה, כי תנאי הנחיצות ותנאי המידתיות התקיימו ומכאן, נסללה הדרך לקבל את טענת ההגנה.

271. המאשימה בתורה ביקשה לדחות את הטענה. לשיטתה, לא בכדי הנאשם העלה את הטענה בדבר "הסכנה" באופן מעורפל ועמום. הנאשם שינה גרסתו באשר לאותה סכנה כאשר מגרסתו הראשונה שהובאה עלה, כי אותה סכנה הייתה תחושת הלחץ שחש מהמנוח ונוספים שהתקדמו לעברו. מגרסתו השנייה, עולה, כי אותה סכנה הייתה, כביכול, התקיפה הברוטלית והאלימה של הנאשם בידי המנוח ועוד אנשים נוספים. לאחר שנחשף לחומר החקירה, הבין הנאשם שאין לו על מה לסמוך וכי גרסאותיו לא יעמדו במבחן החקירה הנגדית ומשכך הוא נמנע מלהעיד.

272. לאורך העדויות אשר נשמעו בפנינו, וגם לפי הראיות שהוגשו דוגמת תוצרי מצלמות האבטחה, הטענה בדבר תקיפתו של הנאשם (מלבד הנשיכה באפו בגרם המדרגות והמכה הקלה מצידו של מוחמד עבאס) אין לה על מה לסמוך. כל העדים ציינו והבהירו שבתוך המטבחון אמנם, היו צעקות ודחיפות ואחרים הפרידו ביניהם. אבל, בין זה לבין אקט של תקיפה אלימה, המרחק הוא רב. באשר למעשה הנשיכה באף, הרי שעניין לנו באירוע בודד לאורך כל אותה התרחשות שלבטח לא ניתן להיבנות ממנו ולבסס עליו טענת הגנה עצמית, במיוחד שעה שמדובר היה בוויכוח הדדי בין השניים בו גם הנאשם נטל חלק פעיל ואף ניסה לנגוח את המנוח בשלב מוקדם יותר. נהיר לכל, מעל לכל ספק סביר, כי לא מדובר בסכנה ממשית, ולא מדובר בהתגוננות שהייתה נחוצה באופן מיידי ובטח לא על ידי פעולה שאינה נחוצה ואינה מידתית של נעיצת סכין גדולה בחזהו של המנוח.

עדי הראיה, בין אם נזמי, מחמוד עבאס ועורך הדין מחמוד חלאילה, כולם כאחד לא הזכירו מעשים של תקיפה ואלימות קשה בתוך המטבחון נגד הנאשם.

עינינו הרואות, הטענה בדבר תקיפה אלימה שהיוותה סכנה מוחשית כלפי הנאשם ואשר הצריכה פעולה מידית (ואשר על פי דרישת הדין צריכה להיות פרופורציונאלית ועונה על דרישת הנחיצות) אין לה על מה לסמוך, במיוחד שעה שלא הועלתה בפה מלא, בהזדמנות הראשונה ושעה שהנאשם נמנע מלהעיד אודות החוליות השונות של האירוע, כפי שנגלה לנגד עיניו וכפי שחווה אותו בזמן אמת. לא אחטא למטרה, אם אציין שוב, כי בהודעתו הראשונה של הנאשם במשטרה וגם בשחזור עצמו, הוא טען שהוא היה בלחץ ולא ידע מה לעשות. לעומת זאת, במסגרת הודעותיו - השנייה והשלישית, טען שהוא הותקף והוכה כחמישים מכות, כאשר הוא לא ידע לציין את זהות התוקפים, מאחר ולדבריו הוא היה עם הגב אליהם כשהוא שטף את פניו. שוב, טענתו זו אשר הועלתה במסגרת חקירת הנאשם במשטרה, אין לה תימוכין בכל חומר הראיות. לא זו אף זו, ההגנה לא הצליחה לבסס ולו מסד ראיתי ראשוני המאשש טענה דהויה זו. העדים שנחקרו לימדו, כי

טענותיו אלה של הנאשם אין להן על מה לסמוך. בהקשר זה, די אם נפנה לדבריו האמינים של עורך הדין אשר מהם עולה בבירור, כי ענין לנו בוויכוח ובדחיפות כאשר אחרים התערבו כדי להפריד בין שני הצדדים ותו לא. הוסף לכך, מקום בו הנאשם לא העיד, הרי שיש כוח ראייתי לאותם חלקים מהאמרה העומדים לחובת הנאשם, אך לא לחלקים שהיו עשויים לעמוד לזכותו כגון פטור מאחריות פלילית או העדר יסוד נפשי (ראו פס"ד **אשר דאהן** הנ"ל). כפי שצוין לעיל, הסניגור הגיש סיכומים משלימים מטעמו במסגרתם ניסה להתמודד עם טענה זו בהסתמכו על האמור בפס"ד **פלוני** ולכך התייחסתי לעיל.

273. האם המסכת הראייתית, כפי שנפרשה בפנינו מלמדת על קיומו של יסוד נפשי ברמה של "אדישות", כטענת המאשימה או שמא עניין לנו ביסוד נפשי של "קלות דעת", כטענת הנאשם? ראו ניתוח בפרק הבא.

אדישות או קלות דעת

274. לנאשם יוחסה עבירה של רצח מכוח סעיף 300(א) לחוק העונשין, המורה בזו הלשון: **"הגורם בכוונה או באדישות למותו של אדם, דינו – מאסר עולם"**.

275. עבירה זו באה אל אוויר העולם לאחר תיקון 137 לחוק העונשין אשר חולל רפורמה בעבירות ההמתה ומיין את עבירת הרצח למדרג בהתאם לחומרת העבירה.

276. קודם לתיקון לחוק העונשין, עבירות ההמתה הכלליות כללו שלוש עבירות מרכזיות: עבירת הרצח (סעיף 300 לחוק העונשין); עבירת ההריגה (סעיף 298 לחוק העונשין) ועבירה של גרימת מוות ברשלנות (סעיף 304 לחוק העונשין). (ראו, דברי ההסבר להצעת חוק העונשין (תיקון מסק 124) (עבירות המתה), התשע"ו – 2015, עמ' 166).

277. תיקון 137 לחוק העונשין, יצר את האבחנה הנדרשת בין עבירות ההמתה תוך יצירת מדרג חדש ביניהן. בתוך כך, נעשתה, בין היתר, אבחנה בין עבירת ההמתה המבוצעת באדישות לבין זו המבוצעת בקלות דעת, כך, שלשנייה יוחד סעיף בחוק העונשין שכותרתו "המתה בקלות דעת" שהעונש המרבי בצידו יעמוד על שתיים עשרה שנות מאסר ואילו, העבירה של המתה באדישות, זו תיכלל בעבירת הרצח כאשר העונש המרבי בצידה נקבע למאסר עולם.

278. ובחזרה לענייננו, לנאשם כאן יוחסה, כאמור, עבירת הרצח הבסיסי לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין (לאחר התיקון). היסוד העובדתי הוא גרימת מותו של אדם כאשר היסוד הנפשי הנדרש הינו מחשבה פלילית מסוג כוונה, או אדישות.

279. המונח "אדישות" מוגדר בסעיף 20 לחוק העונשין שכותרתו היא "מחשבה פלילית":

- 20". (א) מחשבה פלילית – מודעות לטיב המעשה, לקיום הנסיבות ולאפשרות הגרימה לתוצאות המעשה, הנמנים עם פרטי העבירה, ולענין התוצאות גם אחת מאלה:
- (1) כוונה – במטרה לגרום לאותן תוצאות;
- (2) פזיזות שבאחת מאלה:
- (א) אדישות – בשוויון נפש לאפשרות גרימת התוצאות האמורות;
- (ב) קלות דעת – בנטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאות האמורות, מתוך תקווה להצליח למנען.
280. בטרם אדרש לשאלת התקיימותו של יסוד נפשי מסוג אדישות אצל הנאשם, אעמוד תחילה על סוגיית הקשר הסיבתי בין המעשה לבין התוצאה.
281. בענייננו, לא הייתה מחלוקת, כי המנוח נדקר בפלג גופו העליון בצד שמאל וכי דקירה זו הביאה לגדיעת חייו. יצוין, שבהקשר זה לא הייתה מחלוקת וכך גם עולה מחוות הדעת הפתולוגית שהוגשה. כך, שמותו של המנוח נגרם כתוצאה מאותה דקירה.
282. מכאן לבחינת שאלת היסוד הנפשי של הנאשם. לצורך כך, יש לעמוד על הוכחת היסוד ההכרתי אצל הנאשם, דהיינו הוכחת מודעות לטיב מעשיו, לקיום הנסיבות ולאפשרות גרימת התוצאה. בהמשך, יש לבחון את שאלת היסוד החפצי של הנאשם בגרימת התוצאה הלא הוא יסוד נפשי של אדישות.

היסוד ההכרתי:

283. בהתאם לפסיקה, הוכחת מודעות אצל נאשם ניתן לבסס על אימרות נאשם ואולם ניתן לבססה גם על:

"ראיות נסיבתיות – חיצוניות כמו גם באמצעות חזקות ראייתיות – עובדתיות, משקפות את ניסיון החיים והשכל הישר, כגון חזקת המודעות הכללית. חזקה זו מורה כי אדם מודע, בדרך כלל, למשמעות התנהגותו, מבחינת טיבה הפיזי, קיום נסיבותיה ואפשרות גרימת התוצאות הטבעיות שעשויות לצמוח ממנה... מעיון בפסיקתו של בית משפט זה באשר ליישומה של חזקת המודעות הכללית, עולה כי בהתקיים מאפיינים מסוימים לאורם נבחנת האלימות שגרמה לתוצאה הקטלנית, חזקה על נאשם כי היה מודע לתוצאה הקטלנית שגרמה התנהגותו, זאת אף אם לא עשה שימוש בנשק חם ותקף את הקורבן באמצעות ידיו ורגליו או באמצעות נשק קר...". (ע"פ 6294/11 פלוני נ' מדינת ישראל (20.02.14) פסקאות 125-126).

ראו גם, ע"פ 5373/12 **אבורמד נ' מדינת ישראל** (15.04.15), שם בפסקה 39 לפסק דינו של כב' השופט א' שהם נקבע, שניתן לבסס את מודעותו של הנאשם לתוצאות המעשה גם תוך הידרשות לחזקת המודעות לפיה, אדם מודע לתוצאות הטבעיות של מעשיו שלא נסתרה.

284. לא נעלמו מעיניי טענות הנאשם, כפי שאלה עלו במסגרת הודעותיו במשטרה (שכן, הוא לא העיד בפנינו), לפיהם הוא לא הרגיש שפגע במנוח. לדבריו, הוא ידע את דבר הפגיעה במנוח רק במסגרת חקירותיו במשטרה מאז שנעצר. אין בידי לקבל טענה תמוהה זו. כפי שעמדתי על כך לעיל, בעדותה ציינה גב' אמאראת אשת הנאשם, כי הנאשם עצמו התוודה בפניה, בשיחה טלפונית אשר התנהלה ביניהם סמוך לאחר האירוע, כי דקר את המנוח אם כי ציין, שמדובר במכה קלה. נוסף על כך, עורך הדין ראה את הנאשם עת הסתובב לעבר המנוח, תקף אותו ומיד לאחר מכן הבחין כי הוא מחזיק בידו סכין מגואלת בדם. עובדה מוכחת זו, אינה מותירה ספק בדבר מודעותו של הנאשם באשר לטיב מעשיו. יתרה מזו, עומקה של הדקירה, מנח הדקירה ומיקומה; מובילים למסקנה, כי הנאשם היה מודע לטיב מעשיו. גרסתו של הנאשם לגבי העובדה שלמד על דבר הפגיעה במנוח רק בעת שנחקר במשטרה איננה מתיישבת גם עם העובדה שהוא עצמו החביא את הסכין המגואלת בדם מיד לאחר הדקירה. באשר לאפשרות גרימת התוצאה הקטלנית, ראו בהקשר זה - ע"פ 1196/99 **ממדוב נ' מדינת ישראל** (10.10.99), במסגרתו הבהיר בית המשפט העליון, כי אין הכרח שתהיה ודאות לסכנת תוצאת מוות כדי שהיסוד ההכרתי יתגשם:

**"... חזקה על אדם המפעיל אלימות קשה על אזור רגיש בגופו של אדם אחר, שהוא מודע לסכנה הנשקפת לחיי קורבן האלימות...
סכנה זו אינה צריכה להיות ודאית או קרובה לוודאית, ודי בכך שהיא אחת האפשרויות הצפויות התוצאה של האלימות"**

285. יוצא כי, יישום חזקת המודעות על ענייננו מוביל למסקנה, כי חזקה על הנאשם שהיה מודע לטיב מעשיו ולקיום הנסיבות כמו גם לאפשרות גרימת התוצאה הקטלנית של מעשיו. הנאשם עשה שימוש בסכין שהייתה מונחת שם במטבחון, ודקר באמצעותה את המנוח בפלג גופו העליון באיזור רגיש. הנאשם לא סתר חזקה זו. נהפוך הוא, במשטרה הוא מסר גרסה דהויה שאינה מתיישבת עם שאר הראיות בתיק. מכאן הוכח התקיימותו של היסוד ההכרתי אצל הנאשם.

הוכחת היסוד החפצי

286. המאשימה מייחסת לנאשם יסוד חפצי של אדישות: **"שוויון נפש לאפשרות גרימת התוצאות האמורות"**.

287. אף את היסוד החפצי במסגרת היסוד הנפשי של הנאשם, ניתן להוכיח באמצעות אמרת נאשם, או באמצעות נסיבות חיצוניות של האירוע, לרבות התנהגותו של הנאשם, שיכולות ללמד על הלך נפשו. כך למשל צוין ברע"פ 1201/12 קטיעי נ' מדינת ישראל (09.01.2014):

"ייתכנו מקרים בהם ניתן ללמוד על כוונת המבצע מתוך התנהגות הנאשם ובמקרים אחרים היסוד הנפשי יעלה ממכלול נסיבות האירוע – מעשה הנאשם והתנהגותו לפני, במהלך ולאחר המעשה".

בספרו של ש"ז פלר, יסודות בדיני העונשין (כרך א) (תשמ"ד), עמ' 485, כך התייחסו למושג "אדישות": **"האדישות הוגדרה כבר קודם, כאותה שלוחה של מחשבה פלילית המתבטאת, במישור ההכרתי, במודעות בפועל לכל רכיבי היסוד העובדתי שבעבירה, ובמישור החפצי בשיויון נפש לאפשרות גרימת התוצאה המזיקה, שהיא אחד מרכיבים אלה"** (שם, סעיף 741 עמ' 617). לעניין קלות דעת, זו הוגדרה כך: **"קלות דעת היא הדרגה הנמוכה ביותר של מחשבה פלילית מבחינת החומרה, ובכך גם דרגתה הנמוכה, מאותה בחינה, של הפזיזות. העושה, לא רק שלא חפץ לגרום לתוצאה המזיקה, אלא גם לא התייחס לאפשרות גרימת בשיויון נפש. הוא קיווה במלוא תקוותו שיצליח למנעה, אולם, למרות היותו מודע לאפשרות גרימתה, לא וויתר על התנהגותו כדי להשיג את מטרתו המסויימת בדרך זו. כלומר, ניתן להגדיר את קלות הדעת כאותה שלוחה של מחשבה פלילית המתבטאת, במישור ההכרתי, במודעות בפועל לכל רכיבי היסוד העובדתי שבעבירה, ואילו במישור החפצי, בתקווה למנוע את התוצאה שהיא אחד מרכיבים אלה"** (סעיף 742, עמ' 618).

288. זיהויו של היסוד הנפשי נעוץ בנסיבות העובדתיות בכל מקרה והוא מוסק על פי רוב ממכלול נסיבות האירוע. כך למשל צוין בע"פ 955/20 פלוני נ' מדינת ישראל (30.09.21) שם פסקה 33:

"זיהויו של היסוד החפצי נעוץ בנסיבות העובדתיות בכל מקרה ומקרה, באופן שיענה על הגדרתו בסעיף 20(א)(2)(א) לחוק העונשין "בשויון נפש לאפשרות גרימת התוצאות האמורות". מטבע הדברים, יסוד נפשי מוסק על פי רוב ממכלול נסיבות האירוע. בהקשר זה, מקובלת עלי עמדת המשיבה לפיה יסוד חפצי זה של אדישות לא יוחד באופן בלעדי למקרים של תקיפה "אכזרית ומתמשכת", על ידי מי שיזם את התקיפה תוך נקיטת "אלימות קשה ומכוונת כלפי מקום רגיש בגופו של הקורבן ובדרך כלל תוך הפקרתו למותו", כנטען בערעור. יסוד נפשי זה יכול להתבסס, כאמור על בחינת מכלול נסיבות האירוע".

289. במסגרת פסק הדין בעניין ע"פ 9232/18 טוטיקוב נ' מדינת ישראל (05.11.20) התייחס בית המשפט, בין היתר, לאבחנה בין אדישות לקלות דעת; שם בסעיף 7 צוין:

"במקורנו, "אדישות" היא שוויון נפש מצד המערער לאפשרות גרימת מותו של המנוח כתוצאה מן הדקירה. "קלות דעת" דורשת להגדיר את דקירת המנוח כ"נטילת סיכון בלתי סביר", ולכך יש להוסיף קביעה בדבר תקווה של המערער בעת הדקירה להצליח למנוע את מות המנוח לאחריה. כבר מהגדרות אלה מתחדד הקושי שבטענת הסנגור. האם ניתן להגדיר דקירה עמוקה וארוכה של אדם – בעומק של כעשרה ס"מ ובאורך של כששעה ס"מ – בפלג הגוף העליון, כ"נטילה של סיכון בלתי סביר"? ספק רב אם לכך כיוון המחוקק במונח "נטילת סיכון". מכל מקום, השימוש בסכין, מיקומה של הדקירה, עומקה ואורכה – דקירה בעלת מאפיינים קטלניים – אינם מעידים על "קלות דעת" או על רצון למנוע מוות. הדקירה ומאפייניה מעידים על אדישות כלפי חיי אדם, ובנסיבות מסוימות אף יתכן שדקירה דומה תעיד על כוונה לקטול את הנדקר. לו היה המערער מקווה כי המנוח לא ימות, לא היה דוקר אותו, בוודאי לא באופן שבו נדקר המנוח. הדקירה מעידה כי ברגע המכריע העדיף המערער את הרצון לפגוע במנוח באזור רגיש, שיכול להביא למותו, ואף את "ערך" הנצחון בקטטה על פני ערך קדושת החיים – באופן שמלמד על אדישות כלפי האחרון. (ההדגשה לא במקור).

290. זאת ועוד, בהקשר של קלות דעת, צוין בסעיף 20 לפסק הדין בעניין ע"פ 3328/14 אבו חאמד נ' מדינת ישראל (07.12.17):

"... קלות דעת משמעה שהאדם אינו רוצה שהתוצאה תתממש, ואף פועל כדי למנוע את התממשותה, מתוך תקווה, שיש לה יסוד אובייקטיבי, למנוע את התוצאה: "כמובן, התקווה, כמושג, אינה עניין של משאלת ליבו של האדם בלבד; מושג זה משקף גם את הסיכוי הרציונלי, ולו גם בעיני אותו אדם בלבד, המעוגן במציאות, להצליח. לכן אם כי יש בכך משום תוספת נתונים אובייקטיביים, התקווה מתלווית ומתבטאת בדרך כלל גם בעשייה הולמת כדי למנוע את התממשות הסכנה. שאם לא כן, אין זו תקווה אלא הרפתקה"

291. זאת ועוד, ראו - ע"פ 7229/20 מירזייב נ' מדינת ישראל (20.12.21), שם, סעיף 35 לפסק הדין צוין כך:

"לגופה של הקביעה – אכן, ההבחנה בין קלות דעת לבין אדישות אינה תמיד פשוטה, ובאה לידי ביטוי ביחס הרצוני השונה כלפי התוצאה הקטלנית. סעיף 20 לחוק העונשין מגדיר אדישות –

"בשוויון נפש לאפשרות גרימת התוצאות האמורות". בהתאם להגדרה זו, כאשר מדובר בעבירת המתה, יש להוכיח כי העושה היה שווה נפש (לא אכפתי) לאפשרות גרימת המוות. זאת בניגוד ל"קלות דעת", שהיא הצורה הקלה ביותר במישור החפצי של המחשבה הפלילית, אשר משמעותה "נטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאות האמורות, מתוך תקווה להצליח למנען". בפסיקה צוין כי קלות דעת, לעומת אדישות, דורשת "עמדה שלילית" בנוגע לתוצאה הקטלנית, היינו רצון או תקווה שהתוצאה לא תתרחש (וראו חוות דעתי בע"פ 1888/19 גרייב נ' מדינת ישראל, פסקה 16 [פורסם בנבו] (5.4.2020)).

על טיבה של אותה "תקווה" עמד פרופ' פלר במאמרו "משחק מסוכן" כאירוע עברייני – הערות למבנהו" משפטים כו 169, 184 (1995):

"ייחסו הנפשי של העושה היה נופל לגדר קלות הדעת רק אם תקוותו של המערער הייתה להצליח למנוע – הוא עצמו, בדרכיו ובכליו – את התרחשות התוצאה האסורה; כלומר, תקווה המעוגנת מבחינה עובדתית, במציאות, אם כי תוחלתו נכזבה; אך תקווה, גם אם קיננה בליבו של המערער, אינה יכולה להיות בנויה על מקריות, מזלות או ניסים..."

292. לענייננו, בהינתן מכלול הראיות ולאחר שהוברר, כי אין כל הצדקה לאמץ את טענות הנאשם, ובהינתן עוצמת הדקירה, עומק תעלת הדקירה ומיקומה, ניתן לקבוע, כי עניין לנו ביסוד נפשי של "אדישות". יודגש, כי הטענה באשר להנפת הסכין בצורה אקראית ולצורך הגנה עצמית, אינה תואמת את אופי הדקירה העמוקה ואף לא את מנח הסכין על הגוף של המנוח, כפי שתואר בחוות דעת המומחה. כן, היא סותרת את תיאורו האמינים של עורך הדין ואף את גרסת הנאשם עצמו, כפי שנמסרה לאשתו מיד לאחר אירוע הדקירה עת התוודה בפני אשתו אשר לתקיפת המנוח.

בהקשר זה יש להדגיש כי מדובר בסכין בעלת להב באורך של כ- 20 ס"מ כאשר אורך תעלת הדקירה הינו 14 ס"מ ובהתאם לחוות דעת המומחה, כיוון הדקירה הינו מאחורה קדימה ולא מימין לשמאל קרי, דבר שתואם לתיאור ולשחזור שנעשה על ידי עורך הדין, להבדיל מהתיאור שנמסר מפיו של הנאשם שניסה לדמות את התנועה כתנועה של "הנפה". הימנעות הנאשם מלהעיד רק חיזקה באופן ממשי את מכלול הראיות נגדו אף בהקשר זה.

293. באותו הקשר, יש לציין גם את התנהלותו של הנאשם לאחר אירוע הדקירה. הנאשם התבצר במטבחון ונעל את עצמו בתוכו. טענתו של הנאשם לפיה, הוא נופף בסכין לצורך הגנה עצמו ולא חש כלל כי פגע במנוח קורסת אף נוכח העובדה, כי לאחר שנעל את עצמו בתוך המטבחון, הוא הסתיר את הסכין. אם צודק הנאשם בגרסתו, כי הוא לא ידע שפגע

עם הסכין במנוח אזי – מדוע היה צריך לפעול למען הסתרת הסכין? כן, הכיצד התוודה בפני אשתו, מיד לאחר האירוע, כי הוא פגע במנוח?

294. מקבץ הראיות; גרסתו האמינה והברורה של עורך הדין, תוצרי מצלמות האבטחה, מיקום הדקירה, עומק פצע הדקירה, אורך הסכין, נסיבות המקרה שמלמדות כי הנאשם לא הותקף ברגע מעשה הדקירה באופן שמצדיק את התנהלותו, פועלו של הנאשם לאחר האירוע, העובדה שבחר שלא להעיד לטובתו ומקום בו לא הביא עדים להגנתו; כל אלה מבססים יסוד נפשי של "אדישות".

295. ניסיונו של הסניגור להיבנות מעדותו של עו"ד חלאילה, עליה ביקש להסתמך ולבסס טענה של היעדר אדישות, אינו יכול לסייע בידו. עורך הדין חלאילה העיד ארוכות ומסר גרסה שאינה משתמעת לשתי פנים. אמנם ההגנה ניסתה להיבנות מהאמירה של עורך הדין לפיה, הנאשם לא התכוון לפגוע בליבו של המנוח ואף לא ראה את המנוח עובר לדקירתו. עם זאת, אין בדבריו אלה של עורך הדין כדי לסייע לנאשם. עורך הדין העיד בציינו, כי הנאשם לא הותקף עובר לאקט הדקירה וכי הנאשם הסתובב כשבידו הסכין ודקר באמצעותה את המנוח בפלג גוף עליון. לצורך ביסוס יסוד נפשי של "אדישות" אין צורך להוכיח, כי הנאשם כיוון את נעיצת הסכין דווקא ללב. כן, ברור הדבר, כי הנאשם היה עם גבו למנוח בטרם הסתובב לעברו ודקר אותו; ומשכך לא ראה אותו במשך רגעים אחדים לפני הדקירה. אין בעובדה זו כדי להועיל להגנה מקום בו הוכח מעל לכל ספק סביר, כי הנאשם דקר את המנוח בחזהו במקום רגיש מאד, מכה חזקה, באמצעות סכין גדולה.

296. בל נשכח שהנאשם טען שרצה להגן על עצמו והיה בלחץ, טענה אשר הועלתה בהודעותיו במשטרה שכאמור לא קיבלה גיבוי, לא בחקירה נגדית בבית משפט (שכן הוא שמר על זכות השתיקה) ולא מעדויותיהם של עדים אחרים.

297. בנסיבות אלה, הוכח מעבר לספק סביר שבעת הדקירה היה הנאשם שווה נפש לאפשרות מותו של המנוח דהיינו, הוכח קיומו של יסוד נפשי של אדישות, להבדיל מקלות דעת.

העבירה של שיבוש מהלכי משפט

298. לנאשם יוחסה עבירה נוספת בניגוד לסעיף 244 לחוק העונשין שכותרתו "שיבוש מהלכי משפט". סעיף זה מורה בזו הלשון:

"העושה דבר בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לידי עיוות דין, בין בסיכול הזמנתו של עד, בין בהעלמת ראיות ובין בדרך אחרת, דינו - מאסר שלוש שנים; לענין זה, "הליך שיפוטי" - לרבות חקירה פלילית והוצאה לפועל של הוראת בית משפט"

עבירה זו עניינה הסתרת הסכין, אשר שימשה את הנאשם לביצוע הדקירה.

299. כעולה מהעובדות אשר הוכחו לעיל, כאשר נתפס הנאשם ונאזק, לא נמצאה בחזקתו הסכין אשר שימשה אותו לביצוע העבירה. כאשר נשאל באותו רגע למקום בו נמצאת הסכין, טען, שלא יודע, אולי מישהו לקח אותה ממנו.

300. לאחר חיפושים שנערכו במקום האירוע, נמצאה סכין אשר הייתה מוסתרת מעל לתקרה האקוסטית של המטבח. אותה סכין נתפסה ונבדקה ונמצאה ככזו המתאימה לסכין בה בוצע מעשה הדקירה וכן, נמצאו עליה כתמי דם אשר שויכו למנוח. הטענה לפיה, לא נמצאו טביעות נעליים לא על השולחן ועל כיסא במטבח כך שמדובר במחדל חקירתי, אינה מקובלת עלי. העובדה שלא נמצאו טביעות נעליים אין בה כדי להשליך על העובדה, כי הנאשם הוא זה שהסתיר את הסכין, כפי שעמדתי על כך לעיל. הרי הוא זה אשר נשאר במטבחון ונעל את עצמו עד שהגיעו כוחות המשטרה, ואף אחד מלבדו לא נכנס למטבחון לפני כן. זאת ועוד, גם לאחר שהוא נאזק, השוטרים שנכחו בזירה, חיפשו את הסכין וזו לא נמצאה. בהקשר זה אפנה שוב לניתוח הסוגיה הנ"ל בסעיף 220 לעיל.

301. מכלל הראיות עולה בבירור, כי העדה רנין אבו רומחין נכנסה למטבחון לאחר שהשוטרים הגיעו למקום והוציאו את הנאשם משם. יחד עם זאת, ברור, מעל לכל ספק, כי לעדה זו אין כל אינטרס להעלים את הסכין וכי היא לא עשתה כל פעולה אקטיבית ביחס לסכין ששימשה לביצוע העבירה. כן, עלה מהראיות אשר הוכחו בפנינו, כי העדה הוצאה מהמטבחון על ידי השוטרים שהגיעו לזירה.

302. מכאן, כל הראיות מנווטות לקראת מסקנה אחת ויחידה, שאין בילתה, לפיה - הנאשם (שידע, כי דקר את המנוח) שנותר לבדו במטבחון הנעול, הסתיר את הסכין בניסיון להעלים ראיות האמורות לשמש נגדו ולהכשיל הליך שיפוטי. ברור הדבר, כי הסכין לא קפצה לבדה והסתתרה מעל לאריחים האקוסטיים וכי הנאשם הוא היחידי בעל האינטרס והיחידי שנותר במטבחון שיכול להעלים את הסכין.

העבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו

303. עבירה נוספת אשר יוחסה לנאשם עניינה, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, עבירה בהתאם להוראת סעיף 275 לחוק העונשין, המורה בזו הלשון: **"העושה מעשה בכוונה להפריע לשוטר כשהוא ממלא תפקידו כחוק או להכשילו בכך, או להפריע לאדם אחר או להכשילו מלעזור לשוטר, דינו - מאסר עד שלוש שנים ולא פחות משבועיים ימים"**.

304. עבירה זו יוחסה לנאשם נוכח תגובתו לגבי הסתרת הסכין בעת שנשאל על כך בזירה על ידי השוטרים. מאחר ומצאתי להרשיע את הנאשם בעבירה של שיבוש מהלכי משפט בהתבסס על מסד עובדתי דומה הנעוץ באקט הסתרת הסכין, נחה דעתי כי לא יהא זה נכון להרשיעו בעבירה נוספת החופפת בחלקה הארי את העובדות שהצמיחו הרשעה

בעבירת השיבוש. בסוף כל הסופים, העובדות בדבר הסתרת הסכין הצמיחו עבירה של שיבוש מהלכי משפט בה מצאתי להרשיע את הנאשם ועל כן, לו דעתי תישמע הייתי מזכה אותו מביצוע עבירה זו של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו.

העבירה של נהיגה בפסילה

305. כפי שפתחתי וצינתי, הנאשם הודה בביצוע עבירה זו. מפיו של הנאשם לא נשמעה טענה ביחס לעבירה זו, לא במסגרת הודעותיו במשטרה ולא במסגרת הכפירה המפורטת בכתב האישום. מכאן, נסללה הדרך להרשעתו בעבירה זו.

הטענה בדבר המתה בנסיבות של אחריות מופחתת

306. באמתחתו של ב"כ הנאשם שתי טענות נוספות, האחת לא הועלתה במפורש והשנייה, הועלתה במסגרת השלמת הסיכומים בכתב. ואלה הן: האחת, טענה של אחריות מופחתת בשל היעדר שליטה (סעיף 301ב(1)). לחוק הענשין. השנייה, אחריות מופחתת מכוח הקירבה לסייג של הגנה עצמית (סעיף 301ב(3)). לחוק העונשין.

במסגרת ע"פ 1130/19 שוא נ' מדינת ישראל (27.12.20), שם פסקה 30 צוין, כך:

"יוצא מהאמור כי סעיף 301ב(1) קובע תנאי סובייקטיבי ותנאים נורמטיביים להתקיימות קנטור. התנאי הסובייקטיבי הוא שהנאשם עצמו אכן התקשה מאוד לשלוט בעצמו. התנאים הנורמטיביים מתבטאים במונחים שונים: "בתכוף", "התגרות", "התקשה במידה ניכרת", "למתן את אשמתו" (ותנאי זה יש לבחון "בשים לב למכלול הנסיבות העניין", כלומר נוסף לו היבט סובייקטיבי-קונקרטי).

תנאי התכיפות וההתגרות נמנו עוד בדין הישן וזכו לפרשנות בפסיקה. השאלה אם פרשנותם נותרה כשהיתה, ופרשנות המונחים הנוספים – ראוי שיידונו במקרים מתאימים..."

307. במקרה עסקינן, ובהתאם לקביעות העובדתיות המפורטות לעיל, הקנטור הנטען כלל לא התרחש. אף אם המנוח נשך את הנאשם באפו, ואף אם היו ביניהם ויכוחים ודחיפות, הרי לפי סרטון מצלמות האבטחה ומכלול הראיות שהובאו בפנינו, עולה תמונה לפיה – היה נתק בין אקט הנשיכה לבין האירוע שהתרחש במטבחון. כן, ברור ממכלול הראיות, כי עניין לנו בוויכוח שנתגלע בין הנאשם לבין המנוח, כאשר גם הנאשם נצפה במצלמות האבטחה עת ניסה לנגוח בראשו של המנוח וכן נטל חלק בוויכוח שנתגלע במקום. ההתנהלות, כפי שהוכחה בפנינו, רחוקה עד מאד מלענות על הדרישה לביסוס טענת קינטור; הן מהפן הסובייקטיבי והן מהפן האובייקטיבי. בהקשר זה אין לי אלא להפנות

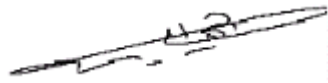
לגרסתו של עורך הדין אשר לא לימדה, ולו במעט, על סיטואציה שיכולה לבסס טענת קנטור.

308. מכאן, ברי כי טענת הקנטור אין לה על מה לסמוך.

309. גם את הטענה בדבר קרבה לסייג של הגנה עצמית מכוח סעיף 301ב(ב)(3). אשר הועלתה כאמור במסגרת השלמת הסיכומים בכתב, אין בידי לקבל. לפי לשון הסעיף: **"המעשה נעשה במצב שבו מעשהו של הנאשם חרג במידה מועטה מתחולת סייג לאחריות..."**

310. שוב, מהמסד העובדתי עליו עמדתי לעיל, טענתו זו של הנאשם לא הוכחה בפנינו כדבעי. המסד העובדתי שהונח על שולחנו, איננו מלמד ולו במעט על קרבה לסייג של ההגנה העצמית. למותר לשוב ולציין, כי התנאים של קיום הגנה עצמית, כפי שעמדתי עליהם לעיל, לא התקיימו כלל ועיקר, כך שאין קרבה לקיום הסייג של "הגנה עצמית". פועלו של הנאשם לא בא לצורך הגנה עצמית. עובדה היא, כי לא נגרם לו נזק, או חבלה ממשית, במסגרת הוויכוחים שהיו בטרם מעשה הדקירה. כן, הנאשם לא העלה טענה זו בהזדמנות הראשונה ואף נמנע מלמסור עדות בבית המשפט. הוסף לכך, גרסתו של הנאשם, כפי שבאה לידי ביטוי במשטרה, הוכחה, בנוגע לחוליות מרכזיות שבה, כגרסה בדויה. כך לדוגמה - סרטון מצלמות האבטחה מוכיח כי, בניגוד לגרסת הנאשם, אף אחד לא משך ו/או גרר אותו לכיוון המטבחון. כן, טענתו כי עבאס (אביו של המנוח) השתתף במעשי התקיפה שבוצעו כלפיו בתוך המטבחון הובררה כגרסה שקרית, זאת לאחר שהוכח, כי עבאס לא היה במקום. הוסף לכך, טענת הנאשם שלא ידע כי המנוח נדקר, הוכחה אף היא כטענה שקרית, זאת לאחר שאישתו העידה בציינה, כי הנאשם שוחח עמה (אף טרם מעצרו) והודה בפניה כי דקר את המנוח. כן, אם הנאשם לא קלט, כי הנאשם נדקר באמצעות הסכין, אזי - מדוע הוא היה צריך להסתיר את הסכין מעל לאריחים האקוסטיים? לא זו אף זו, גרסתו של הנאשם לפיה - עת ניגש אליו המנוח, בזמן ששהה בחדר עם עורך הדין, הוא (קרי - המנוח) הוביל אותו אל מחוץ לחדר ואחז בו בחוזקה, הובררה על ידי תוצרי מצלמות האבטחה, אף היא, כגרסה דהויה. לכל אלה יש להוסיף את העובדה, כי הנאשם בחר שלא להעיד, זאת בלי כל נימוק המניח את הדעת. אוסיף כי הגרסה לפיה הנאשם פעל מתוך הגנה עצמית כשדקר את המנוח עומדת כשלעצמה בסתירה לטענה שהנאשם כלל לא היה מודע לדקירה.

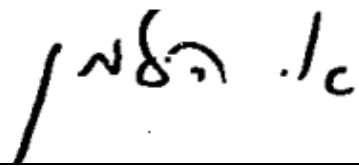
311. לו תישמע דעתי, בהתבסס על המובא לעיל, הייתי מציע לחברותיי לזכות את הנאשם מביצוע העבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ולהרשיעו בכל שאר העבירות אשר יוחסו לו בכתב האישום.

סאאב זבור, שופט

הנשיאה אסתר הלמן, אב"ד :

מסכימה.

אסתר הלמן, שופטת
נשיאה

השופטת יפעת שטרית :

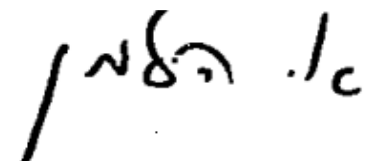
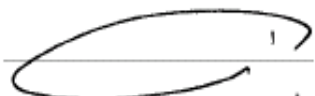
מסכימה.

יפעת שיטרית, שופטת

הוחלט אפוא, פה אחד לזכות את הנאשם מביצוע עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ולהרשיעו בכל יתר העבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

ניתנה והודעה היום י"א אדר ב' תשפ"ב, 14/03/2022 במעמד הנוכחים.

סאאב דבור, שופט

יפעת שיטריט, שופטת

אסתר הלמן, שופטת
נשיאה